

Dogfen ir Cyhoedd

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Dr Gwynne Jones
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING
PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL	CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE
DYDD LLUN, 2 HYDREF 2017 am 10.00 o'r gloch	MONDAY, 2 OCTOBER 2017 at 10.00 am
YSTAFELL BWYLLGOR 1 SWYDDFEYDD Y CYNGOR LLANGFNI	COMMITTEE ROOM 1 COUNCIL OFFICES LLANGFNI
Swyddog Pwyllgor	Ann Holmes 01248 752518
	Committee Officer

AELODAU / MEMBERS

Cynghorwyr / Councillors:-

PLAID CYMRU / THE PARTY OF WALES

Trefor Lloyd Hughes, MBE, Carwyn Jones, Dylan Rees (*Is-Gadeirydd/Vice-Chair*),
Alun Roberts, Nicola Roberts

Y GRWP ANNIBYNNOL / THE INDEPENDENT GROUP

Richard Griffiths, Richard O. Jones

PLAID LAFUR CYMRU/ WALES LABOUR PARTY

J. Arwel Roberts

ANNIBYNNWYR MÔN / ANGLESEY INDEPENDENTS

Aled Morris Jones (Democratiaid Rhyddfrydol Cymru/Welsh Liberal Democrats)(*Cadeirydd/Chair*)
Shaun Redmond

AELODAU CYFETHOLEDIG (Gyda hawl pleidleisio ar faterion Addysg) / CO-OPTED MEMBERS (With voting rights when dealing with Educational matters)

Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig / The Catholic Church)
Mrs Anest G. Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru / The Church in Wales).

R H A G L E N

1 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog parthed unrhyw eitem o fusnes.

2 **PERFFORMIAD BLYNYDDOL Y GWASANAETHAU CYMDEITHASOL 2016/17** (Tudalennau 1 - 16)

- Derbyn cyflwyniad gan y AGGCC
- Cyflwyno ymateb Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol.

3 **ADRODDIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL (CYNLLUN GWELLA) 2016/17** (Tudalennau 17 - 62)

Cyflwyno'r Adroddiad Perfformiad Blynyddol am 2016/17.

4 **RHAGLEN MODERNEIDDIO YSGOLION - ARDAL SEIRIOL** (Tudalennau 63 - 166)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Dysgu.

5 **TAI GOFAL YCHWANEGOL - ARDAL SEIRIOL** (Tudalennau 167 - 188)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion.

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Pwyllgor:	Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	2 Hydref 2017
Pwnc:	Adolygiad Perfformiad CSSIW (Llythyr dyddiedig Mehefin 2017)
Pwrpas yr Adroddiad:	Hysbysu Aelodau'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol o Lythyr Adolygu Perfformiad blynyddol yr Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (CSSIW) ac i rannu Cynllun Gweithredu mewn ymateb i'r llythyr. Bydd Vicky Poole, Cyfarwyddwr Gogledd Cymru CSSIW a Marc Roberts, Archwilydd Arweiniol CSSIW yn bresennol er mwyn cyflwyno'r llythyr ac ymateb i unrhyw gwestiynau gan Aelodau.
Cadeirydd Sgriwtini:	Y Cynghorydd Aled Morris Jones
Aelod(au) Portffolio:	Y Cynghorydd Llinos Medi Huws
Pennaeth Gwasanaeth:	Alwyn Rhys Jones, Pennaeth Gwasanaethau Oedolion Llyr Bryn Roberts, Pennaeth Gwasanaethau Plant (dros dro)
Awdur yr Adroddiad:	Dr Caroline Turner, Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Plant
Ffôn:	Emma J Edwards, Dirprwy Reolwr Busnes
E-bost:	01248 751887 emmaedwards@ynysmon.gov.uk
Aelod(au) Lleol:	

1 – Argymhelliad / Argymhellion

Yr argymhelliad yw bod Aelodau'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn:

- 1) Cymryd y cyfle i adlewyrchu ar gynnwys y llythyr Adolygu Perfformiad Blynyddol a gyhoeddwyd gan Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (CSSIW) ym Mehefin 2017. Mae copi wedi'i gynnwys yn Atodiad 1.
- 2) ac i ystyried a chymeradwyo'r Cynllun Gweithredu Gwasanaethau Plant mewn ymateb i'r llythyr Adolygu Perfformiad Blynyddol. Gweler Atodiad 2 am gopi o'r Cynllun Gweithredu.
- 3) Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ystyried y wybodaeth a gyflwynir gan Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru a phennu amserlen ar gyfer derbyn adborth ar gynydd gyda materion blaenoriaeth.

2 – Cysylltiad â'r Cynllun Corfforaethol / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Mae'r wybodaeth yn yr adroddiad hwn yn ymwneud yn uniongyrchol â Chynllun drafft y Cyngor ar gyfer 2017/2022, sy'n nodi blaenoriaethau gwella'r Cyngor ac yn nodi camau gweithredu i wireddu'r blaenoriaethau hynny. Mae Amcan 2 yn canolbwyntio ar gefnogi oedolion a theuluoedd sy'n agored i niwed er mwyn eu cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosib.

3 – Egwyddorion Arweiniol Sgrwtini

Bydd y set ganlynol o egwyddorion arweiniol yn cynorthwyo Aelodau i graffu ar y mater hwn:

3.1 Y cwsmer/dinesydd [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt y bobl leol]

Mae'r llythyr, ynghyd â'r Cynllun Gweithredu y mae'r Gwasanaethau Cymdeithasol wedi'i gynhyrchu mewn ymateb i'r llythyr, yn rhoi sicrwydd i gwsmeriaid a dinasyddion Ynys Môn ein bod yn rheoli ac yn delio â'r holl faterion a phryderon fel yr amlinellwyd gan ein Harolygwyr.

3.2 Gwerth [edrych ar a yw cynlluniau a chynigion yn economaidd effeithiol ac effeithlon. Hefyd, edrych ar yr anghenion ehangach o safbwynt buddion cymunedol.]

Mae'r cynllun gweithredu yn benodol ac yn fesuradwy a bydd yn galluogi craffu parhaus er mwyn sicrhau gwerth am arian.

3.3 Risg [Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt gwytnwch a thrawsnewid y gwasanaeth. Mae'n ymwneud â'r newid o fod yn wasanaeth traddodiadol i un sydd wedi ei drawsnewid ac am gadernid y gwasanaeth sydd wedi'i drawsnewid unwaith y bydd wedi ei sefydlu.]

Rydym yn monitro ein taith tuag at welliant ochr yn ochr â'n harolygwyr CSSIW er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i ddatblygu'r modd yr ydym yn darparu gwasanaethau ac yn rheoli risg yn ystod y broses. Nod ein cynllun, mewn ymateb i'n llythyr blynyddol, yw tawelu meddyliau CSSIW ac aelodau ein bod yn rheoli'r broses o wella yn ofalus.

3.4 Canolbwyntio ar y system (yn cynnwys datblygiad trefniadaethol) [Sicrhau bod gan y Cyngor a'i bartneriaid systemau yn eu lle i sicrhau y gallant weithredu trawsnewid yn effeithlon, heb i hynny gael effaith negyddol ar y modd y darperir gwasanaethau].

3.5 Canolbwyntio ar berfformiad ac ansawdd [Sgrwtini i ymgymryd â rôl monitro perfformiad neu sicrwydd ansawdd ar sail eithriadau]

Mae'r Cynllun Gweithredu yn amlinellu sut y bydd y gwasanaeth yn monitro pob un o'r pynciau sydd wedi eu hadnabod gan CSSIW gan roi tawelwch meddwl i'w aelodau ac i'r arolygwyr.

3.6 Canolbwyntio ar Lesiant [Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt gofynion Deddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol]

Mae'r cynllun gweithredu a gyflwynwyd yn anelu at ganolbwyntio ar y trawsnewidiad sy'n gwella ansawdd a chynaliadwyedd y gefnogaeth ac sy'n rhoi ffocws cryfach ar ganlyniadau lles cadarnhaol ar gyfer y dinasyddion yr ydym yn eu cefnogi.

4 – Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

1. Oes gennych chi unrhyw gwestiynau am y llythyr neu unrhyw bwynt yr ydych angen cadarnhad arno?
2. Ydych chi'n hyderus bod ein hymateb, drwy'r cynllun gweithredu, yn tawelu eich meddyliau bod yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol yn ymateb mewn modd gweithredol i gynnwys y llythyr ac yn darparu llwybr cadarn i allu delio â'r materion a godwyd yn y llythyr?
3. Unrhyw awgrymiadau i gryfhau'r ymateb, drwy'r cynllun gweithredu?

5 – Cefndir / Cyd-destun

Mae'r llythyr, gan Vicky Poole, Cyfarwyddwr Rhanbarthol Gogledd Cymru, CSSIW yn canolbwyntio ar y cyfarfod Adolygu Perfformiad ar 24 Mawrth 2017 lle rhoddodd CSSIW adborth ar lafar am eu gweithgareddau arolygu, ymgysylltiad a pherfformiad dros y 12 mis diwethaf.

Mae'r llythyr yn crynhoi meysydd lle gwelwyd cynnydd dros y flwyddyn ddiwethaf, yn cynnwys adborth ar thema ymgysylltu blynyddol, cynnydd ar argymhellion sy'n codi o archwiliadau CSSIW. Maent hefyd yn amlinelli eu Cynllun Archwilio, Ymgysylltu a Pherfformiad ar gyfer 2017/18.

Nodwyd hefyd fod copi o'r llythyr wedi cael ei rannu gydag arolygiaethau partner sef Swyddfa Archwilio Cymru (SAC), Estyn ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru, gyda'r bwriad y gellir ystyried y ffordd mae gwasanaethau cymdeithasol yn gweithredu o fewn cyd-destun corfforaethol ehangach, ynghyd â'r cyd-destun o ran perfformiad gwasanaethau cymdeithasol.

Er na fydd llythyr Adolygu Perfformiad 2016/2017 yn cael ei gyhoeddi, mae CSSIW wedi cadarnhau y byddant yn cyhoeddi llythyrau yn y dyfodol. O ganlyniad, cynigir ein bod yn y dyfodol yn craffu ar Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwr ar Effeithlonrwydd y Gwasanaethau Cymdeithasol yr un pryd â Llythyr Perfformiad Blynyddol CSSIW.

Mae'r llythyr adolygu perfformiad, ynghyd â Chynllun Gweithredu ymatebol wedi'i drafod yn y Grŵp Uwch Dîm Arweinyddiaeth ar 20 Gorffennaf 2017. Mae'r Cynllun Gweithredu yn cyfeirio at bob mater ac yn amlinellu amserlen ar gyfer cwblhau'r gwaith, a fydd yn cael ei adolygu a'i fonitro gan y bwrdd neu'r grŵp perthnasol a restrir yn y Cynllun.

Dylech fanteisio ar y cyfle hwn i gyfeirio unrhyw gwestiynau at Vicky Poole, Cyfarwyddwr Gogledd Cymru CSSIW a Marc Roberts, Archwilydd Arweiniol CSSIW, a fydd yn bresennol yn y cyfarfod.

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb

Amherthnasol

--

7 – Goblygiadau Ariannol

Amherthnasol

8 – Atodiadau:

1. Llythyr Adolygu Perfformiad CSSIW dyddiedig Mehefin 2017
2. Cynllun Ymateb Gwasanaethau Cymdeithasol – amlinellu sut mae pob un o'r materion hyn yn cael sylw

9 – Papurau Cefndir (ystyriwch gysylltu ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

Os oes angen unrhyw wybodaeth bellach arnoch, cysylltwch ag Emma Edwards, emmaedwards@ynysmon.gov.uk, 01248 751887.

At Caroline Turner
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol

Mehefin 2017

Annwyl Gyfarwyddwr

Adolygiad Perfformiad AGGCC o Wasanaethau Cymdeithasol Cyngor Sir Ynys Môn

Mae'r llythyr hwn yn seiliedig ar arolygiad AGGCC, yr adolygiad perfformiad a'r gweithgareddau ymgysylltu yn ystod 2016/17. Yn y cyfarfod Adolygu Perfformiad ar 24 Mawrth 2017, darparom adborth ar ein gwaith arolygu, ymgysylltu ac adolygu perfformiad dros y flwyddyn ddiwethaf.

Cynnydd ar feysydd allweddol ar gyfer gwella, a datblygiadau dros y flwyddyn ddiwethaf

Mae'r awdurdod lleol wedi gwneud cynnydd parhaus wrth weithredu'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant. Mae wedi archwilio'i gydymffurfiaid â'r Ddeddf ac wedi nodi meysydd lle mae angen mwy o waith ac adnoddau arnynt. Mae'r galw am ofal a chymorth yn cynyddu, ac mae'r awdurdod lleol yn datblygu gwasanaethau ataliol er mwyn hyrwyddo annibyniaeth ac adnoddau'r gymuned.

Mae'r rhaglen trawsnewid gwasanaethau i oedolion yn rhoi pwyslais ar gefnogi pobl i fyw eu bywydau'n annibynnol. Mae'r pwynt mynediad sengl mewn gwasanaethau i oedolion wedi'i sefydlu'n gadarn, ac mae ganddo gysylltiadau cryf â'r trydydd sector. Bellach, mae'r awdurdod lleol yn ystyried ac yn gwerthuso p'un a ddylai fuddsoddi ar gyfer gweithwyr cymdeithasol ychwanegol i'r gwasanaeth. Mewn gwasanaethau i blant, dechreuwyd gweithredu'r pwynt mynediad sengl ar gyfer ymholiadau sy'n ymwneud â phlant neu'r teulu ym mis Ebrill 2017.

Yn ystod 2017-18, mae'r awdurdod lleol yn bwriadu adolygu, ymgynghori ac ail-gomisiynu ei gwasanaethau ataliol i blant a phobl ifanc. Mae Gwasanaethau

AGGCC
Rhanbarth Gogledd Cymru
Swyddfeydd Llywodraeth
Sarn Mynach
Cyffordd Llandudno
Conwy LL31 9RZ
www.aggcc.org.uk

Ffôn: 0300 790 0126
Fax: 0300 062 5030
✉ csiw.north@wales.gsi.gov.uk
✉ csiw.north@cymru.gsi.gov.uk

CSSIW
North Wales Region
Government Offices
Sarn Mynach
Llandudno Junction
Conwy LL31 9RZ
www.csiw.org.uk

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Arbenigol i Blant wedi datblygu eu hymgysylltiad nhw â theuluoedd, ac wedi datblygu gwasanaeth ataliol sy'n llwyddiannus mewn darparu gwybodaeth a chynghor cynnar yn yr ysgol arbenigol.

Mae'r gwasanaethau cefnogi a chydlynu asedau cymdeithasol yn enghraifft gadarnhaol o ddatblygu modelau gwahanol o ddarpariaeth, yn unol â'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant. Mae'r rhain wedi'u hymestyn y tu hwnt i oriau'r swyddfa ac ar gael gyda'r hwyr ac ar benwythnosau.

Mae'r awdurdod wedi cydnabod bod angen datblygu'i wasanaethau ymhellach ar gyfer yr henoed. Wrth weithio mewn partneriaeth â Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BCUHB), mae'r awdurdod lleol yn datblygu ei wasanaethau preswyl er mwyn cefnogi pobl sydd â dementia ac anghenion cymhleth. Maent hefyd yn ail-gomisiynu gwasanaethau gofal cartref mewn ardaloedd. Mae AGGCC wedi cynghori i ymdrin a'r dull gweithredu hwn gyda gofal.

Yn ôl y Trefniadau Diogelu rhag Colli Rhyddid, mae Cyngor Sir Ynys Môn yn allanolyn o ran ei berfformiad, ac mae'n edrych ar ei brosesau casglu data er mwyn deall yn well y rhesymau dros hyn. Er mwyn gwella perfformiad, mae'r awdurdod lleol wedi penodi swyddog i reoli ceisiadau, ac wedi hyfforddi staff eraill i helpu. Bydd AGGCC yn edrych ar y maes hwn eto yn 2017-18.

Ni welwyd cynnydd digonol wrth foderneiddio gwasanaethau i oedolion sydd ag anableddau dysgu. Mae'r awdurdod lleol yn bwriadu ymgysylltu â mentrau cymdeithasol a gwella ar hyn yn 2017-18. Bydd y cynnydd hwn a'r dulliau datblygu yn cael eu monitro gan AGGCC.

Mae'r awdurdod lleol wedi nodi eiriolaeth fel maes i'w ddatblygu mewn gwasanaethau i oedolion. Gwelwyd bod gwasanaethau i blant yn gwneud defnydd effeithiol o eiriolaeth anffurfiol.

Mae gan yr awdurdod lleol gyfran sylweddol o staff sy'n siarad Cymraeg, er mwyn bodloni gofynion 'Mwy na Geiriau.' Fodd bynnag, mae defnyddio staff o'r asiantaeth nad ydynt yn siarad Cymraeg wedi lleihau nifer y staff sy'n gymwys o ran yr iaith Gymraeg yn y gwasanaethau i blant.

Mae'r bartneriaeth strategaeth o weithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr yn parhau'n heriol, ac mae'n rhaid i awdurdodau lleol y rhanbarth fynd i'r afael â hyn ar y cyd.

Adborth ar y themâu ymgysylltu blynyddol

Yn ystod 2016-17, gwnaed amrywiaeth o weithgareddau ymgysylltu gennym dros yr holl awdurdodau yng Nghymru. Mae'r gweithgaredd ymgysylltu hwn yn canolbwyntio ar ddwy brif thema sef diogelu oedolion a gofawyr.

- Diogelu

Mae'r awdurdod lleol wedi datblygu ei bolisi, ei weithdrefnau a'i ymarfer diogelu corfforaethol mewn ymateb i newidiadau deddfwriaethol. Mae'r gwasanaeth diogelu a sicrwydd ansawdd wedi darparu trosolwg effeithiol o reolaeth y prosesau o ddiogelu oedolion.

Mae gan yr awdurdod lleol drefniadau diogelu cyson a sefydlog gan ddefnyddio rheolwyr profiadol penodol, archwiliadau rheolaidd a chyfarfodydd i ddatblygu dysgu a gwella'r ymarfer. Maent yn atgyfeirio llai o bobl at y gwasanaeth diogelu, ac maent yn fwy priodol oherwydd cânt eu sgrinio gan weithiwr cymdeithasol yn y gwasanaeth Pwynt Mynediad Unigol.

Mae'r awdurdod lleol wedi adnabod meysydd sydd angen mwy o waith arnynt er mwyn datblygu canllawiau ar gyfer staff a phartneriaid ynghylch gweithredu'r canllawiau diogelu newydd.

- Gofalwyr

Mae'r awdurdod lleol yn comisiynu gwasanaethau sefydlog yn y trydydd sector ar gyfer gofalwyr. Mae'r gwasanaethau a ddarperir yn cael eu gwerthfawrogi gan ofalwyr, gyda dull ataliol yn amlwg yng ngwasanaethau Agewell. Mae gwasanaethau cefnogi dementia hefyd yn cael eu datblygu, fel canolfan gymunedol Pobol Seiriol.

Mae gan yr aelod etholedig sy'n hyrwyddwr ar y gofalwyr, ddigon o wybodaeth am anghenion y gofalwyr, ac mae'n ymgysylltu â gofalwyr yn lleol ac yn genedlaethol.

Mae rhestr aros ar gyfer y gwasanaeth gofalwyr ifanc sefydlog, sy'n darparu amrywiaeth o wasanaethau grŵp ac unigol. Bu i rai pobl sydd â salwch iechyd meddwl neu broblemau camddefnyddio sylweddau gael bywydau prysur, a wnaeth gael effaith enfawr ar y rhai sy'n gofalu amdanynt. O ganlyniad, roedd eu gofalwyr yn gofidio amdanynt yn fawr.

Dros y blynyddoedd diwethaf, nid yw'r swyddogion wedi rhoi sylw cyson i ddatblygu'r strategaethau a'r gwasanaethau i ofalwyr. Mae gwasanaethau wedi'u creu, ond ni ddatblygwyd dealltwriaeth o effaith y gwasanaethau hyn. Mae'r strategaeth i ofalwyr cyfredol yn adnabod yr angen am ddatblygu sut y caiff y gwasanaeth ei gomisiynu a'i gynllunio.

Cynnydd ar argymhellion a godwyd o arolygiadau AGGCC

Edrychodd yr arolygiad o wasanaethau plant ym mis Tachwedd 2017 ar ganlyniadau'r plant sydd angen help, gofal, cymorth a diogelwch. Bu iddo hefyd edrych ar y gwasanaethau gwybodaeth, cyngor a chymorth. Darganfuwyd gan yr arolygiad bod pryderon mawr ynghylch sut roedd y rheolaeth yn edrych ar ddiogelu, mynediad ac asesu, a pha mor gyflym yr oedd y gwasanaeth yn gwella. Yn ystod y flwyddyn, roedd pwysau ychwanegol yn wynebu'r gwasanaeth i blant, oherwydd cynnydd yn y galw am blant sydd angen gofal. Un o'r meysydd allweddol sydd angen ei ddatblygu yn y gwasanaethau i blant yw datblygiad y gweithlu. Mae aelodau gweithredol a'r cyngor yn rhan fawr o'r agenda ar gyfer gwella ac yn ymgysylltu'n fawr â'r rhaglen. Mae'r awdurdod lleol wedi creu cynllun gwella sy'n cael ei fonitro gan AGGCC drwy gyfres strwythuredig o gyfarfodydd adolygu. Mae AGGCC hefyd yn arsylwi cyfarfodydd swyddogion allweddol ac aelodau craffu, ac yn dilyn profiadau teuluoedd. Bydd y gwasanaeth yn cael ei ail-adolygu er mwyn gwerthuso'r cynnydd.

Cynllun Arolygu, Ymgysylltu ac Adolygu Perfformiad

Yn 2017-18, yn ogystal â'r meysydd a nodwyd uchod bod angen eu dilyn; o ran adolygiad, ymgysylltiad ac adolygu perfformiad, nodwyd gan AGGCC bod angen mynd i'r afael â'r themâu canlynol:

- Cefnogi pobl sydd ag anghenion iechyd meddwl, gan ganolbwyntio ar dimoedd iechyd meddwl cymunedol
- Penderfyniadau ar leoliadau'r plant sy'n derbyn gofal

Bydd AGGCC yn rhoi rhybudd o chwe wythnos os byddant yn cynnal arolygiad i'r awdurdod yn ystod 2017/18 yn ôl yr amserlen.

Hefyd, bydd AGGCC yn parhau i ystyried pa gamau a gymerwyd gan yr awdurdod lleol mewn perthynas ag argymhellion yn ei adolygiadau thematig cenedlaethol gan gynnwys trefniadau amddifadedd diogelu rhyddid, gwasanaethau ar gyfer pobl ag anabledd dysgu, gofal cartref ac Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus.

Gwaith AGGCC gydag arolygwyr sy'n bartneriaid

Byddwch yn sylwi bod y llythyr hwn wedi'i anfon at gydweithwyr yn Swyddfa Archwilio Cymru, Estyn ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru. Mae AGGCC yn gweithio'n agos gydag arolygwyr sy'n bartneriaid er mwyn ystyried y safbwynt corfforaethol ehangach y mae gwasanaethau cymdeithasol yn gweithio ynddo, yn ogystal â'r cyd-destun lleol ar gyfer perfformiad gwasanaethau cymdeithasol.

Gan mai dyma'r flwyddyn gyntaf i ni ysgrifennu atoch fel hyn, ni fyddwn yn cyhoeddi'r llythyr hwn, ond byddwn yn gwneud hynny yn y dyfodol.

Yn gywir,

Vicky Poole

Cyfarwyddwr Rhanbarthol

Anfonwyd copi at y canlynol:

Prif Weithredwr Cyngor Sir Ynys Môn
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Estyn
Swyddfa Archwilio Cymru

Cynllun Blaenoriaeth ar gyfer Gwella 2017-18, yn seiliedig ar Lythyr AGGCC ar Adolygiad o Berfformiad CSYM (Mehffin 2017)

Tudalen 9

	Gwasanaeth	Blaenoriaethau Gwella a Nodwyd	Swyddog sy'n Arwain	Canlyniad / Tasg / Lliniaru	Amserlen	Tystiolaeth	Proses Adrodd / Sicrwydd Ansawdd
1	Oedolion	Themâu AGGCC am 2017-18 mewn perthynas ag Arolygiad, Ymgysylltiad a Pherfformiad: “Darparu cefnogaeth ar gyfer pobl gydag anghenion iechyd meddwl gyda ffocws ar Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol”	ARJ – BW	Hysbysu Rheolwyr Gwasanaeth ac Arweinwyr Tîm i ddisgwyl Adolygiad yn ystod y flwyddyn	Ddim yn hysbys eto	I’w gadarnhau unwaith y daw’r Adroddiad i law gan AGGCC	I’w drefnu
2	Oedolion	Tîm Un Pwynt Mynediad (SPOA) – Adolygu / ailstrwythuro’r Tîm (yr angen am Weithiwr Cymdeithasol ychwanegol i gael ei nodi)	ARJ - IR	Adolygu a gwerthuso anghenion Gwasanaeth yr UPA a’r tîm broceriaeth a gweithredu ar argymhellion priodol yn ystod 2017/18.	Sefydlu’r strwythur diwygiedig erbyn diwedd Ionawr 2018	Angen rhoi sylw i’r Cynllun Gweithredu, angen ymgynghori gyda staff, y strwythur newydd i’w weithredu erbyn diwedd Ionawr 2018	Gwasanaethau Oedolion Uwch Dîm Rheoli
3	Oedolion	Y Rhaglen Drawsnewid i gael ei monitro	ARJ – EW ST	Busnes fel arfer – Parhau gyda’r cynlluniau cyfredol fel y cânt eu rheoli gan yr arweinwyr a’r rheolwyr rhaglen.	Busnes fel Arfer – mae gan bob prosiect ei amserlen ei hun	Cofnodion a Rhaglen y Bwrdd Trawsnewid, Cynlluniau Prosiect ac ati	Grŵp Cyflawni’r Rhaglen Gwasanaethau Oedolion
4	Oedolion	Datblygu Gwasanaethau Gofal Preswyl i gefnogi pobl sydd â dementia ac anghenion cymhleth (gyda BIPBC). <i>CSSIW wedi ein</i>	ARJ – IR	Model gofal diwygiedig wedi cael ei gytuno ar gyfer Garreglwyd, mewn partneriaeth gyda BIPBC. Gwaith yn mynd rhagddo	Garreglwyd i gael ei ail-agor erbyn diwedd y flwyddyn	Cofrestru Garreglwyd, a derbyn preswylwyr newydd	Grŵp Cyflawni’r Rhaglen Gwasanaethau Oedolion

		<i>cyngori i fod yn ofalus iawn wrth fabwysiadu'r dull hwn</i>		ac yn cael ei reoli gan Reolwr Rhaglen y gwasanaeth.	ariannol (cyllid ICF)		
5	Oedolion	Ailgomisiynu gwasanaethau gofal cartref ar sail ardaloedd (gyda BIPBC). <i>CSSIW wedi ein cyngori i fod yn ofalus iawn wrth fabwysiadu'r dull hwn</i>	ARJ – IR	Wrthi'n tendro ar hyn o bryd am Wasanaeth Gofal yn y Cartref yn seiliedig ar ardaloedd a hynny drwy GwerthwchiGymru.	Contract wedi ei ddyfarnu erbyn mis Hydref 2017	Rheolwr Trosiannol wrthi'n cael ei recriwtio ar hyn o bryd am 18 mis er mwyn cefnogi a monitro'r gwaith. Dyfarnu'r contract.	Grŵp Cyflawni'r Rhaglen Gwasanaethau Oedolion
6	Oedolion	DoLS- angen gwella perfformiad sy'n gysylltiedig ag adolygiadau thematig ac argymhellion blaenorol. Bydd AGGCC yn adolygu cynnydd yn 2017-18.	ARJ – AH/OD	Busnes fel arfer: Mae'r gwasanaeth wedi rhoi sylw i'r angen i wella'r modd y rheolir ei asesiadau DoLS a bydd yn monitro cynnydd.	Busnes fel Arfer - Yn mynd rhagddo	Swyddog DoLS Arweiniol wedi ei nodi ac aelod ychwanegol o staff wedi ei benodi i reoli ceisiadau ac i hyrwyddo hyfforddiant a gwybodaeth. 7 aelod os staff wedi cael hyfforddiant ac yn gymwys i gynnal asesiadau DoLS.	Tîm Uwch Reolwyr y Gwasanaethau Oedolion
7	Oedolion	Cynnydd annigonol i foderneiddio gwasanaethau ar gyfer oedolion gydag Anableddau Dysgu. Bydd AGGCCSSIW yn adolygu cynnydd yn 2017-18.	ARJ – BW (ST)	All i weithio ac ymgysylltu gyda mentrau cymdeithasol i symud y rhaglen hon yn ei blaen, gan gynnwys: Cyd-gynhyrchu Model Byw â Chymorth, Cytundeb Fframwaith ar gyfer Gwasanaethau Dydd, Allanoli	Fframwaith wedi ei gwblhau erbyn Mawrth 2018	Gwahodd tendrau ar gyfer y Fframwaith ym mis Hydref 2018. Y gwaith o gyd-gynhyrchu Model Byw â Chymorth yn mynd rhagddo, gyda golwg ar gwblhau ymhen 12 mis.	Grŵp Cyflawni'r Rhaglen Oedolion Fengach

				Gwasanaethau Darparwr Mewnol.		Allanoli Gwasanaethau Darparwr Mewnol – wedi ei ohirio ar hyn o bryd hyd oni fydd adolygiad pellach wedi ei gynnal. Bydd PID diwygiedig yn cael ei gyflwyno i'r Bwrdd Gofal Cymdeithasol i Oedolion yn yr hydref.	
8	Oedolion	Eiriolaeth wedi cael ei nodi fel maes y mae angen i'r Gwasanaethau Oedolion ei ddatblygu	ARJ -	Rydym yn caffael gwasanaethau eiriolaeth ar y cyd gyda Chyngor Gwynedd ar gyfer yr holl gleientiaid cymwys. Bydd hyn yn caniatáu i ni gydymffurfio gyda gofynion y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant.	Dyddiad dyfarnu contract oddeutu Hydref 2017	Dogfennau tendr bron wedi eu cwblhau gyda golwg ar hysbysebu ar GwerthwchiGymru yn y 2 fis nesaf.	Uwch Dîm Rheoli'r Gwasanaethau Oedolion
9	Plant	Themâu AGGCC am 2017-18 mewn perthynas ag Arolygiad, Ymgysylltiad a Pherfformiad: “Penderfyniadau Lleoli ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal”	LBR –	Mae'r Gwasanaeth eisoes yn blaenoriaethu'r gwaith hwn. Gweithio i sicrhau bod ein penderfyniadau'n gadarn ac yn seiliedig ar asesiad clir o angen yn seiliedig ar gynllun gofal a chefnogaeth sy'n amlinellu'r ymyrraeth ar gyfer teuluoedd.	Gwaith yn mynd rhagddo gan y Gwasanaeth AGGCC – l'w drefnu	Gwella a monitro cynnydd fel pwynt 3.1 o Gynllun Gwella'r Gwasanaeth	Bwrdd Gwella Gwasanaethau Plant

				3.1 yng Nghynllun Gwella'r Gwasanaeth			
10	Plant	Gweithredu Cynllun Gwella (hyn yn cael ei fonitro gan AGGCC ynghyd â'r broses graffu fewnol). Disgwylir ail archwiliad gan AGGCC (dyddiad i'w drefnu).	LBR	Mae'r Gwasanaethau Children's Services yn blaenoriaethu camau gweithredu yn erbyn ei Gynllun Gweithredu, gan gynnwys adolygiadau rheolaidd a monitro cynnydd.	Yn mynd rhagddo Dyddiad ail archwiliad i'w drefnu	Bydd y Bwrdd Gwella Gwasanaethau Plant yn craffu cynnydd yn erbyn y Cynllun. AGGCC yn cynnal cyfarfodydd misol gyda PG a chyfarfodydd rheolaidd gyda'r Cyfarwyddwr er sicrwydd.	Bwrdd Gwella Gwasanaethau Plant
11	Plant	Staffio i sicrhau bod gan y Gwasanaeth ddigon o staff sy'n siarad Cymraeg yn unol â chynllun Llywodraeth Cymru - 'Mwy Na Geiriau'	LBR	Gyda'r nod o recriwtio'r ymgeiswyr gorau posibl, efallai y bydd angen ystyried hyfforddiant a datblygiad iaith Gymraeg ar gyfer y sawl nad ydynt yn siarad Cymraeg a hynny er mwyn cydymffurfio gyda'r gofyniad. Parheir i adolygu staff sy'n siarad Cymraeg.	Wedi ei adolygu fel rhan o'r broses ailstrwythuro sy'n mynd rhagddi	Wedi ei gysylltu â Chamau Gweithredu 1.1 & 1.2 yn y Cynllun Gweithredu Proses recriwtio'n mynd rhagddi i lenwi swyddi gweigion fel y nodwyd yn yr ymgynghoriad diweddar ar yr ailstrwythuro. Sgiliau iaith Staff yn cael eu monitro. Amryw raglenni hyfforddiant a datblygu ar gael i gefnogi sgiliau iaith staff.	Tîm Rheoli'r Gwasanaethau Plant
12	Plant	Gofalwyr – rhestr aros ar gyfer y gwasanaeth gofalwyr	LBR-MJ	Y Gwasanaeth i ddylanwadu ar y	I'w drefnu	Yn ystyried opsiynau ar hyn o bryd, gan gynnwys	

		ifanc sydd wedi cael ei sefydlu		Gwasanaeth i Ofalwyr Ifanc er mwyn gostwng yr amser aros am wasanaethau		cyfarfodydd rheolaidd gyda chyflenwr a'r posibilrwydd o weithio'n rhanbarthol gyda Gwynedd.	
13	Plant	Yr ALI yn datblygu gwasanaethau ataliol sy'n hyrwyddo annibyniaeth ac adnoddau cymunedol	LBR	Cynllun i ddatblygu strategaeth Ataliol Gorfforaethol ar draws ein gwasanaethau sy'n cefnogi plant a phobl ifanc	I'w gytuno	Bydd cyllid Teuluoedd yn Gyntaf yn cael ei ddefnyddio i gefnogi'r gwaith hwn.	Grŵp Gwella Gwasanaethau Plant
14	Oedolion a Phlant	Strategaeth Gofalwyr – angen symud ymlaen i gomisiynu a chynllunio gwasanaethau er mwyn datblygu dealltwriaeth o effaith y gwasanaethau hyn sy'n cael eu cynnig (cyswllt â 12 uchod)	ARJ & LBR	GP – Gweler Pwynt 12 uchod GA - wedi adolygu ein strategaeth yn ddiweddar mewn partneriaeth gyda Chyngor Sir Gwynedd ac mewn ymgynghoriad gyda gofalwyr.	Gweler P12 uchod Wedi'i gwblhau	GP – Gweler 12 uchod GA – Strategaeth ddiwygiedig wrthi'n cael ei hymestyn ar hyn o bryd	Gweler P12 uchod Busnes fel arfer Mynd rhagddo (Grŵp Gofalwyr)
15	Oedolion a Phlant	Mae'r ALI wedi archwilio cydymffurfiaeth yn erbyn y Ddeddf – wedi nodi gwaith pellach ac adnoddau sydd eu hangen	ARJ & LBR – DB	PG yn ymwybodol o'r blaenoriaethau a fydd angen sylw yn ystod y flwyddyn Cynhelir archwiliad pellach yn Ch3 er mwyn monitro cynnydd.	Yn mynd rhagddo Archwiliad pellach yn Ch3	Archwiliad i'w gynnal yn Ch3 er mwyn mesur cynnydd ac i gynorthwyo i lenwi cynllun gwaith ac ACRF 18/19	Bydd y canlyniad yn cael ei fonitro gan yr UDA ac ati

16	Oedolion a Phlant	Mae gweithio'n strategol mewn partneriaeth gyda BIPBC yn parhau i fod yn heriol – rhaid i'r ALI yn yr ardal roi sylw i hyn ar y cyd	ARJ & LBR	Mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo drwy grwpiau megis y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, 'Dydd Gwener Partneriaeth', Grŵp BCI, Model Môn ac ati	Gwaith yn mynd rhagddo	Mae'r bartneriaeth ranbarthol yn cryfhau drwy dasgau megis 'wythnos mewn ystafell', WCCIS ac ati	Pob bwrdd / grŵp unigol
17	Oedolion a Phlant	Bydd AGGCC yn parhau i adolygu camau gweithredu yn erbyn argymhellion a wnaed mewn adolygiadau thematig cenedlaethol blaenorol gan AGGCC: <ul style="list-style-type: none"> - DoLS - Gwasanaethau i Bobl gydag Anableddau Dysgu - Gofal Cartref - Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus 	ARJ & LBR FR	DoLS – Gweler Pwynt 6 uchod Gwasanaethau i bobl gydag Anableddau Dysgu – gweler Pwynt 7 uchod Gofal Cartref – gweler Pwynt 5 uchod Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus (PLO) – Uwch Reolwr wrthi'n cynnal Archwiliad o'r PLO ar hyn o bryd a bydd yn crynhoi cynnydd ac unrhyw welliannau eraill y mae angen eu gweithredu.	6 uchod 7 uchod 5 uchod I'w drefnu	6 uchod 7 uchod 5 uchod Adolygiad ar y gweill. Cyfarfod gyda CAF/CASS ddwywaith y flwyddyn i adolygu Cyfarfodydd chwarterol gyda'r Bwrdd Cyfiawnder Teulu mewn perthynas â PLO	6 uchod 7 uchod 5 uchod Mae gwelliannau sy'n gysylltiedig at archwilio mewnol yn cael eu logio ar y system 4Action
18	Oedolion a Phlant	Mae'r awdurdod lleol wedi nodi bod angen iddo wneud gwaith pellach i ddatblygu	ARJ & LBR	Bydd yr Uned Ddiogelu'n gweithio gyda'r Gwasanaethau Oedolion i	Mawrth 2018	Bydd yr Uned Ddiogelu'n sicrhau bod Rheoliad 7 y	Tîm Rheoli Oedolion

		canllawiau ar gyfer staff a phartneriaid wrth weithredu'r canllawiau diogelu newydd (Rhan 7 y Rheoliadau Diogelu).	AH	fapio allan y gofynion er mwyn sicrhau bod arferion gwaith a pholisïau yn cydymffurfio.		rheoliadau diogelu'n cael eu bodloni	
--	--	--	----	---	--	--------------------------------------	--

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MON	
Adroddiad i:	PWYLLGOR SGRIWTINI
Dyddiad:	2/10/17
Pwnc:	ADRODDIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL 2016/17
Aelod(au) Portffolio:	CYNGHORYDD DAFYDD RHYS THOMAS
Pennaeth Gwasanaeth:	SCOTT A ROWLEY
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	GETHIN MORGAN 01248 752111 GethinMorgan@anglesey.gov.uk
Aelodau Lleol:	n/a

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

- 1.1** Mae'n ofynnol i'r cyngor lunio a chyhoeddi ei Adroddiad Perfformiad Blynyddol erbyn 31 Hydref bob blwyddyn - dogfen statudol sydd yn dadansoddi perfformiad dros y flwyddyn ariannol flaenorol yn erbyn y gwellianau a'r blaenoriaethau amlinellwyd yn y Dogfen Cyflawni Blynyddol 2016/17 a'r Cynllun Corfforaethol 2013/17.
- 1.2** Mae'r papur hwn yn amlinellu ein Adroddiad Perfformiad sy'n edrych yn ôl dros berfformiad y Cyngor ar gyfer 2016/17.
- 1.3** Mae'r Adroddiad yn edrych ar gynnydd y cyngor yn erbyn ein Amcanion Gwella ar gyfer 2016/17 fel amlinellwyd drwy ein 7 maes allweddol yn y Ddogfen Cyflawni Blynyddol 2016/17:-
1. Ein bod yn Trawsnewid ein Gofal Cymdeithasol Hŷn i Oedolion
 2. Adfywio ein Cymunedau a Datblygu'r Economi
 3. Gwella Addysg, Sgiliau a Moderneiddio ein Hysgolion
 4. Rydym yn cynyddu ein Opsiynau Tai a Lleihau Tlodi
 5. Trawsnewid ein Darpariaeth Hamdden a Llyfrgell
 6. Dod Cwsmeriaid, Dinasyddion a Bro
 7. Trawsnewid ein Technolegau Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)
- 1.4** Mae'r drafft hwn yn edrych ar yr allbynnau a'r canlyniadau yn erbyn yr hyn y ddywedasom y byddem yn ei gyflawni yn ystod 2016/17 yn erbyn y 7 thema allweddol uchod
- 1.5** Rhan allweddol o'r Adroddiad Perfformiad terfynol fydd asesiad o berfformiad y Cyngor yn erbyn ei ddangosyddion perfformiad allweddol, sy'n edrych ar berfformiad blwyddyn ar

flwyddyn yn ogystal ac wedi’w feincnodi yn erbyn awdurdodau lleol eraill yng Nghymru. Mae'r adroddiad yn tynnu sylw at ein llwyddiannau a meysydd lle mae angen gwella fel nodwyd drwy y Dangosyddion Strategol Cenedlaethol (DSC) a Mesurau Atebolrwydd Perfformiad (MACau).

1.6 Gofynir i'r Pwyllgor Sgrwtini felly :

- **Cytuno y dylid cyhoeddi fersiwn terfynol o'r Adroddiad Perfformiad 2016/17 erbyn y dyddiad statudol ar ddiwedd mis Hydref ac fod y swyddogion yn cwblhau hyn mewn ymgynghoriad a'r Deilydd Portffolio**

B - B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?		
n/a		
C - Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith??		
Dirprwywyd y mater hwn i'r Pwyllgor Gwaith.		
CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi		
D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi		
DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgrwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrrff allanol / arall/eraill	
E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthdlodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	

6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
Atodiad A – Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2016/17		
FF - FF – Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
<ul style="list-style-type: none"> • Dogfen Cyflawni Blynyddol 2016/17 • Cynllun Busnes Corfforaethol 2013/17 		

**CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL**

ADRODDIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL 2016/17

Cyngor Sir Ynys Môn

Cyngor Sir Ynys Môn
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW
Ffôn: (01248) 752111

Mynegai

Pennawd	Tudalen
Gair gan yr Arweinydd	3
Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2016-17 – Cyflwyniad	4
Trawsnewid Gofal Cymdeithasol i Oedolion Hŷn	9
Adfywio ein Cymunedau a Datblygu'r Economi	11
Gwella Addysg, Sgiliau a Moderneiddio ein Hysgolion	14
Cynyddu Ein Dewisiadau Tai a Lleihau Tlodi	21
Trawsnewid ein Darpariaeth Hamdden a Llyfrgelloedd	26
Canolbwyntio ar Gwsmeriaid, Dinasyddion a Chymunedau	29
Trawsnewid ein Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	31
Perfformiad Corfforaethol	33
Perfformiad Ariannol 2016/17	37
Gwybodaeth Bellach	39
Atodiad 1 – Dangosyddion Perfformiad 2016/17	40

Gair gan yr Arweinydd

Mae'r Adroddiad Perfformiad hwn yn edrych ar ba mor dda wnaethom ni yn ystod 2016/17 wrth gyflawni'r amcanion a'r blaenoriaethau sydd wedi eu hamlinellu yn ein Cynllun Corfforaethol pedair blynedd. Fe wnaethom ni ddangos yn Adroddiad Perfformiad y llynedd (2016/17) sut mae'r hinsawdd economaidd wedi newid yn eithriadol dros y blynyddoedd diwethaf, ac rydym yn adrodd eto eleni yn erbyn yr un cefndir o gyllidebau'n lleihau a'r angen i wneud arbedion effeithlonrwydd. Dyma fydd yr hinsawdd hefyd wrth i ni gyflawni ein Cynllun newydd ar gyfer y Cyngor rhwng 2017 a 2022.

Fodd bynnag, mae'n bleser gennym adrodd eleni fod dros 64% o'n Dangosyddion Perfformiad (DP) wedi gwella yn ystod y flwyddyn a bod nifer y DP lle gwelwyd dirywiad mewn perfformiad wedi gostwng o 45% yn 2015/16 i 24% yn 2016/17. Yn ychwanegol at hyn, mae'n bleser gennym ddweud ein bod, am y tro cyntaf erioed, yn un o'r pedwar awdurdod lleol yng Nghymru sydd ar y brig o ran perfformiad DP yn gyffredinol ac yn seithfed o blith y 22 awdurdod lleol o ran DP sydd yn y chwarterl uchaf. Heb os nac oni bai, mae hyn yn welliant sylweddol ac yn llwyddiant i'w ganmol.

Rydym hefyd yn falch o ddweud ein bod wedi parhau i gadw at ein haddewidion o ran Gwasanaethau Oedolion, Addysg, Datblygu Economaidd a Chymunedol a Thai – sef ein prif feysydd blaenoriaeth yn ystod 2016/17 – fel yr amlinellir yng nghorff yr adroddiad. Rydym yr un mor hapus gyda'n perfformiad o ran y gwasanaethau corfforaethol a chymorth – megis gwella ein gwasanaeth cwsmer a TGCh, swyddogaethau sy'n ein helpu i ddarparu ein gwasanaethau a'n helpu i fod yn gyngor gwell a mwy ymatebol. Rydym yn arbennig o falch ein bod wedi taclo'n uniongyrchol y broblem absenoldeb salwch yn y cyngor ac wedi symud o'r chwarterl isaf i'r wythfed safle ar sail Cymru gyfan.

Rydym bob amser yn cydnabod bod yna rai meysydd sy'n parhau i fod angen sylw a'u gwella. Er nad yw rhai o'r rhain yn flaenoriaeth i ni, rydym yn ymwybodol fod angen i ni ddarparu'r gwasanaethau gorau posibl a'n bod yn cael ein mesur a'n meincnodi yn erbyn cynghorau eraill yng Nghymru ac yn erbyn pob DP. Fodd bynnag, byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar wella perfformiad ar draws yr holl wasanaethau a sicrhau ein bod yn datblygu i fod yn un o'r cynghorau sy'n perfformio orau yng Nghymru a pharhau i ddarparu'r gwasanaethau gorau posibl ar gyfer pobl Ynys Môn. Mae perfformiad eleni yn profi y gallwn wneud gwelliannau sylweddol er gwaethaf yr heriau ariannol a wynebwn.

Fel y nodwyd, mae amseroedd anodd yn wynebu awdurdodau lleol yng Nghymru a'r DU yn gyffredinol wrth i ni geisio cydbwysu'r angen i wneud arbedion effeithlonrwydd a darparu gwasanaethau o safon. Fel Arweinydd, rwy'n ymwybodol bod hyn yn golygu y bydd angen i ni weithiau wneud penderfyniadau anodd ynghylch arbedion ond ein bod hefyd yn parhau i ymrwymo i edrych ar fodelau amgen ar gyfer darparu gwasanaethau a fydd o gymorth i sicrhau arbedion ynghyd â pharhau i roi'r gwasanaethau gorau posibl i bobl Ynys Môn.

Y Cyngorydd Llinos Medi (Arweinydd)

ADRODDIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL 2016-2017

CYFLWYNIAD

Y nod i Gyngor Sir Ynys Môn fel y nodwyd yn ein Cynllun Corfforaethol 2013-2017 yw erbyn 2017 –

“Y byddwn yn gyngor proffesiynol sy’n cael ei redeg yn dda, yn arloesol yn ein hymagwedd ac yn edrych tuag allan, yn ymrwymedig i ddatblygu ein pobl a phartneriaethau er mwyn darparu gwasanaethau effeithlon ac effeithiol o ansawdd da, sy'n cael eu gwerthfawrogi'n fawr gan ein dinasyddion”

Amlinellwyd beth fyddem yn ei wneud i gyflawni blaenoriaethau ein Cynllun Corfforaethol yn ein Dogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer 2016-17. Bydd yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2016/17 felly yn amlinellu sut y gwnaethom gyflawni ein haddewidion dros y deuddeng mis diwethaf (2016/17) ac yn dangos ein parodrwydd i yrru a chyflawni ein dyletswydd o sicrhau gwelliant parhaus, sef yr hyn a ddisgwylir o bob Awdurdod Lleol yn unol â Mesur Llywodraeth Cymru 2009.

Dyma oedd y 7 maes allweddol yr oeddem yn canolbwyntio ar eu gwella yn ystod 2016/17, fel yr amlinellir yn ein Cynllun Corfforaethol 4 blynedd (2013-2017) ac yn ein Dogfen Gyflawni Flynyddol (2016/17):-

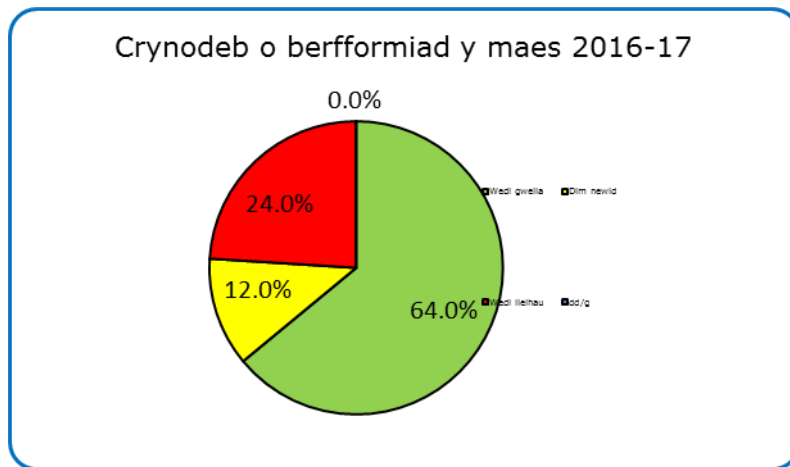
1. Trawsnewid Gofal Cymdeithasol i Oedolion Hŷn
2. Adfywio ein Cymunedau a Datblygu'r Economi
3. Gwella Addysg, Sgiliau a Moderneiddio ein Hysgolion
4. Cynyddu ein Dewisiadau Tai a Lleihau Tlodi
5. Trawsnewid ein Darpariaeth Hamdden a Llyfrgelloedd
6. Canolbwyntio ar Gwsmeriaid, Dinasyddion a Chymunedau
7. Trawsnewid ein Technolegau Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)

Yn yr adroddiad hwn byddwn yn adolygu cynnydd yn unol a'n amcanion a chymharu ein perfformiad yn erbyn rhai prif fesuriadau.

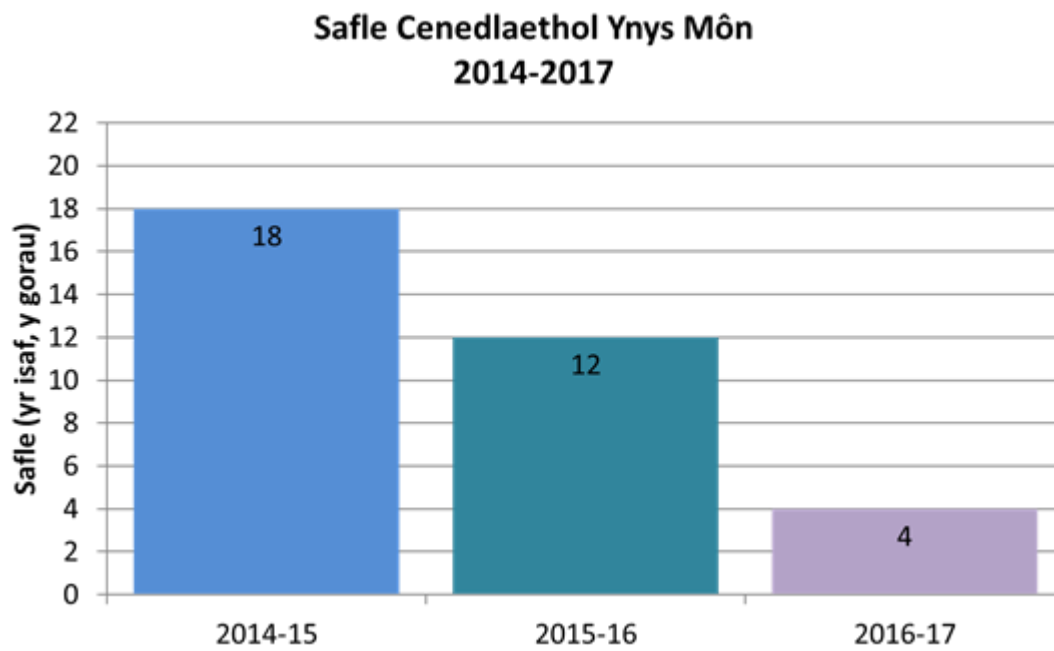
O ran dadansoddiad cyffredinol o'n holl ddangosyddion Perfformiad (DP), gan gynnwys y rheiny nad ydynt wedi eu cynnwys fel blaenoriaethau yn ein Cynllun Corfforaethol, mae'r prif negeseuon ar gyfer 2016/17 i'w gweld yn Nhabl 1 isod. Dengys bod **64%** o'n DP wedi gwella yn ystod 2015/16, **24%** wedi dirywio ac **8%** heb newid rhwng 2015/16 a 2016/17. Mae Tabl 2 yn dangos ein bod bellach yn y 4ydd safle ar draws Cymru yn y “gyngghrair” gyffredinol o ran dangosyddion perfformiad fesul chwarterl, o gymharu â'r 14eg safle yn 2015/16. Mae hyn yn welliant ac mae'n berthnasol nodi ein

bod yn un o'r awdurdodau sydd wedi gwella fwyaf yng Nghymru o ran Dangosyddion Perfformiad fel y nodwyd ym Mwletin Uned Ddata Perfformiad Llywodraeth Leol am 2016/17 (gweler Tabl 3 isod).

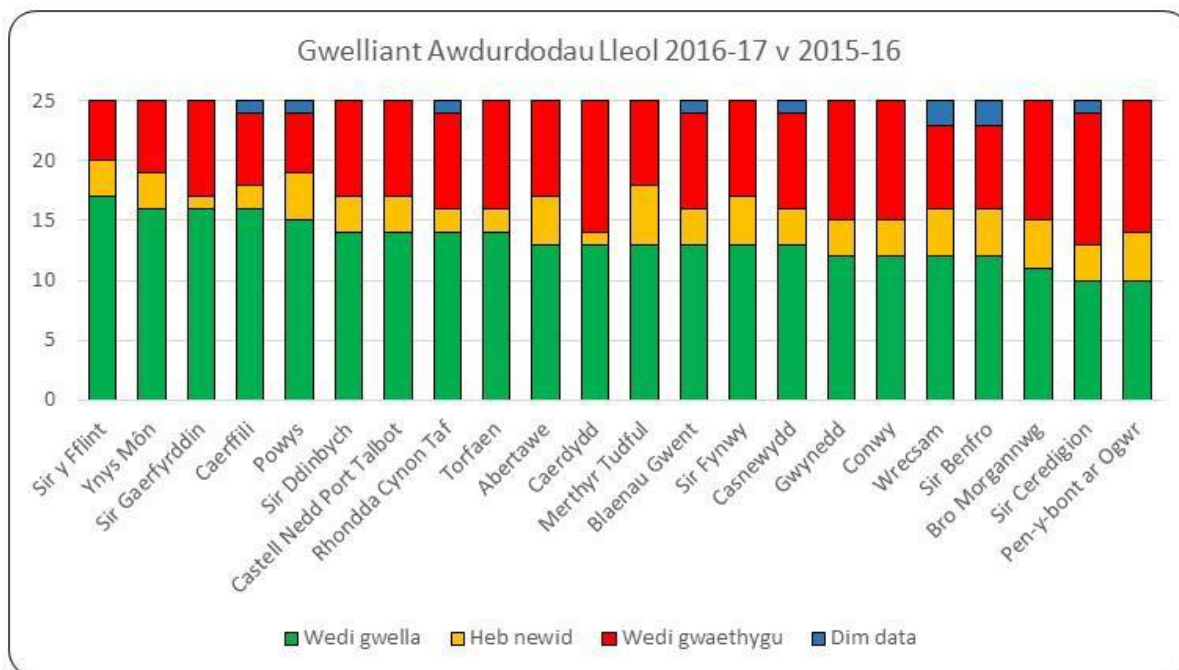
Tabl 1

Tabl 2

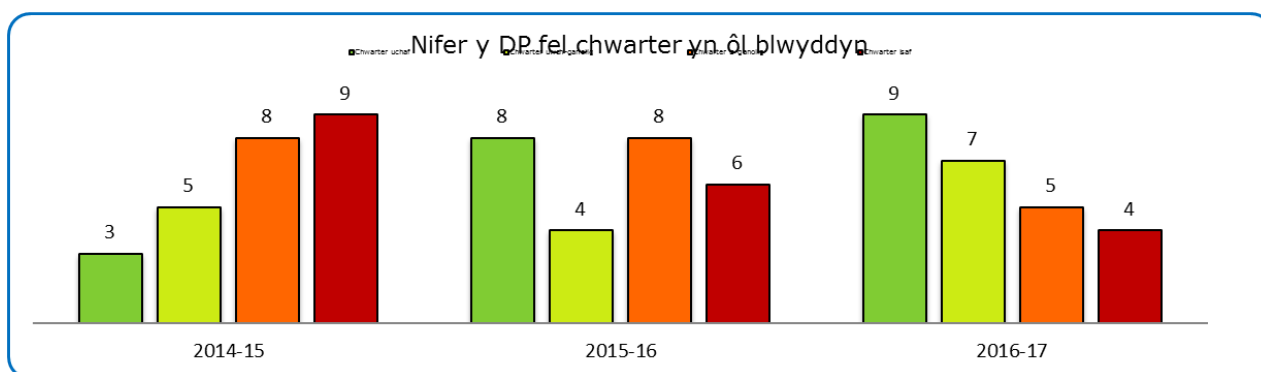

Tabl 3

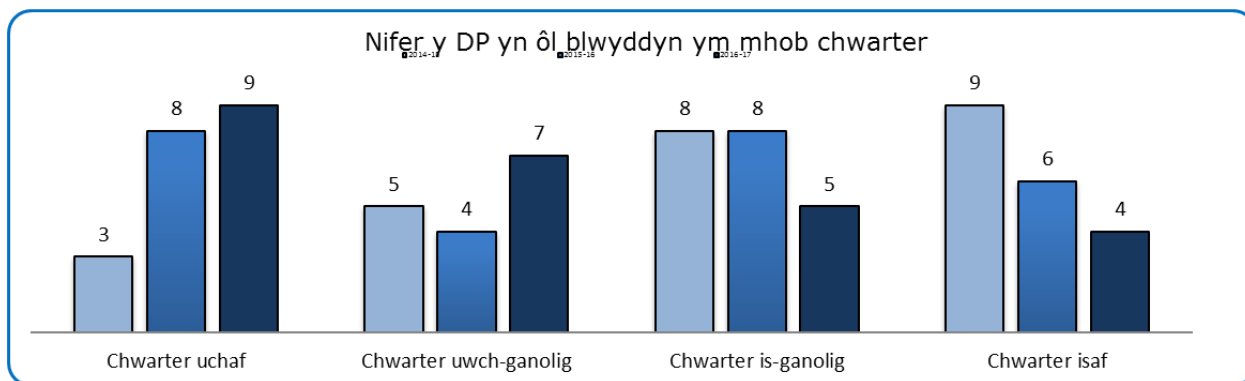

Petaem yn dadansoddi ymhellach Dabl 4 a Thabl 5 (isod), fe welwn y bu gwelliant o ran nifer y Dangosyddion Perfformiad sydd yn y 2 chwarter uchaf dros y tair blynedd ddiwethaf – o 8 yn 2014/15 i 16 yn 2016/17. Bu newid tebyg yn nifer y DP sydd yn y 2 chwarter isaf – o 17 yn 2014/15 i 9 yn unig yn 2016/17. Yn gyffredinol felly, credwn fod ein dangosyddion perfformiad wedi gwella o gymharu â’r sefyllfa dair blynedd yn ôl ond rydym hefyd yn cydnabod y bu rhywfaint o anwadlwch ac nad yw’n bosibl cymharu’r holl DP rhwng y blynyddoedd hynny yn uniongyrchol. Rydym hefyd yn cydnabod bod nifer y DP ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol (Gwasanaethau Oedolion a Phlant) wedi gostwng rhwng 2015/16 a 2016/17 a bod angen gwella rhai o’r DP hynny o hyd.

Tabl 4

Tabl 5

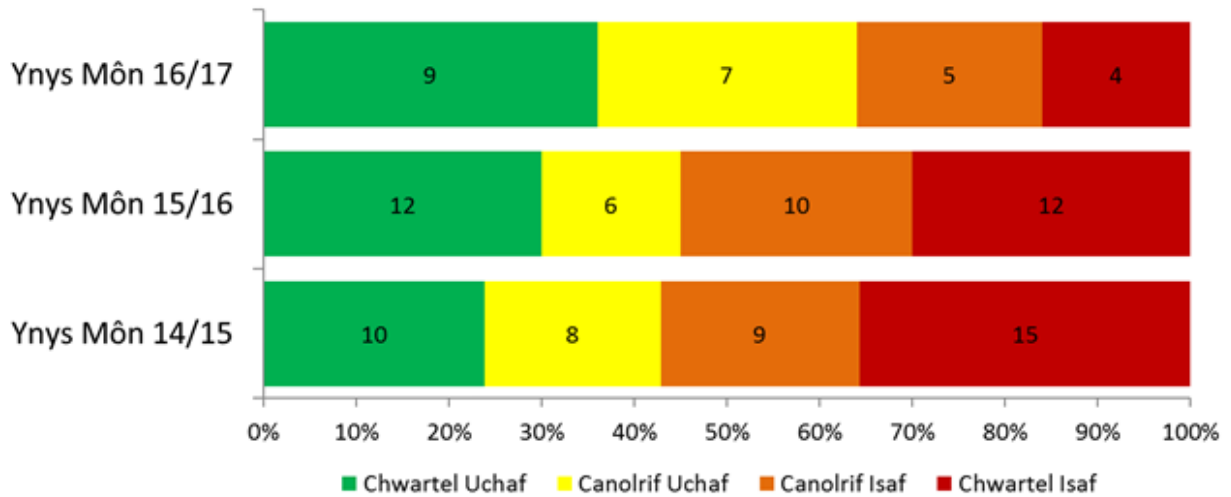

Mae Tabl 6 isod yn rhoi darlun o berfformiad y Cyngor ar draws yr holl wasanaethau a'n perfformiad blwyddyn ar flwyddyn o ran safle pob un o'n DP y mae modd eu cymharu (NSI a PAM) fesul chwarter drwy gymharu 2016/17 gyda'r flwyddyn flaenorol. Yn Nhabl 7, gwelir cymhariaeth o'n safle yn y 4 chwarter dros y 3 blynedd ddiwethaf.

Tabl 6

Perfformiad Cyngor Sir Ynys Môn		Safle Chwarter 2016/17				Newid DP ers 2015/16			
Nifer o DP		Chwarter Uchaf	Canolrif Uchaf	Canolrif Isaf	Chwarter Isaf	Gwella	Dim Newid	Gwaethygu	Dangosydd Newydd
Ffyrdd, Gwastraff ac Iarddod	10	3	1	3	3	7	0	3	0
Ynnwngyd	2	0	1	0	1	1	0	1	0
Seiliedd ac Iddio Economaidd	3	2	0	0	1	2	0	1	0
Ysgol	12	5	5	2	0	8	2	2	0
Ynion Dynol	1	0	1	0	0	1	0	0	0
Ynion Cyngor Ynys Môn	28	10 36%	8 29%	5 18%	5 18%	19 68%	2 7%	7 25%	0 0%

Tabl 7

Mae rhestr llawn o ganlyniadau ein Dangosyddion Perfformiad Cenedlaethol i'w cael yn Atodiad 1

Mae'r adrannau isod yn edrych ar gynnydd yn erbyn ein amcanion yn ystod 2016/17 a chyflwynir y wybodaeth ar ffurf testun gydag asesiad CAG cyffredinol o ran cynnydd a'r Dangosyddion Perfformiad perthnasol ar ddiwedd pob adran.

Trawsnewid Gofal Cymdeithasol i Oedolion Hŷn

Mae pobl yn byw'n hirach ac o'r herwydd, rydym yn disgwyl gweld cynnydd yn nifer y bobl dros 85 sy'n byw yn Ynys Môn dros y 10 mlynedd nesaf. Mae gan Ynys Môn un o'r poblogaethau pobl hŷn mwyaf yng Nghymru. Mae nifer y bobl sydd â chyflyrau cymhleth tymor hir gan gynnwys dementia hefyd yn cynyddu. Er mwyn darparu'r lefel angenrheidiol o gefnogaeth sydd ei hangen i gwrdd â'r cymhlethdodau cynyddol yn y galw (yn nhermau cyllid a gweithlu), mae'r Cyngor wedi cydnabod bod angen iddo newid y ffordd y mae'n darparu gofal cymdeithasol i oedolion er mwyn sicrhau bod gwasanaethau yn gynaliadwy yn awr ac ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Sut gwnaethom ni hyn yn 2016/17?

Fe wnaeth Cyngor Ynys Môn addo	Yr hyn y gwnaethom ei gyflawni	CAMG
Y byddwn, ar y cyd â phartneriaid, yn datblygu ac yn sefydlu dau gynllun tai gofal ychwanegol yng ngogledd a chanol yr Ynys ac yn cynllunio am gynllun tai gofal ychwanegol arall yn ne'r Ynys ar gyfer pobl hŷn sy'n methu aros yn eu cartrefi	<ul style="list-style-type: none"> Gwnaed cynnydd da gydag Adeilad Hafan Cefni sydd bellach i'w agor ym mis Mehefin 2018 Bwriedir ymgysylltu ac ymgynghori ynghylch datblygu yn Ne'r Ynys ar gyfer Tachwedd 2018 gyda'r bwriad o symud ymlaen yn gynnar yn 2019 Nid yw'r cynnydd wedi bod fel y disgwyliwyd yng ngogledd yr Ynys 	
Gwella'r ystod ac argaeledd o wasanaethau yn y gymuned i bobl hŷn fel y gallant gadw eu hannibyniaeth gartref / lleihau'r risg o orfod mynd i'r ysbyty a'r ddibyniaeth a'r angen am gartrefi gofal preswyl	<ul style="list-style-type: none"> Datblygwyd nifer o ganolfannau cymunedol ar draws yr ynys gyda chefnogaeth gan gronfeydd gofal Integredig Mae Cyswllt Mon wedi'i sefydlu'n dda fel man cyswllt ar gyfer gwasanaethau yn y gymuned Mae Pwynt Mynediad Unigol (SPOA) yn parhau i fod yn fodel sefydledig ar gyfer mynediad symlach i wasanaethau i ddefnyddwyr Sefydlwyd mynediad i feddygon teulu trwy gyfeirio atgyfeiriad ar-lein yn 2016/17. Cyflawnwyd gweithio 7 niwrnod ar gyfer Tîm Gwaith Cymdeithasol a Therapi Galwedigaethol y Cyngor, ochr yn ochr â gwasanaeth nyrsio ardal sy'n darparu cymorth i osgoi derbyniadau ar benwythnosau. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Cwblheir manyleb tendr gofal cartref a chaiff ei basio ar gyfer ymarfer tendro yn ystod Gwanwyn / Haf 2018 	
Ailddatblygu ein gwasanaeth ailalluogi i gefnogi a helpu pobl i wella a chael eu hannibyniaeth yn ôl yn dilyn cyfnod o salwch	<ul style="list-style-type: none"> • Cryfhawyd model gofal cartref yr Awdurdod Lleol gyda gofal 24 awr ar gael mewn tair ardal ar draws Ynys Môn • Canolbwyntwyd ar brosiect gofal sengl sy'n mynd rhagddo i sicrhau bod unigolion sy'n gofyn am ofal parhaus yn gallu cael cymorth gan un gofalwr ac offer arbenigol lle bo hynny'n bosibl 	
Mewn partneriaeth â'r Bwrdd Iechyd, datblygu trefniadau i reoli a darparu gwasanaethau ar y cyd, yn enwedig mewn perthynas â dementia, gwasanaethau i bobl hŷn yn gyffredinol a chymorth i ofalwyr, er mwyn cydlynu darpariaeth y gwasanaethau'n well	<ul style="list-style-type: none"> • Cytunwyd ar fodel gwell ar gyfer gofal Dementia yn Garreglwyd, sydd i'w agor yn Hydref 2017 • Cytundeb gofal cartref a gomisiynir ar y cyd i'w dendro mewn partneriaeth â BIPBC yn Haf 2017. • Timau amlddisgyblaeth yn eu lle, gyda modelau cydweithio yn cael eu cryfhau 	
<p>Nid yw'r Dangosyddion Perfformiad ar gyfer Gwasanaethau Oedolion a gasglwyd ar gyfer meincnodi blwyddyn ar flwyddyn dros y 4 blynedd ddiwethaf yn cael eu casglu mwyach ar sail Cymru gyfan.</p>		

Adfywio ein Cymunedau a Datblygu'r Economi

Mae'r Cyngor yn gweithio i ddod â chymunedau lleol, mentrau cymdeithasol, busnesau a'r sector cyhoeddus at ei gilydd i gytuno a rhoi sylw i flaenoriaethau adfywio. Yn ogystal, anelwn at weithio mewn partneriaeth i ddefnyddio'r buddsoddiad economaidd arfaethedig i wella ansawdd bywyd. Er mwyn gwneud hyn, mae angen i ni feddwl yn greadigol, cyfuno adnoddau a chydweithio i wella bywydau a chyfleoedd i bobl leol.

Mae'r economi yn fater o bwys i lawer ac mae ein dinasyddion yn ystyried bod creu swyddi yn hollbwysig i ddarparu sylfaen gadarn er mwyn gwella ansawdd bywyd. Er y cydnabyddir mai'r sector preifat yw'r prif yrrwr economaidd a chrëwr cyfoeth ar yr Ynys, mae gan y Cyngor rôl o ran sefydlu amgylchedd ar gyfer twf lle gall busnesau lleol dyfu ac ehangu a lle gall busnesau newydd sefydlu eu hunain a ffynnu.

Mae'r Rhaglen Ynys Ynni a'r statws Parth Menter a ddynodwyd yn fwy diweddar yn gyfle unwaith mewn cenhedlaeth i greu swyddi newydd sylweddol yn sgil y buddsoddiad arfaethedig a photensial y sector ynni carbon isel i dyfu. Fe ddwedom y byddem yn edrych ar ddatblygu cynlluniau sy'n cynyddu cyfleoedd cyflogaeth i bobl ifanc, yn gwella isadeiledd ac yn cefnogi'r gadwyn gyflenwi. Yn ogystal, fe wnaethom ddatgan y byddem hefyd yn parhau i gefnogi a datblygu sectorau allweddol eraill, megis twristiaeth, sy'n gyrru economi'r Ynys. Nid oes unrhyw Ddangosyddion Perfformiad yn cael eu defnyddio i feincnodi gweithgareddau datblygu economaidd yng Nghymru.

Nid oes dangosyddion perfformiad i feincnodi cynnydd datblygu economaidd yng Nghymru

Sut gwnaethom ni hyn yn 2016/17?		
Fe wnaeth Cyngor Ynys Môn addo	Yr hyn y gwnaethom ei gyflawni	CAMG
Gweithio gyda Llywodraeth Cymru a phartneriaid eraill i gryfhau pa mor gystadleuol yw economi'r ynys drwy wella isadeiledd, argaeledd sgiliau a chefnogi cwmnïau lleol	<ul style="list-style-type: none"> • Wedi creu 35.5 o swyddi, yn ogystal â diogelu 113 o swyddi a chefnogi 33 o fusnesau trwy Gronfa Fuddsoddi Caergybi (CFC) • Cyflwynwyd 10 o geisiadau am gyllid i gyflawni prosiectau gwasanaeth sy'n flaenoriaeth • 105 wedi derbyn cymorth, arweiniad neu gyngor busnes • Cymeradwywyd 19 o astudiaethau a 21 o brosiectau peilot trwy'r rhaglen waith LEADER • 31 o ymholiadau ynghylch safleoedd ac eiddo yn ystod y flwyddyn • Mae gwaith cydweithio rhanbarthol yn mynd rhagddo gydag Awdurdodau Lleol eraill Gogledd Cymru trwy sefydliad Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (BUEGC) 	
Cefnogi'r economi ymwelwyr trwy weithio gyda phartneriaid i hyrwyddo delwedd a chryfderau unigryw Ynys Môn trwy ddefnyddio ein cynllun rheoli cyrchfan	<ul style="list-style-type: none"> • Mae gwerth Twristiaeth i Ynys Môn wedi cynyddu o £256M yn 2013 i £284M yn 2016 • Ymwelwyr Twristiaeth i'r Ynys wedi cynyddu o 1.57M yn 2013 i 1.66M yn 2016 • Wedi mabwysiadu Cynllun Rheoli Cyrchfan newydd (CRhC) ar gyfer 2016-2020 • Sicrhawyd cyllid ar y cyd trwy'r Gronfa Ymgysylltiad Twristiaeth Ranbarthol (sicrhawyd £151,000 rhwng Ynys Môn, Conwy a Gwynedd) • Fe wnaeth 30 o longau mordaith ddocio ym Mhorthladd Caergybi yn ystod y flwyddyn (18,804 o deithwyr) • Wedi cefnogi/rhoi cymorth i bum digwyddiad twristiaeth lleol (gan gynnwys Gŵyl Fwyd Biwmares a sawl Slam Bwyd) 	
Gweithio gyda phartneriaid i oresgyn cyfyngiadau isadeiledd (er enghraifft, lled band eang a thechnolegau symudol) i alluogi datblygiad a buddsoddiad ac i greu swyddi	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfarfodydd rheolaidd gyda'r cyflenwyr cyfleustodau mwyaf i adnabod/liniaru/atal rhwystrau posib yn y dyfodol i fuddsoddiad • Mae gwaith yn parhau ar yr ymgysylltiad a gychwynwyd eisoes gyda datblygwyr allweddol yn y sector preifat gan gynnwys Hitachi / Horizon i sicrhau y defnyddir llafur lleol lle bynnag y mae hynny'n bosibl er budd trigolion Ynys Môn • Wedi cydweithio gyda Thîm Marchnata Cyflymu Cymru i hyrwyddo manteision Band Eang Cyflym i drigolion a busnesau Ynys Môn 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Ymgysylltu'n parhau gyda datblygwyr mawr ynglŷn â Buddion Cymunedol gwirfoddol 	
Ymgymryd â'n cyfrifoldebau cynllunio yn effeithiol mewn perthynas â'r holl brosiectau mawr ar Ynys Môn, gan sicrhau bod yr effeithiau negyddol posibl yn cael eu lleihau i'r eithaf a bod buddion cymunedol posib yn cael eu ehangu	<ul style="list-style-type: none"> • Sicrhawyd £2.1M trwy Gytundebau Perfformiad Cynllunio gyda Pŵer Niwclear Horizon a National Grid i gefnogi prosesau caniatadau cynllunio statudol • Rydym wedi adnabod arweinyddion pwnc i gynorthwyo'r broses o reoli a sefydlu sail dystiolaeth gynhwysfawr i danategu asesiadau effaith sy'n gysylltiedig â'r Adeilad Niwclear Newydd yn Wylfa a datblygiadau ynni mawr eraill. • Mae'r Gwasanaeth Rheoli a Datblygu Economaidd, trwy dîm y Rhaglen Ynys Ynni, wedi cydlynu ymateb Cyngor Sir Ynys Môn i ail Ymgynghoriad Horizon cyn gwneud cais (PAC2) • Wedi ymgysylltu â datblygwyr a chydranddeiliaid allweddol i ddarparu cyngor a chymorth annibynnol trwy Fforwm Strategol y Rhaglen Ynys Ynni. Mae'r Grŵp Tasg a Gorffen STEM (Gwyddoniaeth, Technoleg, Peirianeg, Mathemateg) nawr yn brif ffrwd yn yr Adran Addysg i fwrw ymlaen â'r agenda STEM ar Ynys Môn 	
Gyrru adfywiad cymunedol trwy ddatblygu cynlluniau tref a chymuned cyfannol ar gyfer y prif aneddiadau ar yr ynys gan roi blaenoriaeth i Gaergybi, Llangefni ac Amlwch	<ul style="list-style-type: none"> • Wedi cyflawni trydedd flwyddyn y Rhaglen Adfywio Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid (LILILIA) yng Nghaergybi yn llwyddiannus, gyda chyllid grant Llywodraeth Cymru law yn llaw â buddsoddiad cyhoeddus a phreifat. • Datblygwyd 10 achos busnes / astudiaeth dichonoldeb mewn perthynas â: Tref Addas i Feicwyr Llangefni, Porth Ymwelwyr Ynys Gybi, astudiaethau Adfer Tir a Datblygu Tir ym Mharth Menter 5 (Ileolwyd yn Llangefni), Astudiaeth Neuadd y Sir (Llangefni), Safleoedd ac Eiddo Llangefni, Unedau Busnes Penrhos (Caergybi), gwerthusiad opsiynau at ddyfodol Parc Gwledig y Morglawdd ac Astudiaeth Cyfleustodau'r Ffordd Gyswllt (Llangefni). 	

Gwella Addysg, Sgiliau a Moderneiddio ein Hysgolion

Mae'r Cyngor eisiau i bob plentyn, pob person ifanc, pob dysgwr, lle bynnag y maent, waeth beth fo'u cefndir a'u hamgylchiadau, gyflawni eu llawn botensial a bod yn barod i chwarae rôl ragweithiol fel dinasyddion cyfrifol ac eiriolwyr cymunedol yn y dyfodol. Er mwyn gwireddu hyn, ac i gyfrannu at weledigaeth uchelgeisiol Llywodraeth Cymru ar gyfer addysg yng Nghymru, mae angen i ni godi safon addysg yn Ynys Môn. Yn hyn o beth, derbynnir mai un o'r blaenoriaethau i'r Cyngor yw herio syniadau cyfredol, annog arloesedd a datblygu seilwaith ysgolion a fydd yn codi safonau addysgu a chyrhaeddiad, yn lleihau lleoedd gwag, yn gwella canlyniadau addysgol i blant a phobl ifanc ac a fydd yn ymatebol i'n rhaglen wella gymunedol ac economaidd-gymdeithasol. Wrth wneud hyn rydym wedi parhau i ymgynghori ac ymgysylltu'n eang â rhieni a'r gymuned ehangach.

Sut gwnaethom ni hyn yn 2016/17?

Fe wnaeth Cyngor Ynys Môn addo	Yr hyn y gwnaethom ei gyflawni	CAMG																				
Parhau i godi safonau o ran cyfraddau cyrhaeddiad addysgol a phresenoldeb	<ul style="list-style-type: none"> Gweithio mewn partneriaeth â GwE i herio'r holl ysgolion i sicrhau bod gweithdrefnau cadarn ar gyfer gosod targedau wedi eu sefydlu er mwyn lleihau'r bwlch rhwng targedau a pherfformiad a GwE yn targedu'r ysgolion lle roedd pryder Cefnogaeth benodol gan yr Ymgynghorydd Her Gwell cyfathrebu a chydweithio rhwng yr awdurdod lleol a GwE Ysgolion yn dod yn fwy cadarn wrth adnabod a rhoi darpariaeth wedi'i thargedu er mwyn gwella cyrhaeddiad unigol Dangosyddion perfformiad allweddol Flwyddyn ar ôl Blwyddyn (o'r Cerdyn Sgorio) <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #cccccc;">Perfformiad/Blwyddyn</th> <th style="background-color: #cccccc;">2016</th> <th style="background-color: #cccccc;">2015</th> <th style="background-color: #cccccc;">2014</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>% o rai 15 yn cyflawni L2+</td> <td style="background-color: #90EE90;">58.5</td> <td style="background-color: #90EE90;">56.9</td> <td style="background-color: #90EE90;">53.8</td> </tr> <tr> <td>% disgyblion CA3 yn cyflawni'r DPC</td> <td style="background-color: #90EE90;">87.6</td> <td style="background-color: #90EE90;">84.5</td> <td style="background-color: #90EE90;">83.6</td> </tr> <tr> <td>% disgyblion CA2 yn cyflawni'r DPC</td> <td style="background-color: #FFFF00;">89.4</td> <td style="background-color: #FFFF00;">91.8</td> <td style="background-color: #FFFF00;">87.8</td> </tr> <tr> <td>CS - % disgyblion yn cyflawni'r DPC/DCS</td> <td style="background-color: #FFFF00;">84.7</td> <td style="background-color: #FFFF00;">86.2</td> <td style="background-color: #FFFF00;">84.6</td> </tr> </tbody> </table>	Perfformiad/Blwyddyn	2016	2015	2014	% o rai 15 yn cyflawni L2+	58.5	56.9	53.8	% disgyblion CA3 yn cyflawni'r DPC	87.6	84.5	83.6	% disgyblion CA2 yn cyflawni'r DPC	89.4	91.8	87.8	CS - % disgyblion yn cyflawni'r DPC/DCS	84.7	86.2	84.6	
Perfformiad/Blwyddyn	2016	2015	2014																			
% o rai 15 yn cyflawni L2+	58.5	56.9	53.8																			
% disgyblion CA3 yn cyflawni'r DPC	87.6	84.5	83.6																			
% disgyblion CA2 yn cyflawni'r DPC	89.4	91.8	87.8																			
CS - % disgyblion yn cyflawni'r DPC/DCS	84.7	86.2	84.6																			

	<ul style="list-style-type: none"> Presenoldeb <table border="1" data-bbox="734 229 1906 419"> <thead> <tr> <th colspan="4">Uwchradd</th> </tr> <tr> <th>2015/16</th> <th>2014/15</th> <th>2013/14</th> <th>2012/13</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>94.5</td> <td>93.6</td> <td>93.4</td> <td>93.2</td> </tr> <tr> <th colspan="4">Cynradd</th> </tr> <tr> <td>95.1</td> <td>94.7</td> <td>94.6</td> <td>94.4</td> </tr> </tbody> </table>	Uwchradd				2015/16	2014/15	2013/14	2012/13	94.5	93.6	93.4	93.2	Cynradd				95.1	94.7	94.6	94.4	
Uwchradd																						
2015/16	2014/15	2013/14	2012/13																			
94.5	93.6	93.4	93.2																			
Cynradd																						
95.1	94.7	94.6	94.4																			
<p>Datblygu a chytuno ar strategaeth moderneiddio ysgolion i lywio penderfyniadau tymor hir a fydd yn cynnwys agor ein hysgol anghenion arbennig – Canolfan y Bont a darparu dwy ysgol gynradd ardal newydd</p>	<ul style="list-style-type: none"> Y Pwyllgor Gwaith wedi cymeradwyo'r strategaeth Moderneiddio Ysgolion Cafwyd caniatâd gan y Pwyllgor Gwaith ym mis Hydref 2015 i adeiladu un ysgol newydd ac adnewyddu dwy arall ym Mro Aberffraw a Bro Rhosyr Gwaith adeiladu wedi cychwyn ar yr ysgol newydd yng Nghaergybi a Llannau a disgwylir y bydd y ddwy ysgol yn agor ym mis Medi 2017 Penderfynodd y Pwyllgor Gwaith ym mis Mehefin 2016 i ddal y broses ymgynghori ar gyfer ardal Seiriol yn ôl tan ar ôl mis Ebrill 2019 Yn lle hynny dechreuwyd y broses ymgynghori yn ardal Llangefni yn gynnar yn 2017 																					
<p>Mabwysiadu a chyflwyno strategaeth sgiliau rhanbarthol sy'n fodd i Ynys Môn a Gogledd Cymru wella sgiliau'r gweithlu ac alinio eu hunain â chyfleoedd yn y dyfodol</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cynhaliwyd cyfarfodydd o'r grŵp strategol i adnabod Cylch Gorchwyl a meysydd i'w datblygu ac mae Consortiwm Ôl-16 Ynys Môn a Gwynedd yn parhau i ddatblygu meysydd astudio cydweithredol Mae data perfformiad yn cael ei ddatblygu'n unol â newidiadau cenedlaethol i ddangosyddion perfformiad ar lefel TGAU a mireinio'r dangosyddion ar gyfer lefel A ac AS Ychydig iawn o waith datblygu pellach fu modd ei wneud mewn perthynas ag e-ddysgu yn 2015-2016 (un cwrs) Cydweithio â CLIM, a Chwmni Prentis Menai Mae'r opsiynau ar gyfer yr adolygiad o'r Gwasanaeth Ieuenctid yn mynd rhagddynt 																					

Tabl 8						
Disgrifiad o'r DP	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	Tuedd Bl ar FI	Chwartel 15/16 (Safle Cymru Gyfan)
EDU/002i: Canran yr holl ddisgyblion (gan gynnwys y rhai sydd yng ngofal yr ALL); ac sydd mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol, sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol a gymeradwywyd	0.0	0.3	0.0	0.00	⇒	(1)
EDU/002ii: Canran y disgyblion sydd yng ngofal awdurdod lleol mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol, sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol a gymeradwywyd	0.0	14.3	0.0	0.00	⇒	(1)
EDU/003: Canran y disgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, sy'n cyflawni'r Dangosydd Pwnc Craidd, fel y penderfynir gan Asesiadau Athrawon	88.0	87.8	91.8	89.4	⇩	(9)
EDU/004: Canran y disgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, sy'n cyrraedd y Dangosydd Pwnc Craidd, fel y penderfynir gan Asesiadau Athrawon	81.5	83.6	84.5	87.6	⇩	(7)

EDU/006ii: Canran y disgyblion a aseswyd mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, sy'n cael Asesiad Athro yn y Gymraeg (iaith gyntaf) ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3	61.8	67.2	64.8	67.30	↑	(2)
EDU/011: Cyfartaledd y sgôr pwyntiau ar gyfer disgyblion sy'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol	593.5	598.3	571.7	549.90	↓	(8)
EDU/015a: Canran y datganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a gyhoeddir o fewn 26 wythnos gan gynnwys eithriadau	59.1	38.5	32.5	78.10	↑	(14)
EDU/015b: Canran y datganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a gyhoeddir o fewn 26 wythnos heb gynnwys eithriadau	100	84.6	75.0	100	↑	(1)
EDU/016a: Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd	94.4	94.6	94.7	95.10	↑	(7)
EDU/016b: Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd	93.2	93.4	93.5	94.40	↑	(9)

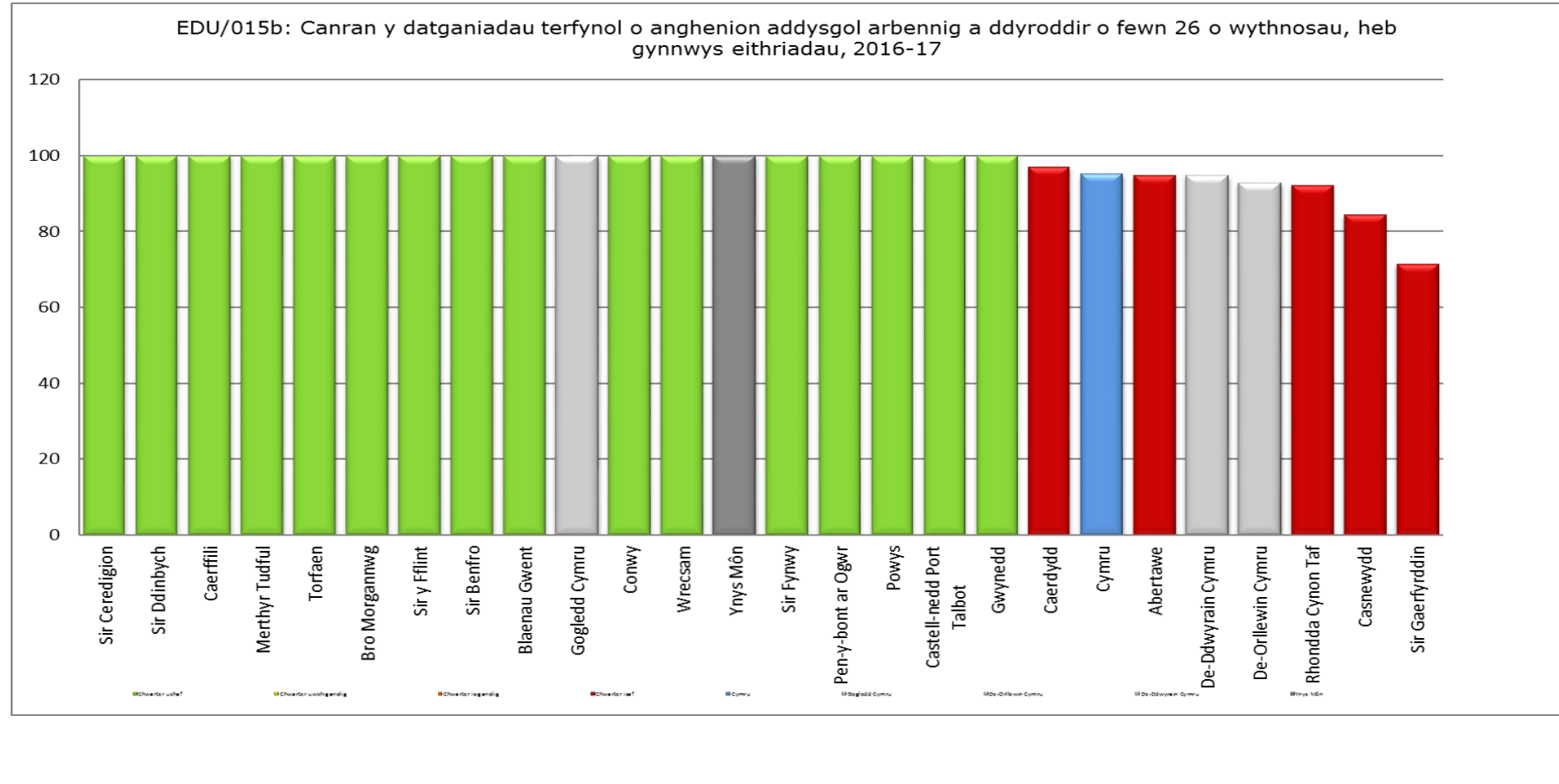
EDU/017: Canran y disgyblion oedd yn 15 oed ar y 31ain Awst blaenorol, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, a gyflawnodd y trothwy Lefel 2 gan gynnwys TGAU gradd A*-C mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a Mathemateg	54.2	53.8	56.9	59.30		(13)
--	------	------	------	-------	---	------

O ran DP Addysg, mae'r darlun yn un gweddol gadarnhaol ac yn dangos gwelliant cyffredinol yn 6 o'r 11 DP perthnasol rhwng 2015/16 a 2016/17. Yn ychwanegol at hyn, mae 4 o'r DP yn y chwarterel uchaf gyda 6 arall yn y chwarterel canol uchaf. Yr un mor bwysig, nid oes unrhyw DP yn y chwarterel isaf a dim ond 2 DP yn y chwarterel canol isaf. O'r 4 DP sydd yn y chwarterel uchaf, rydym yn cael ein rancio fel y cyntaf yng Nghymru mewn 3 ohonynt.

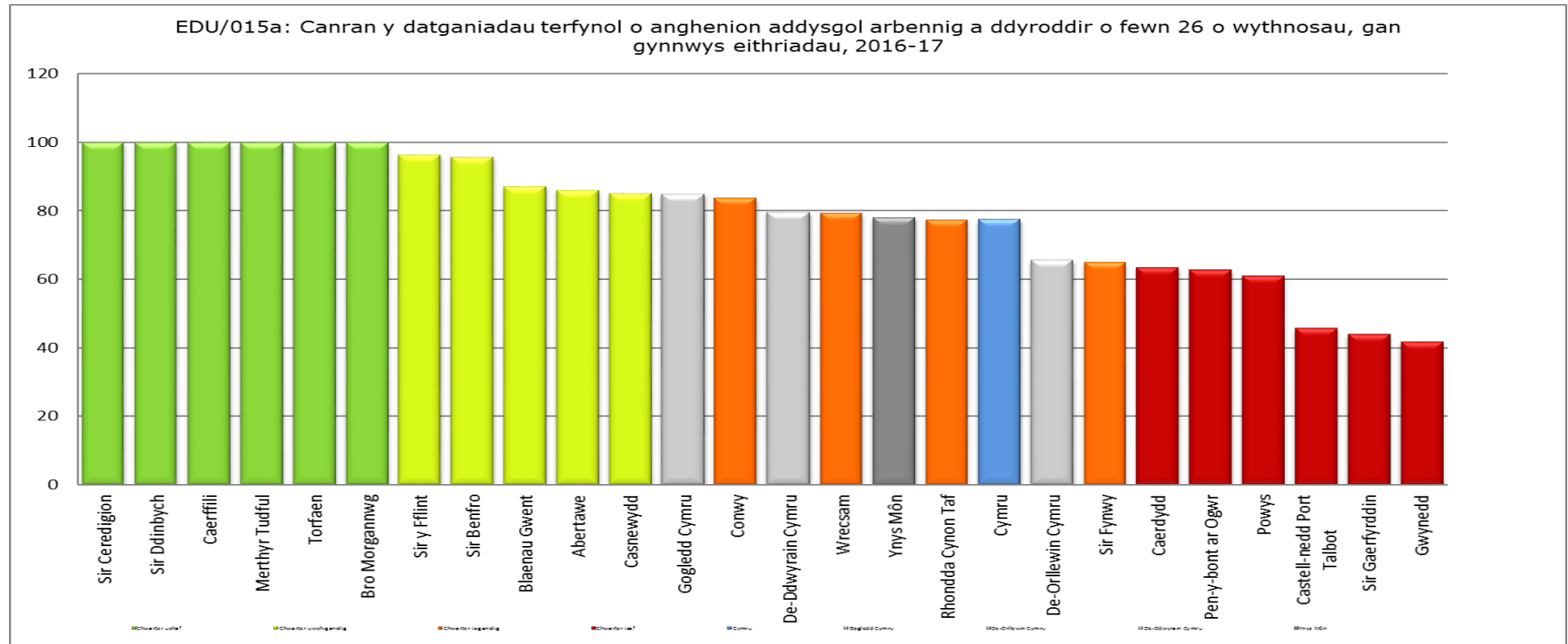
Gwelliant arall o bwys o gymharu â'r blynyddoedd blaenorol, yw'r canran o ddatganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a gyhoeddwyd o fewn 26 wythnos heb gynnwys rhai eithriadau ac roeddem eto ymysg y gorau yng Nghymru ac wedi symud o'r chwarterel isaf (75%) yn 2015/16 i'r chwarterel uchaf (100%) yn 2016/17 (Tabl 9). Fodd bynnag, er ein bod wedi gwella yn ystod 2016/17 (o 32.5% i 78.1%), mae angen i'r cyngor wella ymhellach o ran nifer y datganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a gyhoeddir o fewn 26 wythnos, yn cynnwys eithriadau (Tabl 10).

Er y bu amrywiad yn y perfformiad rhwng y blynyddoedd y sonnir amdanynt yng Nghynllun Corfforaethol 2013-17, fe welir o Dabl 8 bod y Cyngor wedi gwneud rhywfaint o gynnydd da dros gyfnod Cynllun Corfforaethol 2013-17 o ran addysg/dysgu sy'n golygu y bu modd i ni sefydlogi, cynnal neu wella perfformiad yn ystod cyfnod anodd sydd wedi gweld nifer o ddatblygiadau yn y maes dysgu (e.e. y rhaglen Moderneiddio Ysgolion).

Tabl 9

Tabl 10

Enghraifft arall lle gall amrywiadau bychain arwain at newidiadau dramatig o ran y chwarteri yw presenoldeb disgyblion yn yr ysgolion cynradd – lle mae symud o 94.6% yn 2014/15 i 94.7% yn 2015/16 yn golygu symud o'r chwarter canol isaf i'r chwarter isaf er gwaethaf cynnydd bychan mewn perfformiad o ran y DP ei hun.

Cynyddu ein Dewisiadau Tai a Lleihau Tlodi

Mae cael lle fforddiadwy, o ansawdd i fyw ynddo yn bwysig i sicrhau bod ein holl ddinasyddion yn byw mewn cartref diogel ac addas sy'n eu galluogi i ganfod swyddi, cael mynediad at gyfleusterau hamdden ac addysg, ac i gael y manteision cymdeithasol ac economaidd y maent yn dyheu amdanynt ac yn eu haeddu. Gyda chwmnïau ynni mawr byd-eang yn gweithio tuag at fuddsoddi'n sylweddol ar Ynys Môn, byddwn yn parhau i weithio gyda landlordiaid yn y sector cymdeithasol / preifat i sicrhau'r nifer uchaf posib o gartrefi o safon ar gyfer contractwyr. Dywedwyd y byddwn hefyd yn parhau â'n hymdrechion i ddatblygu'r farchnad dai ar gyfer pobl leol gyda phwyslais arbennig yn cael ei roi ar weithio gyda phartneriaid i gynllunio, datblygu a sefydlu nifer uwch o opsiynau tai fforddiadwy ar gyfer ein dinasyddion.

Sut gwnaethom ni hyn yn 2016/17?

Cynyddu ein Dewisiadau Tai a Lleihau Tlodi

Fe wnaeth Cyngor Ynys Môn addo	Yr hyn y gwnaethom ei gyflawni	CAMG
<p>Gweithio gyda phartneriaid i foderneiddio a chydlynu'r gwasanaeth cyngor budd-daliadau er mwyn gwella annibyniaeth a gweithio tuag at ein strategaeth gwrth-dlodi a lliniaru effeithiau diwygio lles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Bwrdd Trechu Tlodi, gyda Caroline Turner yn cyfarwyddo, wedi'i sefydlu ac wedi parhau i gefnogi gwaith y rhaglenni ymyrraeth ataliol megis Teuluoedd yn Gyntaf a Dechrau'n Deg ac wedi hyrwyddo cyswllt agosach gyda rhaglenni eraill i drechu tlodi, sef Cymunedau'n Gyntaf a Chefnogi Pobl. • Wedi cefnogi mentrau ledled yr ynys, gan gynnwys banciau bwyd a chynhwysiad ariannol • Rydym wedi cefnogi trosglwyddiad y system gweinyddu prydau ysgol am ddim o Dysgu i Cyllid er mwyn cefnogi pobl i ddechrau defnyddio'r gwasanaeth a pharhau i'w ddefnyddio. • Wedi lansio gwefan newydd ar fudd-daliadau i godi ymwybyddiaeth am Ddiwygio Lles a'r gefnogaeth sydd ar gael • Gan weithio gyda Landlordiaid a Thenantiaid y Sector Rhentu Preifat, sefydlwyd partneriaeth gyda Chydweithredfa Cymru fel rhan o'r prosiect <i>Eich Arian, Eich Cartref</i> i gynnig cynhwysiad ariannol i'r bobl fwyaf bregus • Cynhaliwyd ymgynghoriad annibynnol ar y cyngor a roddir ynghylch budd-daliadau 	

Cynyddu'r opsiynau tai fforddiadwy sydd ar gael trwy'r ynys a dod â chartrefi gwag yn ôl i ddefnydd	<ul style="list-style-type: none"> Nifer y cartrefi fforddiadwy ychwanegol 2014/15 i 2016/17 = 237 o unedau Wedi prynu 22 o gyn Dai Cyngor a brynwyd dan Hawl i Brynu hyd yn hyn (2016/17) Wedi dod â 260 o eiddo ychwanegol yn ôl i ddefnydd fel cartrefi i deuluoedd rhwng 2013/14 a 2016/17 	
Archwilio opsiynau i gefnogi pobl ifanc i gael i mewn i'r farchnad dai	<ul style="list-style-type: none"> Rydym wedi cynorthwyo 21 o aelwydydd i brynu eu cartref cyntaf trwy gynllun Cymorth Prynu Ynys Môn (2013/14-2016/17 hyd yma) Rhoddwyd 53 o grantiau Prynwr Tro Cyntaf First (Eiddo gwag) rhwng 2013/14 a 2016/17 – hyd yma) 	
Gweithio gyda phartneriaid i gefnogi cyfleoedd prentisiaeth i bobl ifanc	<ul style="list-style-type: none"> Parhawyd i wella a moderneiddio cartrefi Tenantiaid y Cyngor drwy fuddsoddi dros £6.885m mewn gwaith cyfalaf Trwy adeiladu cynlluniau tai fforddiadwy, crëwyd 3 o brentisiaethau a 4 o swyddi Trwy waith ar y cynllun cyfalaf ar gyfer Tai Cyngor, crëwyd 6 o brentisiaethau ac 8 o swyddi 	
Cefnogi'r rhai sydd mewn perygl o fod yn ddigartref ac unigolion sydd yn ddigartref i ddod o hyd i gartrefi parhaol	<ul style="list-style-type: none"> Mae Tîm Opsiynau Tai newydd wedi cael ei sefydlu sy'n darparu gwasanaeth mwy effeithlon, ac mae eisoes wedi cael llwyddiant mawr o ran atal digartrefedd Mae cyfanswm o 143 o landlordiaid ychwanegol wedi cael eu recriwtio i'r bas-data rhwng 2013/14 a 2016/17 (hyd yma) 	

Disgrifiad o'r DP	2013/14	2014/15	2015/16		2016/17	Tuedd Bl ar Fl	Chwarter 16/17 (Safle Cymru Gyfan)
	PSR/002: Y nifer o ddyddiau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i roi Grant Cyfleusterau i'r Anabl	213	229	239	238		

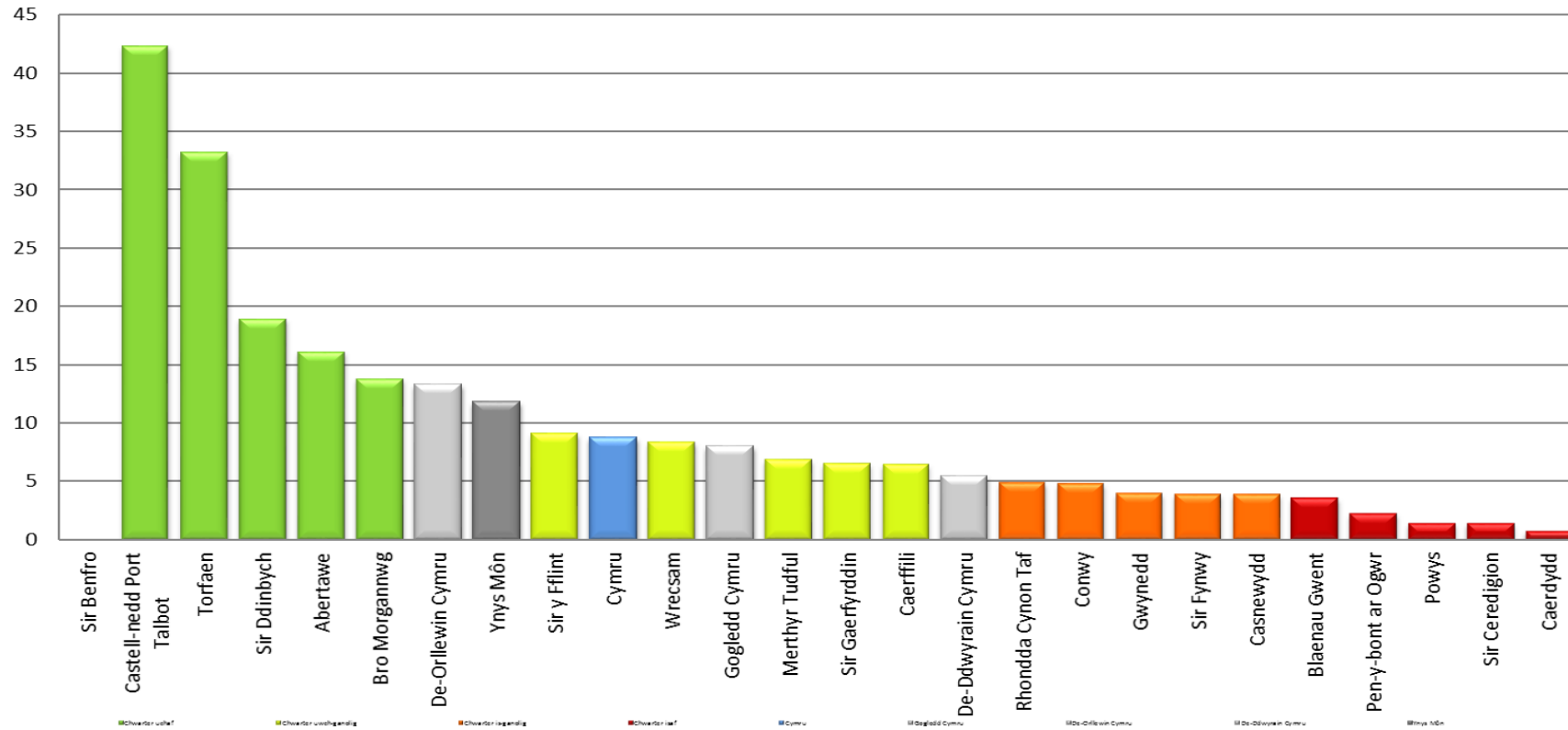
PSR/004: Canran yr anheddau sector preifat a oedd wedi bod yn wag am fwy na 6 mis ar 1 Ebrill ac a feddiannwyd eto yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i weithredu uniongyrchol gan yr awdurdod lleol	11.98	13.15	10.98	11.77	↑	(6)
PLA/006b: Nifer yr unedau tai fforddiadwy ychwanegol a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn fel canran o'r holl unedau tai ychwanegol a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn	84	39	46	57	↑	(3)

Mae dau o'r DP y gellir eu cymharu'n uniongyrchol yn y maes Tai yn ymwneud ag Adnewyddu'r Sector Preifat. Rydym yn y chwarterl uchaf ar gyfer un o'r DP hyn (PSR/004: Canran yr anheddau sector preifat a oedd wedi bod yn wag am fwy na 6 mis ar 1 Ebrill ac a feddiannwyd eto yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i weithredu uniongyrchol gan yr awdurdod lleol – Tabl 12) ac yn parhau i fod yn y chwarterl isaf canol ar gyfer y llall (PSR/002: Y nifer o ddyddiau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i roi Grant Cyfleusterau i'r Anabl). Bydd y Gwasanaeth yn adolygu'r modd y cesglir gwybodaeth am y dangosydd hwn yn 2017/18 er mwyn deall sut orau i wella ar ein perfformiad cyfredol. Mae'r Gwasanaeth yn sicrhau bod yr holl geisiadau am GCA yn cael eu monitro yn y modd a ddisgrifir yn y canllawiau cenedlaethol ac mae'r broses yn ymdroi o gwmpas anghenion yr unigolyn – ac mewn nifer o achosion, mae'n cymryd amser i gytuno ar y datrysiadau mwyaf priodol tra'n sicrhau gwerth am arian ar yr un pryd. Mae Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol fel ei gilydd yn cydnabod bod angen adolygu'r prosesau ar gyfer GCA gyda golwg ar ostwng yr amser a gymer i ryddhau GCA.

Rydym yn y chwarterl uchaf ac yn y 3ydd safle yng Nghymru o ran nifer yr unedau tai fforddiadwy a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn fel canran o'r unedau tai ychwanegol a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn (PLA/006b).

Tabl 12

PSR/004: Canran yr anheddau sector preifat a oedd wedi bod yn wag am fwy na 6 mis ar 1 Ebrill ac a feddiannwyd eto yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i weithredu uniongyrchol gan yr awdurdod lleol, 2016-17

Trawsnewid ein Darpariaeth Hamdden a Llyfrgelloedd

Rydym wedi cydnabod bod cyfleusterau chwaraeon a hamdden yn chwarae rhan arwyddocaol yn iechyd y gymuned ac o ran codi hyder pobl. Rydym yn gweithio tuag at fabwysiadu ymagwedd fwy integredig at faterion lles yn y dyfodol a fydd yn fodd i adolygu ac ailddiffinio rôl chwaraeon a hamdden. Wrth i rôl y gymuned a grwpiau eraill gynyddu o ran darparu'r cyfleusterau hyn, byddwn yn sicrhau bod yr hyn yr ydym yn ei gynnig o ran hamdden yn addas i'r pwrpas ac yn sicrhau'r gwerth gorau posibl am arian wrth i ni geisio gwella iechyd a lles ein dinasyddion.

Nodwyd ein bod hefyd yn awyddus i gadw ein lle a'n presenoldeb yng nghalon ein cymunedau trwy ein darpariaeth llyfrgelloedd, a golygai hynny fwy o weithio mewn partneriaeth a rhannu adeiladau, er mwyn sicrhau mynediad symlach, gwell a di-dor i bobl leol i'r wybodaeth a'r gwasanaethau sydd eu hangen arnynt.

Sut gwnaethom ni hyn yn 2016/17?

Fe wnaeth Cyngor Ynys Môn addo	Yr hyn y gwnaethom ei gyflawni	CAMG
Datblygu a gweithredu strategaeth hamdden ar gyfer y tymor canol i arwain penderfyniadau a lleihau'r angen i'r Cyngor fuddsoddi yn ystod oes y cynllun hwn	<ul style="list-style-type: none"> • Gostyngiad o 41% yng nghostau rhedeg y Canolfannau Hamdden rhwng 2012/13 a 2016/17 • 464,095 o ymwelwyr â'r Canolfannau Hamdden • 3017 o gwsmeriaid Debyd Uniongyrchol newydd • 3513 o aelodaeth pobl iau • 112,928 o gyfranogwyr (pobl ifanc) wedi cymryd rhan mewn digwyddiadau datblygu chwaraeon • 58% o ddisgyblion blwyddyn 6 wedi cyflawni'r safon nofio Cyfnod Allweddol 2 Cenedlaethol • 74,038 o gyfranogwyr mewn sesiynau 5x60 • 227 o bobl ifanc wedi cymhwyso trwy chwaraeon. • 229 o bobl wedi cwblhau'r Cynllun Cenedlaethol Cyfeirio i Ymarfer a 211 NERS Lefel 4. • 2300 o bobl nawr yn dilyn Môn Actif ar Facebook a Twitter 	
Cydgysylltu ein cyfleusterau neuaddau chwaraeon dan do gyda'n darpariaeth yn yr ysgolion uwchradd a thrafod gyda darparwyr allanol cymunedol i redeg y cyfleusterau gyda'r nos, ar	<ul style="list-style-type: none"> • Opsiynau Debyd Uniongyrchol newydd, wedi eu teilwra, ar gael i gwsmeriaid • Incwm Debyd Uniongyrchol wedi cynyddu i dros £60,000 y mis. • Gwell cyfleusterau yn y Canolfannau Hamdden – er enghraifft, ystafell bwysau estynedig yng Nghanolfan Hamdden Plas Arthur a gwaith cynnal a chadw ar y cyrtiau sboncen a'r pyllau nofio. • Gwell cydweithio rhwng ysgolion a'r Cynllun Llysgenhadon Ifanc 	

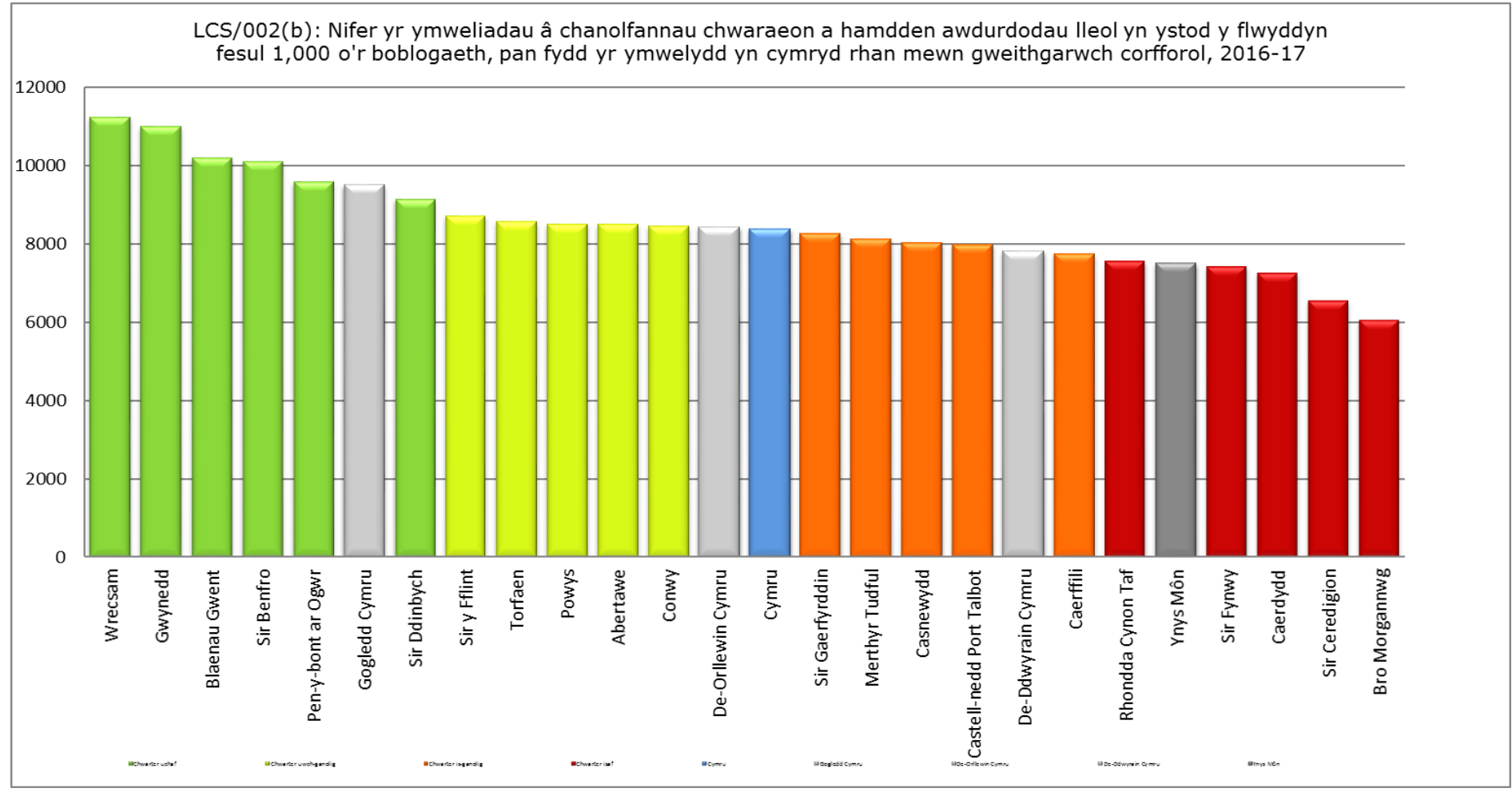
benwythnosau ac yn ystod gwyliau ysgol		
Anogaeth i ddatblygu a chefnogi'r ddarpariaeth o weithgareddau chwaraeon a hamdden yn y cymunedau, gan y cymunedau	<ul style="list-style-type: none"> • Cwrs Golff a Llain Ymarfer Llangefni wedi trosglwyddo i Bartneriaeth Llangefni (tan fis Mehefin 2018) • Parc Caergybi – wedi'i allanoli i Gyngor Tref Caergybi ym mis Gorffennaf 2017. • Bydd y swyddogaeth hamdden yn gyfrifol am ardaloedd chwarae Peibio am y ddwy flynedd nesaf fel rhan o gytundeb gydag Orthios. • Cae Pêl-droed Holyhead Hotspur nawr yn cael ei reoli gan Glwb Pêl-droed Holyhead Hotspur. • Cae Chwarae Bae Trearddur– mae trafodaethau'n mynd rhagddynt gyda Chyngor Cymuned Bae Trearddur ynglŷn â rheolaeth y safle yn y dyfodol. 	
Ymchwilio i opsiynau a gweithredu model diwygiedig ar gyfer darparu'r gwasanaeth Llyfrgelloedd	<ul style="list-style-type: none"> • Cwblhawyd un rownd o ymgynghori cyhoeddus yn 2015 • Gobeithio cael cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith i'r modelau (wedi eu costio) a ffefrir yn hwyr yn 2017 • Bydd ymgynghoriad gyda chydran-ddeiliaid yn digwydd tua canol 2017 	
Ymchwilio i opsiynau ynglŷn â darparu gwasanaeth yn ein safleoedd treftadaeth ddiwylliannol a gweithredu trefniadau rheoli newydd (os yn berthnasol)	<ul style="list-style-type: none"> • Rhoddwyd cyfleoedd i gynghorau tref a chymuned a thrydydd partïon eraill fynegi diddordeb a chyflwyno cynigion busnes • Mae trafodaethau pellach yn digwydd gyda grwpiau cymunedol i annog gweithio mewn partneriaeth er mwyn sicrhau cynladwyedd y safleoedd hyn at y dyfodol • Bydd unrhyw opsiynau hyfyw yn cael eu profi a'u cyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mawrth 2017, os bydd trafodaethau gyda phartïon sydd â diddordeb ynghylch gweithio mewn partneriaeth wedi cael eu cwblhau 	

Tabl 13 Disgrifiad o'r DP	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	Tuedd Bl ar Fl	Chwartzel 14/15 (Safle Cymru Gyfan)
LCS/002(b): : Nifer yr ymweliadau â chanolfannau chwaraeon a hamdden yr awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth, pan fydd yr ymwelydd yn cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol	8767	8434	7457	7520	↑	18
LCL/001b: Nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd cyhoeddus yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth	4029	4166	5628	5858	↑	6

Mae'r unig DP ar gyfer Hamdden yn dangos bod y sefyllfa'n gwaethygu o ran data sy'n cael ei gymharu ar lefel Cymru gyfan – gyda'n perfformiad i lawr i'r 18fed safle o gymharu â'r 16eg safle llynedd. Dyma'r achos er bod nifer y rhai sy'n cymryd rhan wedi cynyddu ac rydym yn awr yn y chwartzel isaf. Fodd bynnag, roedd nifer o resymau nad oedd modd eu rhagweld am y dirywiad mewn perfformiad yn ystod 2016/17 gan gynnwys gwaith cynnal a chadw hanfodol y bu angen ei wneud mewn tair o'r Canolfannau Hamdden a oedd yn golygu eu bod ar gau am gyfnodau ynghyd â cholli data ar gyfer allanoli cyfleusterau dan do oherwydd newidiadau yn nhrefniadau rheoli'r cyfleusterau.

Fodd bynnag, mae nifer yr ymweliadau gan y cyhoedd i'r Llyfrgelloedd yn ein rhoi yn y chwartzel uchaf am y tro cyntaf ac yn y 6ed safle ar lefel Cymru gyfan a ninnau wedi bod yn y chwartzeli isaf neu ganol ers nifer o flynyddoedd (Tabl 14).

Tabl 14

Canolbwyntio ar Gwsmeriaid, Dinasyddion a Chymunedau

Fe wnaethom ddatgan fod gennym lawer i'w wneud eto i safoni a symleiddio prosesau a thrwy ein gwaith gyda Chynghorau eraill, rydym yn rhagweld y byddwn yn sicrhau effeithlonrwydd pellach yn ein swyddogaethau cefnogi a gwell gwydnwch o ran gwasanaethau arbenigol a sgiliau prin. Dywedom mai rhan hanfodol o drawsnewid ein Cyngor yw gwrandio ar yr hyn y mae ein dinasyddion, defnyddwyr gwasanaethau a busnesau yn ei ddweud – a gweithredu ar hynny. Dros y ddwy flynedd ddiwethaf, rydym wedi dangos ymrwymiad gwirioneddol tuag at ddarparu gwasanaethau'n well a bydd hyn ond yn gwella eto. Fe ddywedom ni hefyd y byddem yn gwneud y mwyaf o'n technegau cyfathrebu dwyieithog trwy ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol fel 'Facebook' a Trydar yn ogystal â grwpiau traddodiadol wyneb yn wyneb, grwpiau ffocws, paneli dinasyddion a sioeau teithiol cyhoeddus.

Sut gwnaethom ni hyn yn?

Fe wnaeth Cyngor Ynys Môn addo	Yr hyn y gwnaethom ei gyflawni	CAMG
Datblygu, cytuno a llofnodi siarter cwsmer gadarn a dilys sy'n gosod disgwyliaid penodol ar ein staff wrth ddelio â chwsmeriaid	<ul style="list-style-type: none"> • Fe wnaeth y Cyngor gynnal nifer o ymarferion siopwr cudd ar y thema gwasanaeth cwsmer yn ystod y flwyddyn, gyda chanlyniadau positif yn bennaf • Teclyn Alinio Gwerth – mae grŵp o staff priodol wedi eu hadnabod i gynnal ymarfer peilot ar ba mor effeithiol yw'r Teclyn Alinio Gwerth a bydd y canfyddiadau allweddol yn cael eu hadrodd i'r Bwrdd Prosiect Rhagoriaeth Gwasanaeth Cwsmer 	
Datblygu a chryfhau ein hymgysylltiad gyda dinasyddion Môn ym mhrosesau gwneud penderfyniadau ac atebolrwydd y Cyngor, a chryfhau rhan y dinasyddion yn y prosesau hyn	<ul style="list-style-type: none"> • Mae Bwrdd Ymgysylltu wedi'i sefydlu ac mae'n cyfarfod yn rheolaidd i yrru ymlaen a monitro ymgysylltiad ac ymgynghoriad ar draws y Cyngor. Mae'r Bwrdd yn cynnwys partneriaid mewnol ac allanol. • Mae'r Bwrdd Ymgysylltu wedi mabwysiadu model ymgysylltu/ymgynghori (adeiladau Cymunedol) sy'n llywio'r holl ymarferion ymgysylltu ac ymgynghori yn y dyfodol 	
Archwilio ansawdd yr adeiladau y mae cwsmeriaid yn derbyn gwasanaethau ynddynt, gan anelu at gyrraedd safon	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r holl dderbynfeydd mewnol wedi cau ac agorwyd "Cyswllt Môn" fel y pwynt cyswllt cyntaf ar gyfer yr Awdurdod yn 2016 • Rydym wedi cyflogi Ymgynghorwyr Cyffredinol i gefnogi, cynghori a chyfeirio yn Cyswllt Môn • Rydym wedi adleoli'r Gwasanaeth Dysgu, a Cynllunio ac Eiddo i Brif Adeilad y Cyngor ac wedi 	

gyson ar draws y Cyngor sy'n cyflwyno'r ddelwedd gywir ar gyfer y gwasanaethau sydd ar gael	cwblhau'r prosiect Gweithio'n Gallach <ul style="list-style-type: none"> • Rydym wedi gwerthu dau adeilad Cyngor yn 2016/17 • Rydym yn archwilio opsiynau pellach i ymestyn Cyswllt Môn i'n lleoliadau yn y gymuned 	
Sicrhau hyrwyddo'r iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig trwy weithredu ar Strategaeth Iaith Gymraeg ddatblygedig	Strategaeth Iaith Gymraeg – mae Fforwm Strategol Môn wedi bod yn gweithio'n fwriadol ers mis Medi 2016, mewn cydweithrediad â phartneriaid allweddol, i gyflawni'r amcanion sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun Gweithredu ar gyfer blwyddyn 1. Mae gwaith yn mynd rhagddo ar hyn o bryd i gyflawni'r Cynllun Gweithredu ar gyfer blwyddyn 2.	

Trawsnewid ein Technolegau Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)

Fe wnaethom ddatgan, wrth drawsnewid ein gwasanaethau y bydd adnoddau'r Cyngor yn cael eu defnyddio'n fwy effeithlon ac effeithiol i gyflawni targedau a nodir a chynllunio'n unol â hynny. Ein bwriad oedd i'r Cyngor ddod yn sefydliad 24/7 drwy ddefnyddio sianeli megis gwefannau a chyfryngau cymdeithasol, dulliau sydd eisoes yn cael eu defnyddio gan ein cwsmeriaid i ddiwallu llawer o'u hanghenion personol neu fusnes fel bancio neu siopa. Fel hyn, gall ein cwsmeriaid gael mynediad at yr hyn y maent ei angen, pan fyddant ei angen, ble bynnag y maent ac yn eu dewis iaith.

Bydd modd rhyngweithio ar bob lefel, yn fewnol ac yn allanol, yn electronig. Bydd cyfathrebu wyneb yn wyneb a ffyrdd eraill ar gael i'r rhai sydd eu hangen. Drwy newid systemau, byddwn yn rhyddhau staff i 'wneud eu gwaith' o fewn ffiniau clir gan ddefnyddio prosesau sy'n gadarn ond eto'n ystwyth. Bydd ein systemau'n cefnogi ein blaenoriaethau a byddwn yn rhesymoli'n drylwyr i sicrhau nad yw'r systemau hynny nad ydynt yn cefnogi'n blaenoriaethau yn cael eu defnyddio mwyach.

Sut gwnaethom ni hyn yn 2016/17?

Fe wnaeth Cyngor Ynys Môn addo	Yr hyn y gwnaethom ei gyflawni	CAMG
Sicrhau bod gwasanaethau'n defnyddio technoleg yn ehangach i ddarparu gwasanaethau mewn modd mwy effeithlon ac effeithiol	<ul style="list-style-type: none"> Citrix bellach ar gael i'r holl staff sy'n gweithio yn y gymuned – sy'n golygu y gall staff gysylltu gyda'r cyngor pan maent yn gweithio o'r safle Mynediad i Lync ar gael – sy'n golygu y gall staff y cyngor gysylltu o bell Rydym wedi cryfhau cyfleusterau fideo-gynadledda y Cyngor Cymeradwywyd y strategaeth gweithio ystwyth yn 2016 	
Galluogi cwsmeriaid a dinasyddion i gyfathrebu gyda'r Cyngor yn electronig dros y we ar amser ac mewn lleoliad sy'n gyfleus iddynt	<ul style="list-style-type: none"> Wedi rhoi technoleg APPMôn ac e-ffurflenni dwyieithog ar waith yn llwyddiannus er mwyn cyflawni dyheadau'r Cyngor mewn perthynas â Rhagoriaeth Cwsmer a Newid Dulliau Cyfathrebu Wedi cychwyn prosiect i weithredu system archebu a thalu ar-lein ar gyfer y Gwasanaeth Hamdden Wedi cychwyn prosiect i weithredu system talu ar-lein am brydau ysgol 	
Sicrhau bod gwasanaethau yn defnyddio technoleg yn fwy eang i ddarparu gwasanaeth mwy effeithlon ac effeithiol	<ul style="list-style-type: none"> Fe wnaeth yr Adain TG gefnogi ail-lansiad y System Rheolaeth Ariannol; AD/Cyflogau; mae Strategaeth Rheoli Dogfennau a Chofnodion mewn lle er mwyn mynd â'r drefn EDRMS yn ei blaen o fewn y sefydliad; mae datrysiaid soffistigedig, diogel, o bell wedi'i roi ar waith; Gwaith wedi cychwyn ar System Gwybodaeth Ddaearyddol (GIS); Gwaith yn mynd rhagddo i integreiddio'r Cyfeirlyfr Tir ac 	

	Eiddo Lleol (LLPG)	
Chwilio am, a defnyddio technolegau TGCh newydd i gwrdd ag anghenion y Cyngor a dinasyddion yr Ynys rŵan ac yn y dyfodol	<ul style="list-style-type: none"> • Mae TG wrthi'n datblygu ac yn cyflwyno datrysiad cadarn ar gyfer Adfer ar ôl Trychineb er mwyn cefnogi'r systemau TG sy'n hanfodol i'r busnes • Mae'r awdurdod wedi caffael darparwr ffonau symudol newydd sy'n rhoi gwasanaeth llawer gwell o ran signal data ar draws yr ynys • Mae'r gwasanaethau tai ar hyn o bryd yn defnyddio technoleg symudol sy'n galluogi staff i fynd yn uniongyrchol at gwsmeriaid neu i gyflawni tasgau • Mae technolegau modern, arloesol wedi cael eu sefydlu yn lle isadeiledd craidd y Cyngor oedd wedi mynd yn hen 	
Galluogi staff i gael mynediad at y systemau cyfrifiadurol sydd eu hangen arnynt yn ddiogel o unrhyw leoliad	<p>Mae ystod o dechnolegau newydd wedi cael eu rhoi ar waith yn llwyddiannus er mwyn cyflawni'r rhaglen Gweithio'n Gallach</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wi-Fi wedi ei osod ar draws adeiladau'r Cyngor ➤ Mynediad rhwydd i'r cyhoedd ac ymwelwyr drwy NetMON ➤ Cyfleuster 'Argraffu Dilynwch Fi' diogel ➤ Microsoft Lync (Skype) ➤ Citrix a Mynediad Diogel o Bell ➤ Etarmis ar gyfer clocio i mewn / allan o bell ➤ Gweithio Symudol a 'Dewch â'ch Dyfais Eich Hun' (BYOD (BYOD)) ➤ Contract Mobile Iron/EE ➤ Rheoli Dogfennau Electronig Strategaeth wedi ei sefydlu 	

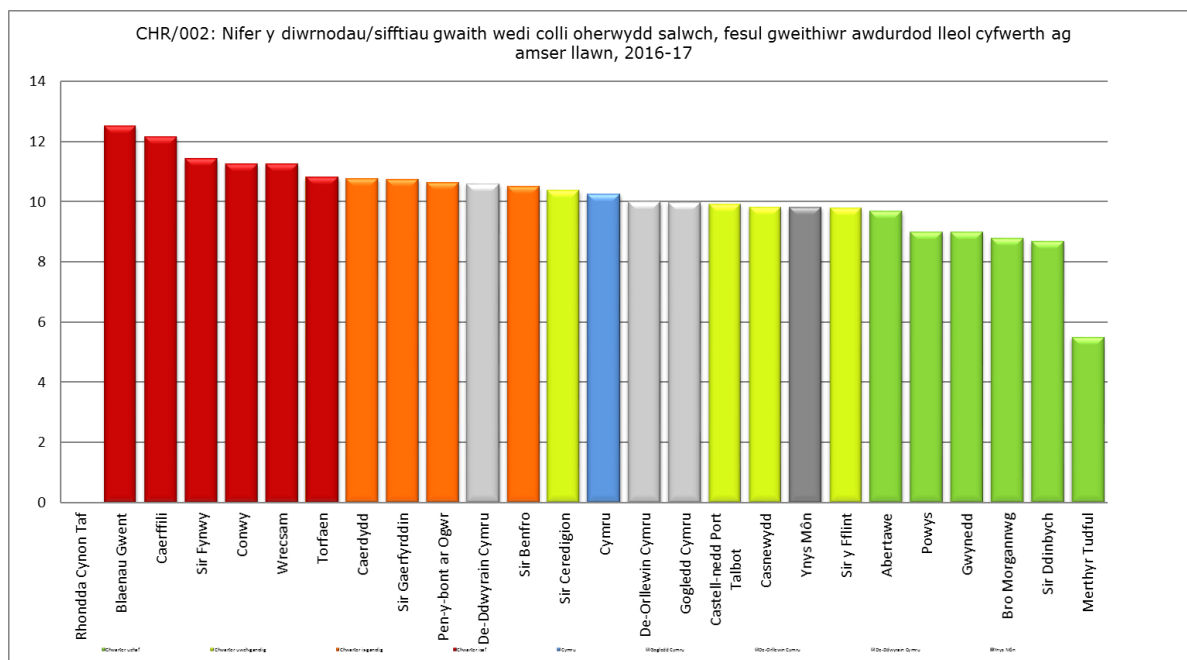
Perfformiad Corfforaethol

Dyma'r bedwaredd flwyddyn ers i'r Cyngor fabwysiadu'r Cerdyn Sgorio Corfforaethol – dull sy'n edrych ar y modd yr ydym yn cyflawni ein blaenoriaethau corfforaethol ac sy'n monitro'r dangosyddion iechyd corfforaethol sy'n sylfaen i holl waith y cyngor. Roedd cerdyn sgorio terfynol 2016/17 yn edrych ar y data diwedd blwyddyn ar gyfer blwyddyn ariannol 2016/17 ac yn portreadu sefyllfa'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol am y flwyddyn.

Mae'n dangos hefyd bod y rhaglen o welliant parhaus a sefydlwyd gan y Cyngor yn cael ei gwireddu gyda llwyddiant penodol i'w weld mewn perthynas ag absenoldebau staff:

- Mae **cyfraddau absenoldeb staff** wedi gostwng yn ddramatig – mae'r data diwedd bldwyddyn yn dangos 9.8 diwrnod fesul aelod o staff Amser Llawn Cyfatebol (FTE) ar gyfer 2016/17 sydd wedi gostwng yn sylweddol o gymharu â 2015/16 (12.00 fesul FTE) a 2014/15 (11.5 fesul FTE).
- Mae hyn yn dangos bod monitro cyson ynghyd â chamau rheoli clir a diamwys ar bob lefel ar hyd a lled y cyngor (e.e. Cyfweiliadau Dychwelyd i'r Gwaith a Chyfarfodydd Adolygu Presenoldeb) wedi gwella ein statws. O fod yn y chwarter isaf ac, ar un adeg, yn un o'r cynghorau a oedd yn perfformio waethaf yng Nghymru, rydym bellach yn y chwarter canol uchaf ac yn 8fed yng Nghymru o ran ein ffigyrau rheoli absenoldeb. Gwelir hyn yn nhabl A isod.

Tabl A

Agwedd gorfforaethol arall sy'n cael ei monitro drwy'r Cerdyn Sgorio Corfforaethol yw **Rheoli Cwynion gan Gwsmeriaid** – sydd yn ymwneud a sut mae'r cyngor yn delio a chwynion gan gwsmeriaid a defnyddwyr gwasanaeth – a dengys dadansoddiad y cafwyd 15 o Gwynion yn ystod y flwyddyn a dim cwynion Cam 2 yn y Gwasanaethau Cymdeithasol.

O'r holl gwynion yr ymatebwyd iddynt, cadarnhawyd 3 yn llawn, cadarnhawyd 3 yn rhannol ac fe wrthodwyd yr 8 arall. Ymatebwyd i 78% o'r cwynion o fewn yr amserlen a chafwyd 6 ymateb hwyr. Mae'r perfformiad yn hyn o beth wedi gwella o gymharu â'r 64% ar ddiwedd 2015/16 ond mae ychydig yn is na'r targed o 80% a osodwyd gan y Cyngor.

DANGOSYDDION PERFFORMIAD ERAILL (DP nad ydynt yn ymwneud â'r Cynllun Corfforaethol)

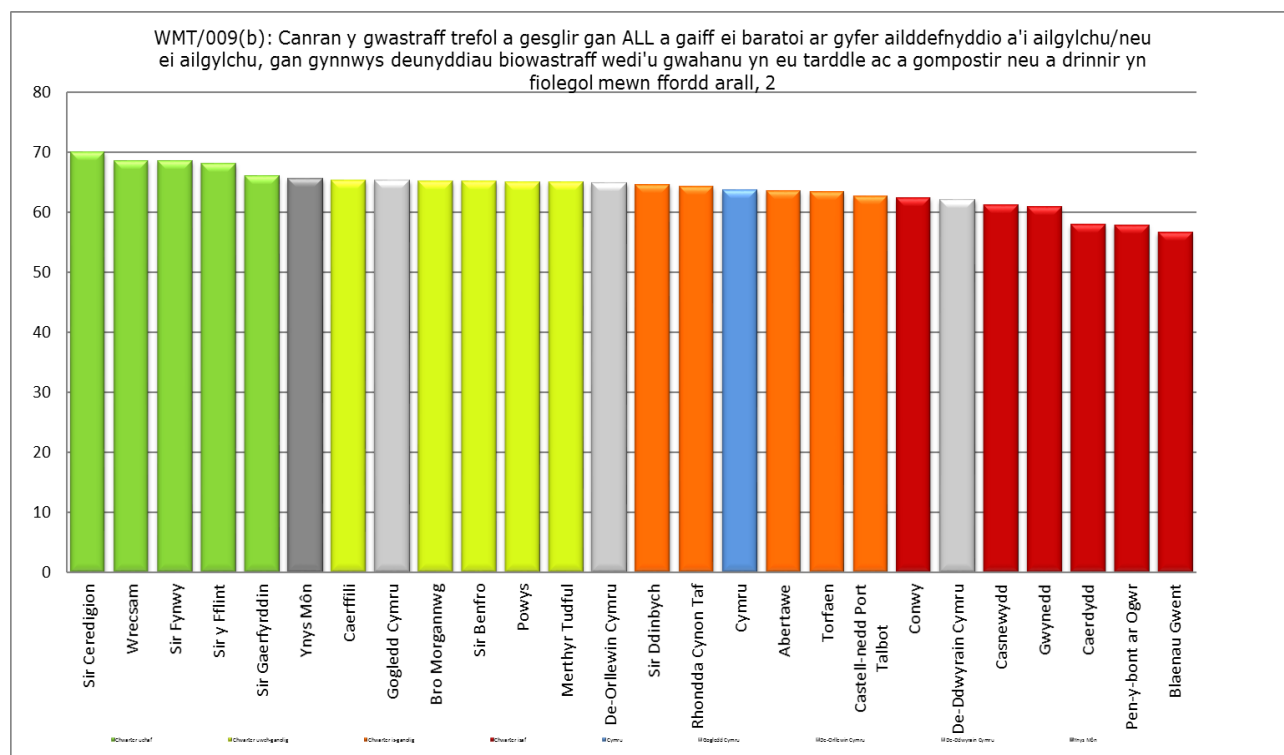
PRIFFYRDD A RHEOLI GWASTRAFF

Gan edrych ar DP eraill nad oes ganddynt gyswllt uniongyrchol gyda blaenoriaethau ein Cynllun Corfforaethol, roedd perfformiad wedi gwella yn ystod 2015/16 o ran y DP ar gyfer gwastraff a oedd yn cael ei ddanfon i safleoedd tirlenwi (WMT/004b) pan symudodd o'r chwarter isaf i'r chwarter canol isaf – o'r 20^{fed} i'r 13^{eg} safle (o'r 22 Awdurdod Lleol). Dyma yw'r sefyllfa hefyd ar gyfer 2016/17 – mae'r cyngor yn parhau i fod yn y 13^{eg} safle yn genedlaethol mewn perthynas â'r DP hwn.

Fodd bynnag, mewn perthynas â'r ganran o wastraff cyhoeddus a gafodd ei gasglu a'i baratoi ar gyfer ei aildefnyddio ac/neu ei ailgylchu, symudodd y cyngor o'r chwarter canol isaf (13^{eg} safle) yn 2015/16 i'r chwarter uchaf ac i'r 6^{ed} safle yng Nghymru yn 2016/17 (Tabl B).

Mae hyn yn welliant o ran perfformiad ac yn arwydd o'n bwriad i wella ymhellach dros y blynnyddoedd nesaf er mwyn sicrhau bod 70% o wastraff domestig Ynys Môn yn cael ei ailgylchu.

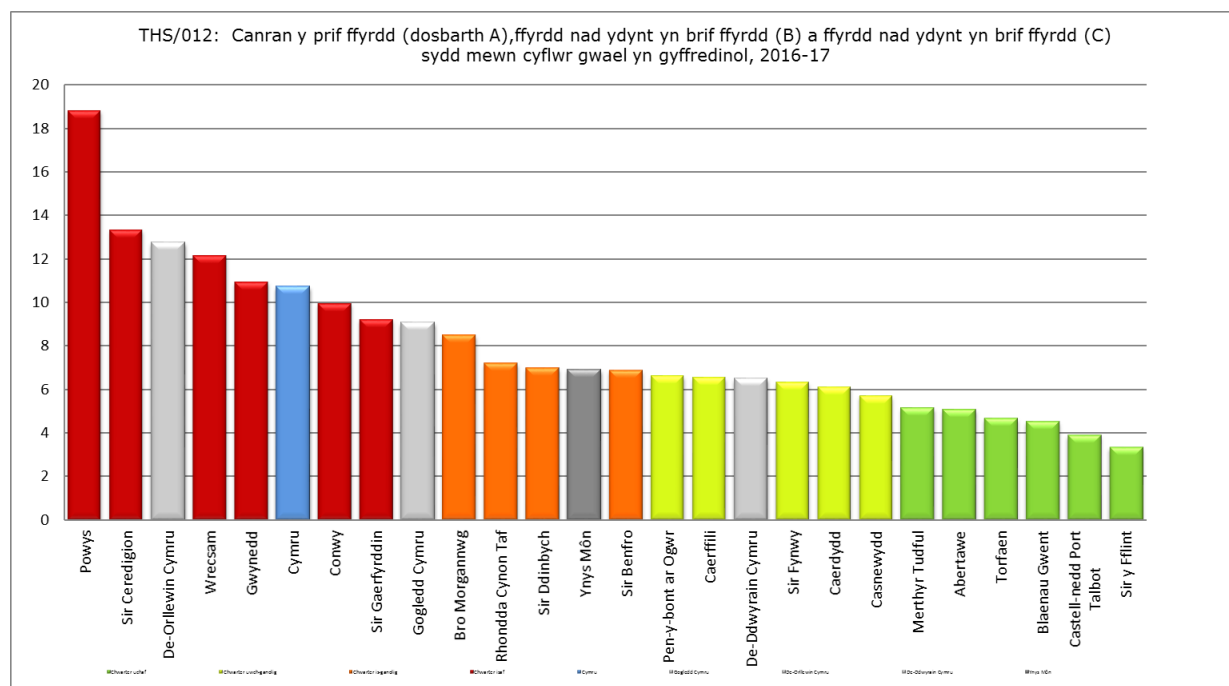
Tabl B

O ran DP Priffyrdd, gwelwyd gwelliant bychan mewn perthynas â THS/012: Y ganran o brif ffyrdd (ffyrdd dosbarth A), ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (ffyrdd dosbarth B) a ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (ffyrdd dosbarth C) sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol o 8.9 yn 2015/16 – gydag Ynys Môn yn symud o'r 14^{eg} i'r 13^{eg} safle.

Mae'r holl DP Priffyrdd wedi gwella yn ystod y 12 mis diwethaf ac rydym yn y chwarter uchaf ar gyfer cyflwr ein ffyrdd dosbarth A a B. Mae'r ddau ddangosydd hyn ynghyd â THS/012c: Canran y ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (ffyrdd dosbarth C) sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol wedi eu cyfuno i ddarparu'r darlun cyffredinol a welir yn Nhabl C isod. Fodd bynnag, mae'r DP hwn (Tabl C) wedi gwella'n ara' deg dros y 4 blynedd diwethaf o 13.2% a'r 17^{eg} yn 2013/14, a rhagwelir y bydd yn parhau i wella.

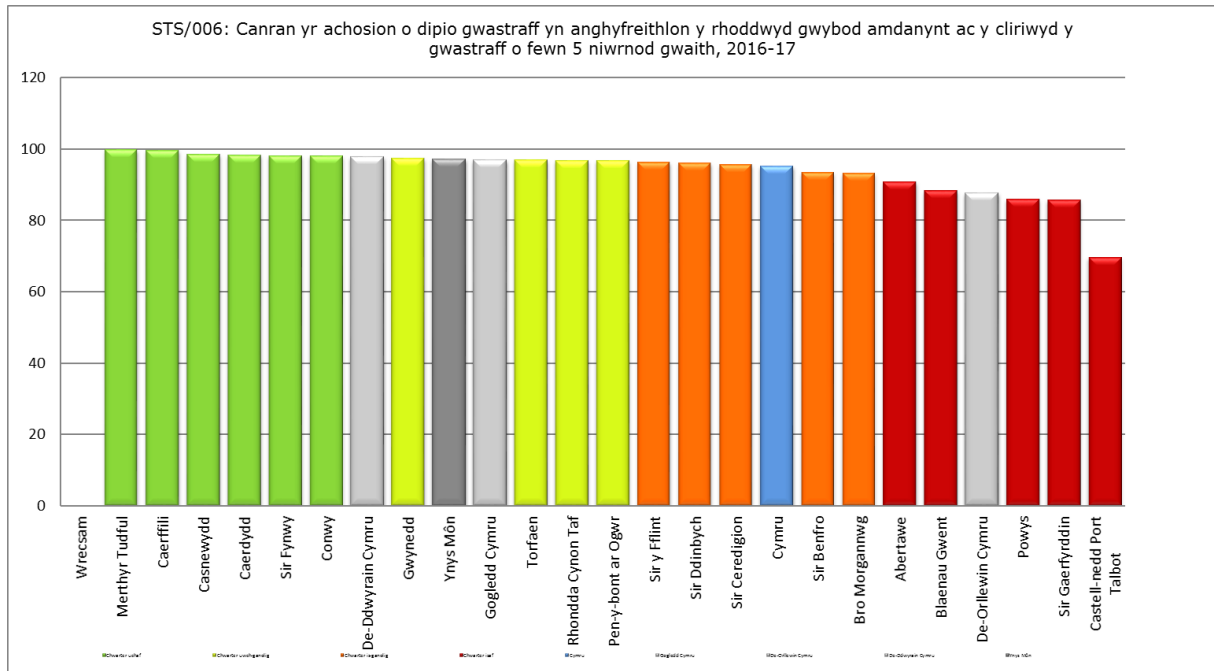
Tabl C

O ran y Strydlun (glendid ffyrdd ac ati), mae'r ddau DP perthnasol yn dangos dirywiad yn ein perfformiad.

Mae canran y priffyrdd a archwiliwyd ac a oedd o safon uchel neu dderbyniol o safbwynt glendid (STS/005b:) wedi symud o'r 12^{fed} i'r 17^{eg} safle ac o'r chwarter canol isaf i'r chwarter gwaelod. Fodd bynnag, yn y Mynegai Glendid a weithredir yn annibynnol gan Cadwch Gymru'n Daclus, roedd Ynys Môn, yn 2016/17, yn 1^{af} drwy Gymru am Lendid Strydoedd a bydd y DP hwn yn gwella yn ystod 17/18 gyda chyflwyno trefn orfodaeth newydd. Mae'r DP ar gyfer gadael gwastraff yn anghyfreithlon (STS/006: Y canran o achosion o adael gwastraff yn anghyfreithlon y cafwyd gwybod amdanynt ac a gafodd eu clirio o fewn 5 niwrnod) hefyd wedi symud o'r chwarter uchaf (a'r 2^{ail} safle drwy Gymru yn 15/16) i'r chwarter canol uchaf a'r 8^{fed} safle yn 16/17 (Tabl D isod).

Tabl D

GWARCHOD Y CYHOEDD

Fe welwn ein bod yn perfformio'n dda mewn perthynas â materion gwarchod y cyhoedd, ac mai'r cyngor yw'r gorau yng Nghymru yn achos sefydliadau bwyd"sydd yn gyffredinol yn cydymffurfio gyda safonau glendid bwyd" (PPN/009) gyda 98.4 o'n sefydliadau bwyd yn cyrraedd y safon hon.

GWASANAETHAU PLANT

Cynhaliodd AGGCC Archwiliad o'r Gwasanaethau Plant yn ystod 2016/17 ac mae canlyniadau'r archwiliad hwnnw wedi dod i law ac mae'n cynnwys nifer o argymhellion ar gyfer gwelliant. O'r herwydd, mae'r gwasanaeth wedi datblygu Cynllun Gweithredu ac mae ei amcanion gwella a'r targedau perfformiad cysylltiedig ar draws pob agwedd o'r gwasanaeth bellach yn cael eu monitro'n rheolaidd ac yn gadarn.

Perfformiad Ariannol

Cyllideb Refeniw

Gosodwyd cyllideb refeniw'r Cyngor ar gyfer 2016/17 yn £ 124.037m (£ 124m yn 2015/16). Gosodwyd y gyllideb yn erbyn setliad ariannol heriol o gymorth grant gan Lywodraeth Cymru a gweithredwyd targed arbedion ac effeithlonrwydd heriol o £ 3.46m er mwyn gosod y gyllideb o fewn yr adnoddau sydd ar gael.

Cafodd y gyllideb ei fonitro a'i reoli'n agos trwy gydol y flwyddyn a'i adrodd i'r Pwyllgor Gwaith yn unol â gweithdrefnau'r cymeradwy y Cyngor. Adroddwyd ar orwario yn gynnar yn y flwyddyn ariannol (Chtr2) a rhagamcanwyd iddo fod yn £ 660k, ond rhoddwyd mesurau ar waith i geisio lleihau'r gorwariant rhagamcanol. Dangoswyd y gwaith a wnaed i leihau'r gorwariant yn rhagamcan Chtr 3 lle rhagwelwyd y byddai'r gorwariant yn £ 16k.

Roedd y cyllidebau ar gyfer 2016/17 yn cynnwys arbedion angenrheidiol o £ 3.46m, a chyflawnwyd £ 3m gyda £ 416k (12%) heb ei gyflawni, ond roedd y Gwasanaethau yn gallu gwneud y diffyg hwn i fyny trwy danwariant ar gyllidebau eraill. Mae pwyntiau pwysau clir wedi'u nodi o fewn lleoliadau y tu allan i'r sir o ran plant sy'n Derbyn Gofal mewn Gwasanaethau Plant ac Addysg, ac mae'r galw am y gwasanaeth yma wedi cynyddu'n sylweddol. Ar y cyfan, mae'r gorwariant adrannau gwasanaeth yn £ 0.853m, tra bod arbedion o fewn cyllid cyfalaf yn deillio o oedi mewn benthyca, gostyngiad yn y baich achosion gwirioneddol am gymorth o dan y cynllun Lleihau Treth Cyngor, argyfyngau cyffredinol nad ydynt wedi'u defnyddio'n llawn a nifer o addasiadau cyfrifyddu un tro wedi cyfrannu i'r tanwariant drafft cyffredinol o £0.447m. (Mae'n bwysig nodi bod y ffigurau hyn yn dal i fod yn ddarostyngedig i gwblhau'r archwiliad allanol)

Rhyddhawyd £ 1m o falansau cyffredinol yn ystod y flwyddyn i gwrdd â'r rhaglen Buddsoddi i Arbed a bydd y rhaglen yn parhau yn 2017/18.

Gwariant Cyfalaf

Mae gwariant cyfalaf yn ymwneud â chost darparu neu wella asedau neu wariant arall lle mae'r buddion yn para y tu hwnt i'r flwyddyn ariannol dan sylw. Ym mis Mawrth 2016, cymeradwyodd y Cyngor raglen gyfalaf o £ 26.9m ar gyfer 2016/17 ar gyfer y Gronfa Gyffredinol a £ 11.6m ar gyfer y CRT. Hefyd, roedd ymrwymiad a ddygwyd ymlaen o £ 7.8m o 2015/16 a chynlluniau ychwanegol gwerth cyfanswm o £ 6.6m, a oedd yn bennaf yn cael eu hariannu gan grant fel Grant Lleoedd Hyfyw a Llewyrchus, Grant Galluog a Llwybr Mwy Diogel mewn Cymunedau, yn cael eu hychwanegu at y Rhaglen Gyfalaf yn ystod y cyfnod 2016/17. Daeth hyn â chyfanswm y gyllideb Gyfalaf ar gyfer 2016/17 i £ 52.9m a gwariwyd £ 36.6 miliwn ohono. Y prif brosiectau neu gynlluniau i ddechrau yn ystod y flwyddyn oedd rhaglen ysgolion yr 21ain ganrif yn Ysgol Parc Y Bont ac Ysgol Bro Rhosyr / Aberffraw, y Priffyrdd i Wylfa Newydd, lle cwblhawyd yr rhan Lon Nanner yn ystod y flwyddyn, a'r System Casglu Gwastraff Newydd a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn hefyd. Cwblhawyd Rhannau 1 a 2 o Ffordd Gyswllt Llangefni yn ystod y flwyddyn, gyda'r gwaith yn dechrau ar Rhannau 3 a 4. Y prosiect pwysig arall i'w gwblhau yn ystod y flwyddyn oedd y prosiect Gweithio'n Gallach.

Roedd y rhan fwyaf o'r cynlluniau tanysgrifio yn gysylltiedig â chynlluniau CRT, prosiectau a ariennir drwy grantiau a phrosiectau a ariannwyd o gyfraniadau gan gyrff eraill. Er na chafodd y gwariant ei wneud yn 2016/17 mae'r arian ar gael o hyd a bydd y cynlluniau'n cychwyn yn 2018/19..

Gwybodaeth Bellach

I gael mwy o wybodaeth am unrhyw beth yn y ddogfen hon neu i wneud unrhyw sylwadau, cysylltwch os gwelwch yn dda gyda:

Swyddfa'r Prif Weithredwr
Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfeydd y Cyngor
Llangefni Ynys Môn
LL77 7TW
Ffôn - 01248 752111
E-bost - GethinMorgan@ynysmon.gov.uk

Mae'r ddogfen hon ar gael ar dâp, mewn braille ac ar y wefan y Cyngor:
www.ynysmon.gov.uk/cynlluncorfforaethol

Gallwch gael mwy o wybodaeth hefyd fel a ganlyn:
Gellir gweld polisïau, cynlluniau a strategaethau a gyhoeddir gan y Cyngor yn:
www.ynysmon.gov.uk

Mae'r Cynllun Gwella Blynyddol ar gael ar wefan y Cyngor trwy glicio ar y ddolen isod:
www.ynysmon.gov.uk/AGBSAC

Mae Adroddiadau Archwilio ac Arolygu a gynhyrchwyd gan Reoleiddwyr y Cyngor ar gael ar eu gwefannau unigol fel a ganlyn:

- Swyddfa Archwilio Cymru:
www.wao.gov.uk
- Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru:
www.cssiw.org.uk
- Estyn:
www.estyn.gov.uk

Os nad oes gennych fynediad i'r rhyngrwyd, neu i gael dogfen nad yw wedi ei rhestru uchod, cysylltwch â'r Cyngor os gwelwch yn dda trwy'r manylion

Disgrifiad	DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2014/15	2015/16	2016/17	Tuedd 16/17	Chwarter 16/17
CAM/037: Canran y newid yn sgôr gyfartalog Tystysgrif Arddangos Ynni o fewn adeiladau cyhoeddus awdurdodau lleol dros 1,000 o fetrau sgwâr	CAM/037	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	>	-	7.78	-4.90	↓	
STS/005b: Canran y priffyrdd a arolygwyd sydd o safon glendid uchel neu dderbynol	STS/005b	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	>	96.3	95.08	93.40	↓	
STS/006: Canran yr achosion o dipio gwastraff yn anghyfreithlon y rhoddwyd gwybod amdanynt ac y cliriwyd y gwastraff o fewn 5 niwrnod gwaith	STS/006	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	>	95.9	98.49	97.31	↓	
THS/007: Canran yr oedolion sy'n 60 oed neu drosodd sy'n ddeiliaid tocynnau teithio rhatach ar y bws	THS/007	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	>	72.5	73.22	75.60	↑	
THS/012: Canran y prif ffyrdd (dosbarth A),ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (B) a ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (C) sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol	THS/012	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<	10.9	8.92	6.90	↑	
THS/012a: Canran prif ffyrdd (A) sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol	THS/012a	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<		2.73	2.3	↑	
THS/012b: Canran ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (B) sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol	THS/012b	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<		3.81	3.2	↑	
THS/012c: Canran ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (C) sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol	THS/012c	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<		13.35	10.1	↑	
WMT/004(b): Canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol ac a anfonir i safle tirlenwi	WMT/004b	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<	43.2	16.87	6.60	↑	
WMT/009(b): Canran y gwastraff trefol a gesglir gan ALL a gaiff ei baratoi ar gyfer aildefnyddio a'i ailgylchu/neu ei ailgylchu, gan gynnwys deunyddiau biowastraff wedi'u gwahanu yn eu tarddle ac a gompostir neu a drinnir yn fiolegol mewn ffordd arall	WMT/009b	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	>	55.2	59.50	65.79	↑	
PSR/002: Y nifer o ddiwrnodau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i roi Grant Cyfleusterau i'r Anabl	PSR/002	Tai	<	229.5	238.91	290.00	↓	
PSR/004: Canran yr anheddau sector preifat a oedd wedi bod yn wag am fwy na 6 mis ar 1 Ebrill ac a feddiannwyd eto yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i weithredu uniongyrchol gan yr awdurdod lleol	PSR/004	Tai	>	13.1	10.98	11.77	↑	
CHR/002: Nifer y diwrnodau/sifftiau gwaith wedi colli oherwydd salwch, fesul gweithiwr awdurdod lleol cyfwerth ag amser llawn	CHR/002	Adnoddau Dynol	<	11.5	11.99	9.80	↑	

Top Quartile - Green
Upper Median - Yellow
Lower Median - Amber
Bottom Quartile - Red

Atodiad 1

Disgrifiad	DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2014/15	2015/16	2016/17	Tuedd 16/17	Chwarter 16/17
EDU/002i: Canran yr holl ddisgyblion (gan gynnwys y rhai sydd yng ngofal ALL) sydd mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol ac sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol a gymeradwywyd	EDU/002i	Dysgu	<	0.3	0.00	0.00	➔	Green
EDU/002ii: Canran y disgyblion sydd yng ngofal ALL, sydd mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol ac sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol a gymeradwywyd	EDU/002ii	Dysgu	<	14.3	0.00	0.00	➔	Green
EDU/003: Canran y disgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cyrraedd y Dangosydd Pynciau Craidd, fel y penderfynir gan Asesiadau Athrawon	EDU/003	Dysgu	>	87.8	91.80	89.40	⬇	Yellow
EDU/004: Canran y disgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cyrraedd y Dangosydd Pynciau Craidd, fel y penderfynir gan Asesiadau Athrawon	EDU/004	Dysgu	>	83.6	84.55	87.60	⬆	Yellow
EDU/006ii: Canran y disgyblion a aseswyd mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cael Asesiad Athrawon yn y Gymraeg (iaith gyntaf) ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3	EDU/006ii	Dysgu	>	67.2	64.85	67.30	⬆	Green
EDU/011: Cyfartaledd y sgôr pwyntiau ar gyfer disgyblion sy'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol	EDU/011	Dysgu	>	598.3	571.71	549.90	⬇	Yellow
EDU/015a: Canran y datganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a ddyroddir o fewn 26 o wythnosau, gan gynnwys eithriadau	EDU/015a	Dysgu	>	38.5	32.50	78.10	⬆	Orange
EDU/015b: Canran y datganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a ddyroddir o fewn 26 o wythnosau, heb gynnwys eithriadau	EDU/015b	Dysgu	>	84.6	75.00	100.00	⬆	Green
EDU/016a: Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd	EDU/016a	Dysgu	>	94.6	94.72	95.10	⬆	Yellow
EDU/016b: Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd	EDU/016b	Dysgu	>	93.4	93.53	94.40	⬆	Yellow

Top Quartile - Green
 Upper Median - Yellow
 Lower Median - Amber
 Bottom Quartile - Red

Disgrifiad	DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2014/15	2015/16	2016/17	Tuedd 16/17	Chwarter 16/17
EDU/017: Canran y disgyblion 15 oed ar y 31ain Awst blaenorol, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol a gyflawnodd y trothwy Lefel 2 gan gynnwys gradd A*-C TGAU mewn Cymraeg mamiaith neu Saesneg a Mathemateg	EDU/017	Dysgu	>	53.8	56.89	59.30	↑	
LCL/001(b): Nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd cyhoeddus yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth	LCL/001b	Dysgu	>	4,166.4	4,053.09	5858.00	↑	
LCS/002(b): Nifer yr ymweliadau â chanolfannau chwaraeon a hamdden awdurdodau lleol yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth, pan fydd yr ymwelydd yn cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol	LCS/002b	Rheoleiddio ac Datblygu Economaidd	>	8,434.0	7,456.51	7520.00	↑	
PLA/006(b): Nifer yr unedau tai fforddiadwy ychwanegol a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn fel canran yr holl unedau tai ychwanegol a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn	PLA/006b	Rheoleiddio ac Datblygu Economaidd	>	39.2	46.25	57.00	↑	
PPN/009: Canran y sefydliadau bwyd sy'n 'cydymffurfio'n fras' â safonau hylendid bwyd	PPN/009	Rheoleiddio ac Datblygu Economaidd	>	97.0	98.67	98.40	↓	

Yr ydalen 61

Top Quartile - Green
Upper Median - Yellow
Lower Median - Amber
Bottom Quartile - Red

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD AT:	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
DYDDIAD:	2 Hydref 2017
PWNC :	Moderneiddio Ysgolion Môn – Adroddiad ar yr Ymgynghoriad Anstatudol yn ardal Seiriol
AELODAU PORTFOLLIO(AU):	Y Cynghorydd R. Meirion Jones
AWDUR YR ADRODDIAD Rhif Ffôn: E-bost:	Delyth Molyneux

1.0 ARGYMHELLION

Yn ei gyfarfod ar 21ain Fehefin 2016, penderfynodd Pwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn:

- Awdurdodi'r swyddogion o'r Adran Dysgu Gydol Oes i'w galluogi i gynnal proses ymgynghori anffurfiol neu anstatudol ar y ddarpariaeth addysg gynradd yn Ne Ddwyrain (Seiriol) Ynys Môn
- Yna paratoi nifer o opsiynau posib ar y ffordd ymlaen.

Mae'r Cyngor wedi ymgynghori gyda rhieni, llywodraethwyr a staff yn y dair ysgol yn ardal Seiriol, cyngorwyr lleol a gyda Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid eraill. Roedd y cyfnod ymgynghori'n rhedeg o 19 Mehefin 2017 tan 30 Gorffennaf 2017.

Trefnwyd cyfarfodydd ymgynghori gyda rhanddeiliaid ysgolion dros y cyfnod hwn:-

Ysgol	Dyddiad (yn 2017)		Cyfarfod gyda		
			Staff	Llywodraethwyr	Rhieni
Llangoed	Dydd Llun	26 Mehefin	3.45	5.15	6.30
Beumaris	Dydd Mawrth	27 Mehefin	3.45	5.00	6.00
Llandegfan	Dydd Mercher	28 Mehefin	3.30	5.00	6.00

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys crynodeb o sylwadau bob un o'r cyfarfodydd a nodir uchod a sylwadau ysgrifenedig a anfonwyd at y Cyngor yn ystod y cyfnod ymgynghori. Dadansodwyd yr opsiynau hyn ac fe'u sgoriwyd yn yr adroddiad. Mae rhan 11 o'r adroddiad yn argymhell 2 brif opsiwn i'w ymgynghorir arnynt yn ystod y broses ymgynghori ffurfiol neu statudol. Ceir grynodeb ohonynt isod:

1. Opsiwn 2 - Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall, adnewyddu'r ddwy ac efallai ffedereiddio (79 pwynt)
2. Opsiwn 3 - Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall ac adolygu'r dalgylchoedd (79 pwynt)

O ystyried y gwerthuso'r opsiynau uchod, awgrymir y dylai'r opsiwn dewisol fod yn seiliedig ar gau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall sef ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan. Yna byddai angen adolygu'r dalgylchoedd ac efallai gellir ffedereiddio Ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan yn y dyfodol. Yr argymhelliad ar gyfer yr ysgolion felly yw:

Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall sef ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan. Yna byddai angen adolygu'r dalgylchoedd ac efallai gellir ffedereiddio Ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan yn y dyfodol.

Argymhelliad

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrïwtini Corfforaethol argymell cymeradwyo'r canlynol i'r Pwyllgor Gwaith:

1. Cymeradwyo'r adroddiad ar yr ymgynghori anstatudol yn ardal Seiriol i'r Pwyllgor Gwaith:
2. Cymeradwyo'r argymhelliad yn yr adroddiad

2.0 RHESWM

2.1 I wneud argymhelliad i'r Pwyllgor Gwaith er mwyn symud ymlaen efo'r rhaglen moderneiddio ysgolion er mwyn cwrdd ag anghenion am lefydd mewn ysgolion ble mae eu hangen nhw fwyaf, gwella safonau addysgu a chyrhaeddiad a darparu adnoddau modern mewn perthynas ag ysgolion ac adnoddau addysgu.

3.0 SYLWADAU

Dim sylwadau eto

Awdur: Delyth Molyneux
Teitl Swydd: Pennaeth Dysgu
Dyddiad: 2 Hydref 2017

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

SWYDDOGOL – OFFICIAL

**YMGYNGHORIAD ANSTATUDOL – ARDAL SEIRIOL
NON-STATUTORY CONSULTATION – SEIRIOL AREA**

19 Mehefin – 30 Gorffennaf 2017 / 19 June – 30 July 2017

**CYNGOR SIR YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
ADRAN DYSGU GYDOL OES / LIFELONG LEARNING DEPARTMENT**

Rhif	CYNNWYS	TUDALEN
1.	RHAGARWEINIAD A CHEFNDIR	3
2.	GYRWYR NEWID	3
3.	Y BROSES YMGYNGHORI	5
4.	SYLWADAU O'R CYFARFODYDD YMGYNGHORI	6
5.	YMATEBION O YSGOL BEAUMARIS	11
6.	YMATEBION O YSGOL LLANDEGFAN	15
7.	YMATEBION O YSGOL LLANGOED	16
8.	YMATEBION ERAILL	18
9.	DADANSODDIAD OPSIYNAU	18
10.	YSTYRIAETHAU ARIANNOL	75
11.	ARGYMHELLIAD	77

1. RHAGARWEINIAD A CHEFNDIR

Mae Cyngor Sir Ynys Môn yn ymroddedig i ddarparu'r addysg orau bosibl i'r holl blant a phobl ifanc ar yr ynys.

Fel rhan o'r ymrwymiad hwn, mae'r Cyngor yn cydnabod bod moderneiddio addysg a sicrhau bod ein hadeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu braf sy'n cymhell plant a phobl ifanc i ddod yn ddysgwyr effeithiol ac i ddatblygu sgiliau bywyd, yn flaenoriaeth uchel.

Yn y cyd-destun hwn, mae'r Cyngor eisiau moderneiddio ysgolion er mwyn:

- gwella canlyniadau addysgol i blant a phobl ifanc gan dorri'r cysylltiad rhwng amddifadedd a chyrhaeddiad addysgol isel
- gwella ymhellach ar safonau arweinyddiaeth ac ansawdd y dysgu a'r addysgu,
- darparu ysgolion a safonau sector arweiniol ymhob cymuned.

I gyflawni'r rhaglen foderneiddio uchelgeisiol hon bydd angen uno ysgolion drwy gyfuniad o ffedereiddio ysgolion, ad-drefnu dalgylch helaeth drwy ailfodelu adeiladau ysgol sydd yno'n barod neu godi ysgolion ardal newydd a chau ysgolion nad ydynt yn addas i'r pwrpas.

2. GYRWYR NEWID MODERNEIDDIO FYDD YN DYLANWADU AR BENDERFYNIAD YNGHYLCH Y DDARPARIAETH ORAU I'R ARDAL

Nodir isod rhai o'r gyrwyr moderneiddio fydd yn dylanwadu ar benderfyniad ynghylch y ddarpariaeth orau i'r ardal:

Codi safonau addysgol

Mae'r Cyngor yn ymrwymedig i godi safonau'n sylweddol os am gyrraedd ei nod o fod yn un o'r 5 Awdurdod Lleol gorau yng Nghymru. Yn ôl gwaith ymchwil presennol, awgrymir ei bod yn anodd cysylltu safonau â maint ysgol. Fodd bynnag, mae adroddiadau diweddar yn awgrymu bod gan ysgolion cynradd mwy [dros 100 (neu 105) o ddisgyblion neu fwy] dimau arweinyddiaeth sydd a mwy o gapasiti i sicrhau gwelliannau; athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill a thrwy hynny yn cael dylanwad cadarnhaol ar safonau gwaith plant. Mewn ysgolion llai [o gwmpas 50 neu lai] mae dosbarthiadau oedrannau cymysg yn cynnwys hyd at bedwar grŵp oedran, ac sydd weithiau yn rhychwantu cyfnodau allweddol. Mae hyn yn gosod her sylweddol i athrawon os am sicrhau bod pob plentyn yn cael ei ymestyn hyd eithaf i'w allu. Mae'r strategaeth moderneiddio ysgolion yn anelu i ddileu esiamplau o ddsbarthiadau gyda mwy na 2 grŵp oed.

Lleihau nifer llefydd gweigion

Yn Ionawr 2016, roedd nifer y llefydd gweigion mewn ysgolion cynradd ym Môn yn 12.6%. Er hynny, mae 32% o lefydd gweigion yn y 3 ysgol dan sylw, sydd dipyn mwy na tharged Llywodraeth Cymru [15% ar lefel Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol]. Er hynny, mae angen i'r Cyngor, barhau i leihau nifer y llefydd gweigion er mwyn cwrdd â disgygliadau Llywodraeth Cymru ac ymateb i un o feirniadaethau Estyn yn adroddiad 2012. Golyga hyn bod angen anelu at sefyllfa lle bo ysgolion yn fwy na 85% llawn gan anelu bod 90% o'r llefydd wedi eu llenwi ar draws y sector cynradd.

Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl

Mae'r gost fesul disgybl yn amrywio'n sylweddol, o £2,795 i £10,828 ar draws ysgolion cynradd y sir. Roedd gwariant y Cyngor ar ysgolion cynradd yn 2016-17 [£4,721 y disgybl ar gyfartaledd] yr uchaf ond un yng Nghymru. Bydd angen i'r rhaglen moderneiddio roi sylw i normaleiddio'r gost y disgybl ar draws yr awdurdod a'i chysoni â'r cyfartaledd Cymru gyfan.

Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib

Mae gwella ansawdd yr adeiladau ysgol a sicrhau'r amgylchedd dysgu gorau posibl [sy'n adlewyrchu'r rhai yn ein hadeilad ysgol ddiweddaraf - Ysgol y Graig - a ddefnyddir fel meincnod] ar gyfer ein plant yn hanfodol bwysig i gwrdd ag anghenion dysgu ac addysgu yn yr unfed ganrif ar hugain. Mae'r math hyn o amgylchedd yn cynnwys cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau, cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf, manau chwarae addas, ardaloedd staffio a gweinyddu priodol, ynghyd a diogelwch ar gyfer adeiladau'r ysgol a safle'r ysgol. Noda Estyn bod "gwella ansawdd yr adeiladau'n cael effaith lesol iawn ar ansawdd yr addysgu a morâl y staff sydd, yn ei dro, yn cael effaith gadarnhaol ar berfformiad plant." Bydd gan bob plentyn fynediad at gyfleusterau addas fel y gellir darparu ystod lawn o brofiadau addysgol.

Nid yw yn bosib i'r Cyngor gynnal nifer fawr o adeiladau ysgol sy'n heneiddio ac yn gostus i'w cynnal. Rhaid sefydlu patrwm newydd o ysgolion sydd yn dileu'r diffygion yn yr adeiladau presennol, gan gynnwys materion iechyd a diogelwch sylweddol sy'n gysylltiedig â'r adeilad neu'r safle. Mae angen datblygu cyfundrefn o ysgolion lle mae trefniadau cynnal a chadw ar eu cyfer sy'n gynaliadwy.

Creu'r amodau fel bod Penaethiaid yn llwyddo - cynyddu capasiti arweinyddol

Mae ysgolion effeithiol yn cael eu harwain yn dda. Mae gan ysgolion llwyddiannus arweinyddiaeth gref ar bob lefel, gan gynnwys y Llywodraethwyr. Mae'r sialensiau sydd ynghlwm wrth arwain a rheoli ysgol wedi cynyddu'n sylweddol yn y blynyddoedd diwethaf ac mae'r disgwyliadau'n parhau i gynyddu. Mae angen amser digyswllt digonol ar Bennaeth, gyda chefnogaeth ddirprwy bennaeth neu uwch dim rheoli, i sicrhau bod yr addysgu a'r dysgu o'r radd flaenaf, i werthuso a chodi safonau, i ddatblygu gweithdrefnau hunan-arfarnu trylwyr ac i sicrhau datblygiad proffesiynol parhaus y staff. Mae'r rhain yn ddisgwyliadau sylweddol. Mae angen sicrhau bod gan Benaethiaid o leiaf 50% o amser digyswllt. Golyga hyn bod angen i ysgol [neu ffederasiwn o ysgolion] gael o leiaf 100 o ddisgyblion os am ddarparu'r amser angenrheidiol i'r Pennaeth i gyflawni'r rôl arwain yn llwyddiannus.

Sicrhau cyflenwad digonol o Benaethiaid at y dyfodol

Dros y pum mlynedd nesaf mae'n debyg y bydd bron i 50% o'n penaethiaid cynradd yn ymddeol. Oherwydd bod llawer ohonynt yn arwain ysgolion bach, bydd angen i'r Cyngor ystyried y modelau arweinyddiaeth fwyaf effeithiol a chynaliadwy ar gyfer y dyfodol. Mae nifer yr ymgeiswyr am swyddi pennaeth wedi lleihau ac mae hyn yn destun pryder. Mae angen i'r rhaglen moderneiddio ysgolion geisio ateb y broblem drwy sicrhau cyfleoedd addas i ddatblygu arweinyddiaeth mewn ysgolion unigol. Mae angen arweinwyr rhagorol ar ein hysgolion. Bydd y rhaglen foderneiddio'n rhoi sylw i faterion cynllunio olyniaeth ac yn diogelu a datblygu'r talentau arweinyddiaeth sydd gennym yn ein hysgolion.

Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol

Mae ymchwil yn awgrymu bod ysgolion gyda gwasanaethau ychwanegol fel clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol, gwarchod plant, gweithgareddau haf a phenwythnos yn

cyflawni safonau uwch a chyswllt gwell â rhieni a'r gymuned. Disgwylir i ysgolion hefyd fod yn adnodd i'r gymuned leol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol. Mae'r math yma o weithgaredd yn bwysig i ddatblygu'r cysylltiad rhwng ysgolion a'r gymuned leol. Bydd ysgolion a ddatblygir fel rhan o'r rhaglen foderneiddio yn gweithredu fel ysgol ardal h.y. yn darparu ystod o wasanaethau a gweithgareddau sy'n aml yn digwydd y tu allan i'r diwrnod ysgol, i helpu i gwrdd ag anghenion y plant, eu teuluoedd a'r gymuned ehangach.

Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog

Bydd unrhyw drefniant a ddatblygir fel rhan o'r rhaglen foderneiddio'n rhoi blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg / dwyieithrwydd.

3. Y BROSES YMGYNGHORI

Mae'r Cyngor wedi ymgynghori gyda rhieni, llywodraethwyr a staff yn y chwe ysgol yn yr ardal, cynghorwyr lleol a gyda Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid eraill. Roedd y cyfnod ymgynghori'n rhedeg o 19 Mehefin 2017 tan 30 Gorffennaf 2017.

Trefnwyd cyfarfodydd ymgynghori gyda rhanddeiliaid ysgolion dros y cyfnod hwn:-

			Cyfarfod gyda		
Ysgol	Dyddiad (yn 2017)		Staff	Llywodraethwyr	Rhieni
Llangoed	Dydd Llun	26 Mehefin	3.45	5.15	6.30
Beaumaris	Dydd Mawrth	27 Mehefin	3.45	5.00	6.00
Llandegfan	Dydd Mercher	28 Mehefin	3.30	5.00	6.00

Pan fydd Llywodraeth Cymru yn cyfrannu at ariannu ysgol newydd, mae angen i'w buddsoddiad gwrdd ag amcanion buddsoddi sef:-

1. lleihau llefydd gweigion
2. cynyddu amser di gyswllt i athrawon
3. i'r ysgol fod o safon ysgol yr unfed ganrif ar hugain
4. gwella deilliannau addysgol
5. lleihau ôl gronid cynnal a chadw
6. gwella effeithlonrwydd ynni

Mae'r Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 yn caniatáu i rieni ddewis pa ysgol fydd eu plentyn yn ei mynychu. Beth bynnag fydd canlyniad yr ymgynghori anstatudol a statudol fydd yn dilyn, efallai byddai angen adolygu'r dalgylchoedd presennol a ffurfio dalgylch i'r ysgol gynradd newydd. Yn unol â'r Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998, ni fyddai'r Awdurdod yn gallu gorfodi rhieni i symud eu plant i'r ysgol gynradd newydd. Byddai hyn yn cynyddu'r risg o lefel uchel o lefydd gweigion yn unrhyw ysgol gynradd newydd.

4. SYLWADAU O'R CYFARFODYDD YMGYNGHORI

Crynoir sylwadau o bob un o'r cyfarfodydd isod. Roedd pryderon am swyddi ac effaith posib Wylfa Newydd ar niferoedd ysgolion yn codi yn y cyfarfodydd yn y tair ysgol.

Ysgol Beaumaris

- Holwyd am leihau arwynebedd yr ysgol ac am y cyfleusterau tai gofal ychwanegol.
- Cludiant.

Ysgol Llandegfan

- Holodd nifer am un ysgol gynradd newydd yn lle'r tair, ei lleoliad posib ac am y camau nesaf yn broses ymgynghori.
- Cludiant i'r ysgol newydd posib a phryder am deithio ar lonydd bach, cul.
- Gofynnwyd pam mae Ysgol Llandegfan yn rhan o'r broses hyn?
- Penderfyniad wedi ei wneud
- Pryder am yr effaith posib o gau'r ysgol ar addysg cyn ysgol yn y pentref

Ysgol Llangoed

- Gofynnwyd pam mae Ysgol Llangoed yn rhan o'r broses hyn?
- Byddai cau'r ysgol yn wastraff o adnodd cymunedol a ni fyddai unrhyw fudd addysgol nac economaidd yn deillio o hynny

Gweler **Atodiad 1** am ddiffiniad Cyngor Sir Ynys Môn o Ysgol yr Unfed Ganrif ar Hugain.

Cyflwynwyd rhai syniadau yn ystod y cyfnod ymgynghori sef:

Ysgol Beaumaris

- i. "Cymryd drosodd yr ysgol fel endid sydd yn rhannol wedi ei chyllido gan y wladwriaeth ac yn rhannol gan y sector breifat".

Ysgol Llandegfan

- ii. Cau Ysgol Llangoed a symud y disgyblion i Ysgol Beaumaris ac ehangu Ysgol Llandegfan
- iii. Cau Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall, adnewyddu'r ddwy ac efallai ffedereiddio
- iv. Cau Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall ac adolygu'r dalgylchoedd
- v. Ystyried ysgol fawr yn agos at Borthaethwy

Ysgol Llangoed

- vi. Sefydlu ysgol gyfrwng Gymraeg yn Biwmares, [Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed i fod yn ddwyieithog] "fel ysgol Y Garnedd"
- vii. Lleihau Ysgol Biwmares / cael ysgol newydd iddi?

- viii. Ystyried system drydyddol.
- ix. Ymestyn Ysgol Llandegfan, cau Ysgol Llangoed ac Ysgol Beaumaris a trosglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan.
- x. Ymestyn Ysgol Llangoed, cau Ysgol Beaumaris ac Ysgol Llandegfan a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llangoed

O'r syniadau a gyflwynwyd uchod a'r syniadau amlinellwyd yn y ddogfen ymgynghori anstatudol, yr opsiynau mwyaf tebygol yw'r rhai a ganlyn. Noder - rhestrwyd rhai syniadau mwy nac unwaith gan eu bod wedi eu cyflwyno gan fwy nag un rhanddeiliad:

Rhif	Syniad	Sylwadau	Ystyriaeth bellach?
i	Cymryd drosodd yr ysgol [Beaumaris] fel endid sydd yn rhannol wedi ei chyllido gan y wladwriaeth ac yn rhannol gan y sector breifat".	Byddai hyn yn golygu bod angen cael partner o'r sector breifat fyddai'n anodd ofnadwy o ystyried yr ôl groniad cynnal a chadw uchel sydd ar Ysgol Beaumaris.	Na
ii	Cau Ysgol Llangoed a symud y disgyblion i Ysgol Beaumaris ac ehangu Ysgol Llandegfan	Nid oedd hwn yn opsiwn yn y ddogfen ymgynghori	Bydd – gweler isod
iii	Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall, adnewyddu'r ddwy ac efallai ffedereiddio	Amrywiad ar opsiynau 6.1.5 a 6.1.6	Bydd – gweler isod
iv	Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall ac adolygu'r dalgylchoedd	Amrywiad ar opsiynau 6.1.5 a 6.1.6	Bydd – gweler isod
v	Ystyried ysgol fawr yn agos at Borthaethwy	Ni fyddai unrhyw ysgol gynradd newydd yn gallu bod yn agosach na 2 filltir o Ysgol Y Borth gan fyddai dalgylchoedd yn croesi. Er hynny, mae un ysgol newydd yn lle'r tair yn opsiwn yn y ddogfen ymgynghori sef opsiwn 6.4.1.	Bydd – gweler isod
vi	Sefydlu ysgol gyfrwng Gymraeg yn Biwmares, [Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed i fod yn ddwyieithog] "fel ysgol Y Garnedd"	Mae pob un o ysgolion cynradd Môn yn ysgolion dwyieithog. Yn ôl Deddf Addysg 1998, mae gan rieni'r dewis i ba ysgol byddent yn danfon eu plant. Ni all yr Awdurdod fynnu fod plant yn symud ysgol yn unol â'r model sydd wedi ei gynnig.	Na
vii a	Lleihau Ysgol Biwmares	Opsiwn 6.1.8 yn y ddogfen ymgynghori	Bydd – gweler isod
vii b	Ysgol newydd i Biwmares	Ni fyddai Llywodraeth Cymru yn cyllido ysgol i lai na 150 o blant a 37 oedd yn yr ysgol yn 2017.	Na
viii	Ystyried system drydyddol h.y. addysgu'r plant ieuengaf hyd at 9 oed; ysgol fwy hyd at 16 oed ac yna coleg cymunedol	Byddai angen newid mawr yn y trefniadaeth ysgolion i wireddu hyn.	Na

ix	Ymestyn Ysgol Llandegfan, cau Ysgol Llangoed ac Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan	Amrywiad ar opsiwn 6.1.7	Bydd – gweler isod
x	Ymestyn Ysgol Llangoed, cau Ysgol Beaumaris ac Ysgol Llandegfan a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llangoed	Amrywiad ar opsiwn 6.1.7	Bydd – gweler isod

Ystyrir pwyntiau ii, iii, iv, v, vii a, ix ac x ymhellach yn yr adroddiad hwn.

Yn ogystal, rhestrwyd opsiynau yn y ddogfen ymgynghori:

Rhif	Rhif (yn y ddogfen ymgynghori)	Syniad	Sylwadau	Ystyriaeth bellach?
Ysgol Beaumaris				
xi	6.1.1	Dim newid	Ni ellir cadw pethau fel y maen nhw	Na
xii	6.1.2	Ffedereiddio gydag ysgol(ion) arall/eraill		Bydd – gweler isod
Xiii	6.1.3	Gwneud cais am arian i wneud gwaith cynnal a chadw yn yr ysgol	Ni fyddai Llywodraeth Cymru yn cyllido gwaith cynnal a chadw yn unig.	Na
Xiv	6.1.4	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol	Efallai byddai Llywodraeth Cymru yn cyllido gwaith adnewyddu.	Bydd – gweler isod
Xv	6.1.5	Cau a throsglwyddo'r disgyblion a disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llandegfan		Bydd – gweler isod
Xvi	6.1.6	Cau a throsglwyddo'r disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llangoed		Bydd – gweler isod
Xvii	6.1.7	Ymestyn Ysgol Beaumaris, cau Ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Beaumaris		Bydd – gweler isod
Xviii	6.1.8	Lleihau arwynebedd Ysgol Beaumaris o 2028 m ² i tua 1070m ²	Annhebygol iawn fyddai Llywodraeth Cymru yn cyllido hyn gan nad yw'r niferoedd yn hyfyw. Er hynny efallai gellir ei gyllido o ffynonellau eraill.	Bydd – gweler isod

Ysgol Llandegfan				
Xix	6.2.1	Gadael pethau fel maen nhw	Ni ellir cadw pethau fel y maen nhw	Na
Xx	6.2.2	Ffedereiddio gydag ysgol(ion) arall/eraill		Bydd – gweler isod
Xxi	6.2.3	Gwneud cais am arian i wneud gwaith cynnal a chadw yn yr ysgol	Ni fyddai Llywodraeth Cymru yn cyllido gwaith cynnal a chadw yn unig.	Na
Xxii	6.2.4	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol	Efallai byddai Llywodraeth Cymru yn cyllido gwaith adnewyddu.	Bydd – gweler isod
Xxiii	6.2.5	Cau Ysgol Beaumaris, trosglwyddo'r plant i Ysgol Llandegfan		Bydd – gweler isod
Ysgol Llangoed				
Xxiv	6.3.1	Gadael pethau fel maen nhw	Ni ellir cadw pethau fel y maen nhw	Na
xxv	6.3.2	Ffedereiddio gydag ysgol(ion) arall/eraill		Bydd – gweler isod
Xxvi	6.3.3	Gwneud cais am arian i wneud gwaith cynnal a chadw yn yr ysgol	Ni fyddai Llywodraeth Cymru yn cyllido gwaith cynnal a chadw yn unig.	Na
Xxvii	6.3.4	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol	Efallai byddai Llywodraeth Cymru yn cyllido gwaith adnewyddu.	Bydd – gweler isod
Xxviii	6.3.5	Adeiladu estyniad, cau Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r plant i Ysgol Llangoed		Bydd – gweler isod
xxix	6.4.1	Adeiladu ysgol gynradd newydd yn lle Ysgol Beaumaris, Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed		Bydd – gweler isod

Ystyrir pwyntiau xii, xiv, xv, xvi, xvii, xviii, xx, xxii, xxiii, xxv, xxvii, xxviii ac xxix ymhellach yn yr adroddiad hwn.

I grynhoi felly, mae 20 opsiwn ar ôl sef:

1. Cau Ysgol Llangoed a symud y disgyblion i Ysgol Beaumaris ac ehangu Ysgol Llandegfan
2. Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall, adnewyddu'r ddwy ac efallai ffedereiddio
3. Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall ac adolygu'r dalgylchoedd.
4. Ystyried ysgol fawr yn agos at Borthaethwy
5. Lleihau Ysgol Biwmares
6. Ymestyn Ysgol Llandegfan, cau Ysgol Llangoed ac Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan
7. Ymestyn Ysgol Llangoed, cau Ysgol Beaumaris ac Ysgol Llandegfan a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llangoed
8. Ffedereiddio [Ysgol Beaumaris] gydag ysgol(ion) arall/eraill
9. Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol [Beaumaris]
10. Cau [Ysgol Beaumaris] a throsglwyddo'r disgyblion a disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llandegfan
11. Cau [Ysgol Beaumaris] a throsglwyddo'r disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llangoed
12. Ymestyn Ysgol Beaumaris, ac Ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Beaumaris
13. Lleihau arwynebedd Ysgol Beaumaris o 2028 m² i tua 1070m²
14. Ffedereiddio [Ysgol Llandegfan] gydag ysgol(ion) arall/eraill
15. Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol [Llandegfan]
16. Cau Ysgol Beaumaris, throsglwyddo'r plant i Ysgol Llandegfan
17. Ffedereiddio [Ysgol Llangoed] gydag ysgol(ion) arall/eraill
18. Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol [Llangoed]
19. Adeiladu estyniad [ar Ysgol Llangoed], cau Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r plant i Ysgol Llangoed
20. Adeiladu ysgol gynradd newydd yn lle Ysgol Beaumaris, Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed

Er bod nifer o randdeiliaid wedi dweud nad oedd yr Awdurdod wedi crybwyll y Cynllun Datblygu ar y Cyd (JLDP), roedd y ddogfen ymgynghori anstatudol yn trafod yr angen posib am dai ychwanegol yn ardal Seiriol.

Ar gyfer ysgolion cynradd ardal Seiriol, ystyriwyd effaith posib tai newydd yn ystod y cyfnod 2018-2026 (cyfnod y Cynllun Datblygu ar y Cyd (JLDP)) yn nalgylch pob ysgol ar niferoedd disgyblion yn yr ysgol. Byddai hyn yn helpu deall beth fyddai'r twf ychwanegol tebygol yn y dalgylch.

Mae ffigyrau'n dangos fod gan bob tŷ ym Môn, ar gyfartaledd, 0.17 o blant oedran ysgol gynradd. O luosi nifer y datblygiadau tai (sy'n seiliedig ar y Cynllun Datblygu ar y Cyd (JLDP)) gyda 0.17, ceir amcangyfrif o nifer y disgyblion ychwanegol fydd eisiau cael eu haddysg yn yr ysgol honno dros y cyfnod dan sylw.

	Nifer tai	Nifer plant
Llandegfan	33	6
Beaumaris	80	14
Llangoed	46	8
	159	28

O ystyried y llefydd gweigion yn yr ysgolion, gweler bydd lle i'r disgyblion yn Ysgol Beaumaris ac Ysgol Llangoed ond bydd Ysgol Llandegfan yn parhau i fod yn llawn neu'n orlawn dros y blynyddoedd nesaf.

5. YMATEBION O YSGOL BEAUMARIS

- 5.1 Derbyniwyd 131 o ymatebion gan randdeiliaid yr ysgol yn ogystal a deiseb electronig roedd 271 wedi ei llofnodi (gweler rhan 5.4 isod) a deiseb ar bapur roedd 272 wedi ei llofnodi (gweler rhan 5.5 isod)
- 5.2 Roedd 81 (62%) o'r ymatebion ar ffurf llythyr safonol oedd yn gofyn i unigolion "wrthwynebu'n gryf unrhyw gynigion a fyddai'n arwain at gau Ysgol Gynradd Beaumaris". Gweler copi o'r llythyr safonol yn [Atodiad 2](#).
- 5.3 O ran gweddill yr ymatebion, roedd yr ymatebion ar y ffurf ganlynol:
Llythyr - 35 ymateb (27%)
Ffurflen – 9 ymateb (7%)
E-bost – 6 ymateb (5%)
- 5.4 Derbyniwyd deiseb electronig ac erbyn 20 Medi 2017, roedd 272 wedi ei llofnodi.. Roedd rhai o'r rai lofnododd y ddeiseb wedi anfon ymateb i'r ymgynghori yn ogystal. Roedd y ddeiseb yn gofyn i gadw Ysgol Beaumaris ar agor a bod y llofnodwyr yn "gwrthwynebu unrhyw gynnig fyddai'n golygu cau Ysgol Gynradd Beaumaris".
- 5.5 Yn ogystal, derbyniwyd deiseb ar bapur "i wrthwynebu cau Ysgol Gynradd Beaumaris" ac i "wrthwynebu'n gryf unrhyw gynnig a fyddai'n arwain at gau Ysgol Gynradd Beaumaris". Roedd 272 o lofnodion ar y ddeiseb. Bydd y ddeiseb yn cael ei chyflwyno i gyfarfod o'r Cyngor llawn ar Fedi 26 2017.

- 5.6 O ran yr holl ymatebion, barn 26 ymatebydd (20%) oedd mai ysgol yw calon y gymuned / yn holl bwysig i'r gymuned ac y byddai'r dref yn dioddef petai'r ysgol yn cau a bod yr ysgol yn dod a'r gymuned at ei gilydd.
- 5.7 Roedd 25 ymatebydd (19%) o'r farn na fyddai cau'r ysgol yn annog teuluoedd i symud i'r ardal ac y byddai cau Ysgol Beaumaris yn "niweidio" neu "lladd y gymuned".
- 5.8 Effaith posib arall o gau Ysgol Beaumaris yn ôl 17 ymatebydd (13%) yw byddai'r gymuned yn heneiddio ac y byddai'n arwain at fwy o dai gwyliau yn y dref. Effaith posib arall cau'r ysgol yn ôl 9 ymatebydd (7%) yw na fyddai plant yn gallu cerdded i'r ysgol ac y byddai hyn yn gwaethygu'r broblem o ordewdra. Roedd 6 ymatebydd (5%) o'r farn fod "pob tref angen ysgol" neu'n "haeddu ysgol gynradd". Os bydd Ysgol Beaumaris yn cau, barn 8 ymatebydd (6%) oedd na fyddai'r rhieni yn danfon eu plant i Langoed.
- 5.9 Roedd 11 ymatebydd (8%) yn amheus o'r ffigurau cynnal a chadw am yr ysgol a grybwyllwyd yn y ddogfen ymgynghori ac roedd un ymatebydd yn gofyn sut oedd cysoni hyn gydag adroddiad Estyn yn 2014 oedd yn dweud fod cyflwr yr adeilad yn dda. Roeddent hefyd yn teimlo fod yr Awdurdod wedi esgeuluso'r ysgol a bod hyn wedi arwain at yr ôl groniad uchel.
- 5.10 Effaith posib arall o gau Ysgol Beaumaris yn ôl 6 ymatebydd (5%) yw "byddai cau'r ysgol yn rhwystro swyddi / cyflogaeth rhag dod i Beaumaris" neu'n "effeithio ar fusnesau".
- 5.11 Roedd 7 ymatebydd (5%) o'r farn fod angen mwy o dai fforddiadwy yn Beaumaris a bod "angen teuluoedd a phobl ifanc" ar y dref.
- 5.12 Gweler isod sylwadau eraill dderbyniwyd a'r nifer o ymatebwyr oedd yn cyflwyno neu gytuno gyda'r sylw:

Sylw	Nifer	%
Cefnogi Opsiwn 6.1.8	10	8%
Adeilad hyfryd, golygfeydd / digon mawr i 200	4	3%
Cau arwain at fwy o deithio / mwy o straen ar ysgolion eraill	4	3%
Angen denu mwy o deuluoedd ifanc	3	2%
Lonydd allan o Beaumaris yn annibynadwy / mynd a phlant rhywle arall / ddim ar fws	3	2%
Sut pigo plant i fyny os nad gyrru	3	2%
Angen ysgol i dref lewyrchu, bydd cau yn arwain at golli pobl	3	2%
Cau yn effeithio ar blant a'r amgylchedd cymdeithasol / hawl gan blant i gael ei addysgu	3	2%
Mwy o ail gartrefi / effaith ar brisiau tai	3	2%
Cau Ysgol Llangoed a symud y plant i Ysgol Beaumaris	3	2%
Dogfen wedi ei gogwyddo tuag at gau Beaumaris	2	2%
Wedi colli darpariaethau e.e. Banciau, Post, carchar a llys dan fygythiad	2	2%
Angen mwy o wybodaeth ar TGY	2	2%
Sibrydion fod yr ysgol yn cau yn tanseilio'r Playgroup / ei ddyfodol	2	2%
Ailfodelu'r ysgol yn lle TGY / meddwl gellid cael hyd i bres i adnewyddu'r ysgol	2	2%

Poblogaeth a plant yn cynyddu	2	2%
Cefnogi Opsiwn 6.1.2	2	2%
Cefnogi Opsiwn 6.4.1	2	2%
Cau ddim yn gwneud y dref yn ddeniadol	1	1%
Defnyddio ystafelloedd gwag at bethau eraill;	1	1%
Amau niferoedd plant	1	1%
Toriadau yn fyrweledol ac yn arwain at amddifadedd	1	1%
Cefnogi'r Band Pres	1	1%
Ddim yn gweld fod y Cyngor yn meddwl yn gydlynus	1	1%
Pam adeiladu TGY ar ôl cau cartrefi'r henoed o'r blaen	1	1%
Yn barod, 3 stad i'r henoed yn Beaumaris	1	1%
Dymuniadau'r plant	1	1%
Lleoliad yr ysgol newydd posib?	1	1%
A oes strategaeth leol i ddenu gwaith / busnesau, angen plant a rhieni ifanc i gael cymdeithas weithgar?	1	1%
Beth am AAA	1	1%
Colli ysbryd cymunedol	1	1%
Rhannu'r gymuned	1	1%
Efallai symud o Beaumaris os ddim ysgol yno	1	1%
Dim tai fforddiadwy yn Beaumaris felly wedi symud oddi yno	1	1%
Pam mynd a phlant allan o Beaumaris	1	1%
Dylai CSYM fuddsoddi yn y cymunedau	1	1%
Wedi penderfynu yn barod	1	1%
Plant angen ysgol leol	1	1%
Bydd plant yn poeni lle i fynd	1	1%
Bydd rhai yn mynd i ysgol gwahanol i'w ffrindiau	1	1%
Cau Llangoed, gwerthu'r tir a'i ddefnyddio ar gyfer tai fforddiadwy	1	1%
Mewnbwn staff?	1	1%
Dim gofal plant yn Beaumaris wedyn?	1	1%
Gyrru teuluoedd i ffwrdd	1	1%
Cyfeillgarwch gyda phlant eraill yn cael ei ffurfio yn yr ysgol	1	1%
Adfer Ysgol Gynradd Beaumaris	1	1%
Cau Beaumaris a ffedereiddio Llandegfan a Llangoed	1	1%
Am barhau i archwilio opsiynau i alluogi YGB i aros ar agor	1	1%

- 5.13 Derbyniwyd llythyr gan Is-gadeirydd y Llywodraethwyr. Gweler ei sylwadau yn [Atodiad 3](#).
- 5.14 Roedd llythyr gan y Pennaeth Mewn Gofal yn gefnogol i leihau arwynebedd yr ysgol er mwyn "iddi barhau ar y safle a phob pentref arall yn cael cadw eu hysgol". Gweler sylwadau'r Pennaeth Mewn Gofal yn [Atodiad 4](#).
- 5.15 Gofynnwyd am farn ymatebwyr ar yr opsiynau a gyflwynwyd yn y ddogfen ymgynghori anstatudol. Roedd rhai ymatebwyr o blaid mwy mag un opsiwn:

Rhif yr Opsiwn (yn y ddogfen ymgyngori)	Opsiwn	Nifer	%
6.1.1	Gadael pethau fel y maent	1	1%
6.1.2	Ffedereiddio gydag ysgol(ion) arall/eraill	4	4%
6.1.3	Gwneud cais am arian i wneud gwaith cynnal a chadw ar yr ysgol	0	0%
6.1.4	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol	0	0%
6.1.5	Cau a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan	0	0%
6.1.6	Cau a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llangoed	0	0%
6.1.7	Ymestyn Ysgol Beaumaris, cau Ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Beaumaris	0	0%
6.1.8*	Lleihau arwynebedd Ysgol Beaumaris o 2028m ² i tua 1070m ² i gymryd	4	4%

NODER - Petai opsiwn 6.1.8 yn digwydd, byddai lle i rywfaint o dai gofal ychwanegol tu ôl i'r ysgol. Er hynny, byddai'r safle yn brysur iawn a felly'n beryglus yn ystod y cyfnod adeiladu. Ar gyngor swyddogion diogelwch sy'n annibynnol o'r Awdurdod, byddai angen gwacau'r ysgol a lleoli disgyblion Ysgol Beaumaris ar safle arall am y cyfnod adeiladu sef o leiaf blwyddyn. Byddai hyn yn gost ychwanegol i'r Awdurdod.

- 5.16 O ran barn yr ymatebwyr am y ddwy ysgol arall dan ystyriaeth, roedd 2 ymatebydd (2%) o du Ysgol Beaumaris o blaid opsiwn 6.2.2 sef ffedereiddio Ysgol Beaumaris gydag ysgol(ion) eraill sef Llandegfan yn yr achos yma
- 5.17 Roedd 2 ymatebydd (2%) o du Ysgol Beaumaris o blaid opsiwn 6.2.2 sef ffedereiddio Ysgol Beaumaris gydag ysgol(ion) eraill sef Llangoed yn yr achos yma
- 5.18 Ceir darpariaeth Feithrin ar y safle sy'n ariannol annibynnol o'r ysgol a'r awdurdod ond sy'n aelod o Gymdeithas Darparwyr Cyn-Ysgol Cymru (CDCC neu WPPA). Gweler eu sylwadau yn [Atodiad 5](#).
- 5.19 Derbyniwyd lythyr gan Gyngor Tref Beaumaris. Roedd y Cyngor yn bleidiol o ddatrysiad fyddai'n cadw'r dair ysgol. Gweler ei sylwadau yn [Atodiad 6](#).
- 5.20 Derbyniwyd lythyr gan dri aelod etholedig y ward. Roedd y 3 aelod yn dweud fod "angen dybryd ar yr ardal am fwy o dai cymdeithasol ac am gynllun corfforaethol ar gyfer De Ddwyrain Môn" ac am "strategaeth ymroddedig i roi cyfle i'r ardal ffynnu yn gymdeithasol ac yn economaidd". Yn ogystal, roeddent yn gofyn i "gadw'r dair ysgol ar draws y ward ac i fuddsoddi ynddynt". Gweler eu sylwadau yn [Atodiad 15](#).

6. YMATEBION O YSGOL LLANDEGFAN

- 6.1 Derbyniwyd 20 o ymatebion gan randdeiliaid yr ysgol.
- 6.2 Roedd yr ymatebion ar y ffurf ganlynol:
Llythyr - 7 ymateb (35%)
Llythyr safonol - 0 ymateb (0%)
Ffurflen ymateb – 10 ymateb (50%)
E-bost – 3 ymateb (15%)
- 6.3 Roedd 10 o'r rhai a ymatebodd (50%) yn datgan eu cefnogaeth am opsiwn 6.2.1 sef "Gadael pethau fel y maent". Roedd y 4 yn dweud fod angen mwy o le ar yr ysgol ar gyfer nifer cynyddol o blant.
- 6.4 Nid oedd un o'r ymatebwyr o blaid ffedereiddio. Er hynny, roedd 2 ymatebydd (10%) o blaid opsiwn 6.2.3 sef " Gwneud cais am arian i wneud gwaith cynnal a chadw ar yr ysgol" a roedd 2 ymatebydd (10%) o blaid opsiwn 6.2.4 sef " Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol".
- 6.5 Roedd 4 ymatebydd (20%) o blaid opsiwn 6.2.5 sef "Cau Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan". Gweler isod grynhoad o ymatebion o du Ysgol Llandegfan:

Rhif yr Opsiwn (yn y ddogfen ymgyngori)	Opsiwn	Nifer	%
6.2.1	Gadael pethau fel y maent	10	50%
6.2.2	Ffedereiddio gydag ysgol(ion) eraill	0	0%
6.2.3	Gwneud cais am arian i wneud gwaith cynnal a chadw ar yr ysgol	2	10%
6.2.4	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol	2	10%
6.2.5	Cau [Ysgol Beaumaris] a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan	4	20%

- 6.6 Nid oedd cefnogaeth ymhlith yr ymatebwyr i opsiwn 6.2.2 sef ffedereiddio Ysgol Llandegfan gydag ysgol gynradd arall.
- 6.7 Gweler sylwadau'r Pennaeth ar ran y staff yn [Atodiad 7](#).
- 6.8 Gweler sylwadau Cadeirydd y Llywodraethwyr yn [Atodiad 8](#).
- 6.9 Ceir dwy ddarpariaeth Feithrin ar y safle - mae un yn cael ei redeg gan y Cylch Meithrin a'r llall gan Gymdeithas Darparwyr Cyn-Ysgol Cymru (CDCC neu WPPA). Mae'r ddwy yn ariannol annibynnol o'r ysgol a'r awdurdod. Gweler sylwadau Pwyllgor y Cylch Meithrin ac Arweinydd y Cylch Meithrin yn [Atodiadau 9 ac 10](#).
- 6.10 O ran yr opsiynau sy'n ymwneud a'r ddwy ysgol arall dan ystyriaeth, roedd y rhanddeiliaid yn cefnogi opsiynau eraill fel y dangosir yn y tabl isod:

Rhif yr Opsiwn (yn y ddogfen ymgynghori)	Ysgol dan sylw	Opsiwn	Nifer	%
6.1.1	Beaumaris	Gadael pethau fel y maent	1	5%
6.1.3	Beaumaris	Gwneud cais am arian i wneud gwaith cynnal a chadw ar yr ysgol	1	5%
6.1.5	Beaumaris	Cau a throsglwyddo'r disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llandegfan	2	10%
6.1.6	Beaumaris	Cau a throsglwyddo'r disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llangoed	7	35%
6.3.1	Llangoed	Gadael pethau fel y maent	1	5%
6.3.4	Llangoed	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol	3	15%
6.3.5	Llangoed	Adeiladu estyniad, cau Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r plant i Ysgol Llangoed	1	5%

Nid oedd cefnogaeth i opsiwn 6.4.1 sef adeiladu ysgol gynradd newydd yn lle Ysgol Beaumaris, Ysgol Llandegfan ac ysgol Llangoed nac am unrhyw opsiwn arall.

- 6.11 Derbyniwyd llythyr gan dri aelod etholedig y ward. Roedd y 3 aelod yn dweud fod “angen dybryd ar yr ardal am fwy o dai cymdeithasol ac am gynllun corfforaethol ar gyfer De Ddwyrain Môn” ac am “strategaeth ymroddedig i roi cyfle i'r ardal ffynnu yn gymdeithasol ac yn economaidd”. Yn ogystal, roeddent yn gofyn i “gadw'r dair ysgol ar draws y ward ac i fuddsoddi ynddynt”. Gweler eu sylwadau yn [Atodiad 15](#).

7. YMATEBION O YSGOL LLANGOED

- 7.1 Derbyniwyd cyfanswm o 50 o ymatebion gan randdeiliaid.

Rhif yr Opsiwn (yn y ddogfen ymgynghori)	Opsiwn	Nifer	%
6.3.1	Gadael pethau fel y maent	5	10%
6.3.2	Ffedereiddio gydag ysgol(ion) arall / eraill	2	4%
6.3.3	Gwneud cais am arian i wneud gwaith cynnal a chadw ar yr ysgol	1	2%
6.3.4	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol	10	20%
6.3.5	Adeiladu estyniad, cau a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llangoed	9	18%

- 7.2 Roedd yr ymatebion ar y ffurf ganlynol:
 Llythyr - 32 ymateb (64%)
 Llythyr safonol - 0 ymateb (0%)
 Ffurflen ymateb – 13 ymateb (26%)
 E-bost – 5 ymateb (10%)

O ran yr opsiynau sy'n ymwneud a'r ddwy ysgol arall dan ystyriaeth ysgolion eraill, roedd y rhanddeiliaid yn cefnogi opsiynau eraill fel y dangosir yn y tabl isod:

Rhif yr Opsiwn (yn y ddogfen ymgynghori)	Ysgol dan sylw	Opsiwn	Nifer	%
6.1.1	Beaumaris	Gadael pethau fel y maent	3	6%
6.1.5	Beaumaris	Cau a throsglwyddo'r disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llandegfan	4	8%
6.1.6	Beaumaris	Cau a throsglwyddo'r disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llangoed	7	14%
6.1.8	Beaumaris	Lleihau arwynebedd Ysgol Beaumaris o 2028 m ² i tua 1070m ² i gymryd	4	8%
6.2.1	Llandegfan	Gadael pethau fel y maent	6	12%
6.2.3	Llandegfan	Gwneud cais am arian i wneud gwaith cynnal a chadw ar yr ysgol	1	2%
6.2.4	Llandegfan	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol	1	2%

- 7.3 Nid oedd cefnogaeth i opsiwn 6.4.1 sef adeiladu ysgol gynradd newydd yn lle Ysgol Beaumaris, Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed nac am unrhyw opsiwn arall. Dywedodd un rhanddeiliad na ellir “cyfiawnhau'r gost cyfalaf yma” o gwbl.
- 7.4 Roedd nifer (10 ymatebydd, 20%) yn crybwyll y ffaith fod nifer o'r disgyblion yn cerdded i'r ysgol a bod hyn yn lleihau allyriadau carbon
- 7.5 Teimlad rhai (3 ymatebydd, 6%) oedd bod ardal Seiriol / “cornel de ddwyrain Môn” yn colli gwasanaethau fel mae pethau ac yn “isel ar restr” y Cyngor Sir. Er hynny, eu gobaith oedd y byddai'r ysgol yn aros ar agor. Ond pe byddai'r ysgol yn cau, roedd un ymatebydd (2%) yn holi beth fyddai'r Awdurdod yn ei wneud o ran adeiladau gwag ac y byddai hynny'n arwain at deuluoedd yn symud allan o'r ardal ac felly byddai poblogaeth y dref yn mynd yn hŷn.
- 7.6 Roedd 2 ymatebydd (4%) o blaid cau Ysgol Beaumaris ac i'r disgyblion “fynd i'r ddwy ysgol arall” ac i'r ysgolion hyn “gael eu gwella”.
- 7.7 Dywedodd 2 ymatebydd (4%) fod y tai fforddiadwy yn Llangoed yn golygu fod angen cefnogaeth i'r pentref i dyfu. Barn un rhanddeiliad arall oedd dylid gwella'r parcio o gwmpas yr ysgol a'r “drop-off”.
- 7.8 Canmolodd 2 ymatebydd arall (4%) yr ysgol tra dywedodd 2 ymatebydd arall (4%) byddai cau Ysgol Llangoed yn groes i'r Ddeddf Llesiant 2015.
- 7.9 Barn 5 ymatebydd (10%) oedd bod Ysgol Llangoed yn allweddol i gadw'r “Iaith Gymraeg i fynd” a byddai'n “ddisynnwyr a thu hwnt i amgyffred rhywun i gau Ysgol Llangoed o ystyried nod Llywodraeth Cymru o gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050”.
- 7.10 Yn **Atodiad 11**, gweler sylwadau aelod etholedig lleol gylchredwyd yn lleol. Datganodd 8 ymatebydd (16%) eu cefnogaeth o'r pwyntiau yn y llythyr.

- 7.11 Derbyniwyd llythyr gan Gadeirydd y Llywodraethwyr. Gweler y llythyr yn **Atodiad 12**.
- 7.12 Yn ogystal, derbyniwyd llythyrau gan ddwy lywodraethwraig yn yr ysgol. Gweler eu sylwadau yn **Atodiadau 13 ac 14**.
- 7.13 Derbyniwyd llythyr gan dri aelod etholedig y ward. Roedd y 3 aelod yn dweud fod “angen dybryd ar yr ardal am fwy o dai cymdeithasol ac am gynllun corfforaethol ar gyfer De Ddwyrain Môn” ac am “strategaeth ymroddedig i roi cyfle i’r ardal ffynnu yn gymdeithasol ac yn economaidd”. Yn ogystal, roeddent yn gofyn i “gadw’r dair ysgol ar draws y ward ac i fuddsoddi ynddynt”. Gweler eu sylwadau yn **Atodiad 15**.

8. YMATEBION ERAILL

- 8.1 Er nad oes rheidrwydd statudol ar yr Awdurdod i ymgynghori’n anstatudol, yn ogystal â chwrdd gyda staff, llywodraethwyr a rhieni, anfonwyd y ddogfen ymgynghori at y rhanddeiliaid canlynol:

- Cyngor Gwynedd;
- Swyddogion Llywodraeth Cymru;
- Aelodau Cynulliad rhanbarthol a lleol
- Estyn;
- undebau’r athrawon ac undebau staff ategol;
- y Consortiwm Addysg Ranbarthol sef GWe;
- y Consortiwm Trafnidiaeth Ranbarthol sef Taith;
- Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru;
- y Bartneriaeth Cymunedau yn Gyntaf;
- Mudiad Meithrin;
- Gwasanaeth Ieuenctid yr Awdurdod;
- Ysgol David Hughes.

9. DADANSODDIAD OPSIYNAU

Yn y cyfarfodydd ymgynghori ac yn ystod gweddill y cyfnod ymgynghori, cyflwynwyd yr awgrymiadau canlynol yn y tabl sy’n awgrymu newidiadau posib i’r cyfluniad presennol:

- Sefydlu ysgol gyfrwng Cymraeg yn Biwmares, a’r ddwy arall yn ddwyieithog, fel ysgol Y Garnedd
- Lleihau Ysgol Biwmares / cael ysgol newydd iddi?
- Ystyried system drydyddol.
- Ystyried ysgol fawr yn agos at Borthaethwy

Mae’r dadansoddiad opsiynau yn canolbwyntio ar y 9 opsiwn a amlinellwyd, sef rhai oedd yn y ddogfen ymgynghori ac eraill gododd yn ystod yr ymgynghori. Rhestrir yr opsiynau isod:

Opsiwn	Rhif yn y ddogfen ymgynghori anstatudol	
1	-	Cau Ysgol Llangoed a symud y disgyblion i Ysgol Beaumaris ac ehangu Ysgol Llandegfan
2	-	Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall, adnewyddu'r ddwy ac efallai ffedereiddio
3	-	Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall ac adolygu'r dalgylchoedd.
4	-	Ystyried ysgol fawr yn agos at Borthaethwy
5	-	Lleihau Ysgol Biwmares
6		Ymestyn Ysgol Llandegfan, cau Ysgol Llangoed ac Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan
7		Ymestyn Ysgol Llangoed, cau Ysgol Beaumaris ac Ysgol Llandegfan a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llangoed
8	6.1.2	Ffedereiddio [Ysgol Beaumaris] gydag ysgol(ion) arall/eraill
9	6.1.4	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol [Beaumaris]
10	6.1.5	Cau [Ysgol Beaumaris] a throsglwyddo'r disgyblion a disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llandegfan
11	6.1.6	Cau [Ysgol Beaumaris] a throsglwyddo'r disgyblion o Ysgol Beaumaris i Ysgol Llangoed
12	6.1.7	Ymestyn Ysgol Beaumaris, ac Ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Beaumaris
13	6.1.8	Lleihau arwynebedd Ysgol Beaumaris o 2028 m ² i tua 1070m ²
14	6.2.2	Ffedereiddio [Ysgol Llandegfan] gydag ysgol(ion) arall/eraill
15	6.2.4	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol [Llandegfan]
16	6.2.5	Cau Ysgol Beaumaris, throsglwyddo'r plant i Ysgol Llandegfan
17	6.3.2	Ffedereiddio [Ysgol Llangoed] gydag ysgol(ion) arall/eraill
18	6.3.4	Gwneud cais am arian i adnewyddu'r ysgol [Llangoed]
19	6.3.5	Adeiladu estyniad [ar Ysgol Llangoed], cau Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r plant i Ysgol Llangoed
20	6.4.1	Adeiladu ysgol gynradd newydd yn lle Ysgol Beaumaris, Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed

Gwerthusir pob un o'r opsiynau hyn a'u sgorio allan o 10 yn erbyn y gyrrwyr newid a amlinellir isod.

1. Codi safonau addysgol
2. Lleihau nifer llefydd gweigion
3. Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl
4. Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib
5. Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch
6. Cynyddu capasiti arweinyddol
7. Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol
8. Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog
9. Ffactorau daearyddol a theithio
10. Costau
11. Argaeledd tir

Mae'r gwerthusiadau cyffredinol yn cael eu cyflwyno yn yr adran ganlynol. Mae angen ystyried y sylwadau canlynol ochr yn ochr â'r sylwadau canlynol.

- Gellir dosbarthu rhai o'r ysgolion dan sylw fel ysgolion bach h.y. ysgolion sydd a llai na 100 o ddisgyblion megis Ysgol Beaumaris ac Ysgol Llangoed. Os yw nifer y disgyblion all-ddalgylch yn cael eu hystyried, yna mae nifer y disgyblion lleol yno yn is sydd yn golygu nad yw cynnal ysgolion o'r maint yma yn gynaliadwy.
- Gwyddys fod materion parcio yn broblemus mewn rhai o'r ysgolion cynradd dan sylw. Bydd angen i unrhyw ail-gyflunio mynd i'r afael â hyn.
- Yn rhai o'r cyfarfodydd, nododd rhanddeiliaid y byddai cau unrhyw ysgol yn cael effaith sylweddol posib ar y pentref neu'r dref.
- Cododd effaith posib ad-drefnu ar faint dosbarthiadau yn cynyddu ym mhob un o'r cyfarfodydd. Mae angen ei ystyried ochr yn ochr â'r ymateb a ddarparwyd yn y cyfarfodydd sef y byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod maint dosbarthiadau yn aros islaw disgwyliadau Ll.C.

Cyflwynir dadansoddiad manwl ar gyfer pob un o'r opsiynau a nodir yn y rhan isod.

Noder - Os gweithredir opsiwn sy'n golygu cyfuno disgyblion o ddwy ysgol neu fwy, mae'r dalgylch newydd yn debygol o fod yn ddalgylch cyfunol. Fodd bynnag, mae gan yr Awdurdod yr hawl a'r pwerau i newid dalgylchoedd ysgolion. Gellir newid y rhain yn dilyn gweithredu unrhyw argymhelliad neu argymhellion fydd yn deillio o'r ymgynghoriad.

Opsiwn 1:

Cau Ysgol Llangoed a symud y disgyblion i Ysgol Beaumaris ac ehangu Ysgol Llandegfan

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwyr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai gan Ysgol Beaumaris tua 120-130 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fuasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 4 ystafell ddosbarth yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig rhywfaint o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Efallai byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	7
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd newydd i tua 120-130 o ddisgyblion, rhagwelir byddai 13-23 o lefydd gweigion ond byddai'n sicrhau fod yr ysgol rhwng 84% a 91% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd yn yr ysgol i'r plant yn ôl y rhagolygon. Os gadewir pethau fel mae nhw, byddai llefydd gweigion ar draws yr ardal yn parhau yn gymharol uchel. Felly byddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 9%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol newydd.</p>	6

Tudalen 85

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai sefydlu ysgol gynradd newydd o'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £112,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Ni fyddai llawer o newid yn yr amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau dosbarth yn debyg i'r presennol. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	6
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai cynyddu'r niferoedd yn Ysgol Beaumaris yn lleihau'r ôl-gronid cynnal a chadw. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai dyluniad yr ysgol newydd yn sicrhau bod materion diogelwch yr adeilad yn cael sylw. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafndiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	7
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fyddai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol newydd yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	5
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Beaumaris yn parhau i fod yn ysgol ddwyieithog	6
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai cynyddu nifer y disgyblion yn Ysgol Beaumaris yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer nifer o blant. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	4
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	3
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			64

Opsiwn 2: Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall, adnewyddu'r ddwy ac efallai ffedereiddio

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Amcangyfrifir byddai tua 170 o blant yn Ysgol Llandegfan. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle na fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos ac efallai byddai dirprwy bennaeth. Gallai'r ysgol ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Amcangyfrifir byddai gan Ysgol Llangoed tua 95 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos ond byddai pennaeth cynorthwyol yn parhau yno. Byddai'r uwch dim rheoli yn parhau i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai o leiaf 6 ystafell ddosbarth yn y naill a 4 yn y llall yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig rhywfaint o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Efallai byddai dosbarthiadau oedran cymysg yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	7
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Rhagwelir byddai llefydd gweigion yn llai na 5% yn y ddwy fyddai'n sicrhau fod yr ysgolion dros 90% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd yn yr ysgol i'r plant yn ôl y rhagolygon. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 9%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol newydd.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai sefydlu ysgol gynradd newydd o'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £112,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai gwelliant yn yr amgylchedd dysgu a'r cyfleusterau dosbarth. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai opsiwn hwn yn Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai'n gwella materion diogelwch yn y ddwy ysgol. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafnidiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	9
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Yn Ysgol Llandegfan, ni fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos ac efallai byddai dirprwy bennaeth yno. Gallai'r ysgol ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu. O ran Ysgol Llangoed, byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos ond byddai'r pennaeth cynorthwyol yn parhau. Byddai'r ysgol yn parhau efo'r uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	9

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	5
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed yn parhau i fod yn ysgolion cyfrwng Cymraeg.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai cau Ysgol Beaumaris yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer nifer o blant. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	4
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd. Efallai fyddai ffedereiddio yn y dyfodol yn arwain at fwy o arbedion.	4
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			79

Opsiwn 3: Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall ac adolygu'r dalgylchoedd

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Amcangyfrifir byddai tua 170 o blant yn Ysgol Llandegfan. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle na fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos ac efallai byddai dirprwy bennaeth. Gallai'r ysgol ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Amcangyfrifir byddai gan Ysgol Llangoed tua 95 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos ond byddai pennaeth cynorthwyol yn parhau yno. Byddai'r uwch dim rheoli yn parhau i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai o leiaf 6 ystafell ddosbarth yn y naill a 4 yn y llall yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig rhywfaint o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Efallai byddai dosbarthiadau oedran cymysg yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	7
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Rhagwelir byddai llefydd gweigion yn llai na 5% yn y ddwy fyddai'n sicrhau fod yr ysgolion dros 90% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd yn yr ysgol i'r plant yn ôl y rhagolygon. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 9%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol newydd.</p>	6

Tudalen 91

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai sefydlu ysgol gynradd newydd o'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £112,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai gwelliant yn yr amgylchedd dysgu a'r cyfleusterau dosbarth. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai opsiwn hwn yn Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai'n gwella materion diogelwch yn y ddwy ysgol. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafnidiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	9
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Yn Ysgol Llandegfan, ni fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos ac efallai byddai dirprwy bennaeth yno. Gallai'r ysgol ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu. O ran Ysgol Llangoed, byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos ond byddai'r pennaeth cynorthwyol yn parhau. Byddai'r ysgol yn parhau efo'r uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu	9

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	5
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed yn parhau i fod yn ysgolion cyfrwng Cymraeg.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai cau Ysgol Beaumaris yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer nifer o blant. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	4
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifoldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd.	4
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			79

Opsiwn 4 ac Adeiladu un ysgol newydd ar gyfer yr ardal.
opsiwn 20 :

Tudalen 94

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwyr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai angen i ysgol newydd o'r maint yma allu cymryd tua 270-300 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle na fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Buasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 10 ystafell ddosbarth yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig cyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Ni fyddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	10
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd newydd i tua 270-300 o ddisgyblion, rhagwelir byddai 5-35 o lefydd gweigion ond byddai'n sicrhau fod yr ysgol yn fwy na 85% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd mewn ysgolion i'r plant yn ôl y rhagolygon. Os gadewir pethau fel mae nhw, byddai llefydd gweigion ar draws yr ardal yn parhau yn gymharol uchel. Felly byddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod yn parhau i fod o gwmpas 10%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol newydd.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai sefydlu ysgol gynradd newydd o'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £113,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai sefydlu ysgol gynradd newydd yn arwain at welliant yn yr amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau dosbarth yn cynnwys ystafelloedd dosbarth o faint digonol, golau naturiol da, toiledau o safon dda ac yn agos at y dosbarthiadau ayb. Cynllunnir go gyfer ardaloedd addysgu a dysgu tu allan i'r dosbarthiadau. Cynllunnir manau chwarae pwrpasol ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Darperir swyddfeydd addas ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon. Buasai'r ysgol wedi'i rhwydweithio gydag adnoddau TGCh yn integredig yng nghynllun pob ystafell ddosbarth.	10
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai sefydlu un ysgol newydd yn dileu'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai dyluniad yr ysgol newydd yn sicrhau bod materion diogelwch yr adeilad yn cael sylw priodol o'r cychwyn cyntaf Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafndiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	10
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Ni fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Buasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	10

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol newydd yn addas iawn ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Er hynny, petai un ysgol gynradd yn lle'r 3 presennol, byddai hynny yn golygu colli 2 adeilad ysgol fel adnodd cymunedol. Fe fyddai'r adnoddau hefyd yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	4
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai sefydlu un ysgol newydd yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer nifer o blant. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae hyn yn ddibynnol ar y dewis o safle ar gyfer yr ysgol newydd h.y. y man ble lleolir yr ysgol. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	3
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	0
11.	Argaeledd tir		Byddai ysgol o'r maint yma angen safle fyddai tua 5.1 acer fyddai'n anodd iawn dod o hyd iddo yn ardal Seiriol	0
	Cyfanswm			71

**Opsiwn 5 ac Lleihau maint Ysgol Beaumaris
13:**

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwyr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai gan Ysgol Beaumaris tua 40 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod mae hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fuasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 4 ystafell ddosbarth yn yr ysgol ond ni fyddai llawer o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn parhau yr ysgol ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir na fyddai ysgol o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	2
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd efo tua 40 o ddisgyblion, rhagwelir bydd llefydd gweigion yn parhau yn uchel a byddai'r ysgol yn llai na 30% llawn. Byddai hyn yn golygu bod gormod o lefydd gweigion yn yr ysgol. Felly ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 11%.</p>	4

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Ni fyddai'r opsiwn yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Ni fyddai'n lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £31,000	2
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Ni fyddai llawer o newid yn yr amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau dosbarth yn debyg i'r presennol. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	6
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai'r opsiwn hwn yn lleihau rhywfaint ar yr ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai materion diogelwch yr adeilad yn cael sylw. Ni fyddai'r dyluniad yn newid y patrwm i drafnidiaeth ar y safle. Byddai'n rhoi rhywfaint o sylw i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	7
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fyddai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	7
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Beaumaris yn parhau i fod yn ysgol ddwyieithog	5
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Ni fyddai newid yn nifer y disgyblion yn Ysgol Beaumaris ac felly ni fyddai cynnyddyn y pellter ac amser teithio ar gyfer y blant. Ni fyddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn newid. Ni fyddai newid yn y cyfeiriad teithio i'r ysgol. Ni fyddai costau cludiant ychwanegol.	8
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	8
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			61

Opsiwn 6 : Ymestyn Ysgol Llandegfan, cau Ysgol Llangoed ac Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan

Tudalen 100

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai angen i'r ysgol estynedig o'r maint yma allu cymryd tua 270-300 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle na fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Buasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 10 ystafell ddosbarth yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig cyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Ni fyddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	10
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd newydd i tua 270-300 o ddisgyblion, rhagwelir byddai 5-35 o lefydd gweigion ond byddai'n sicrhau fod yr ysgol yn fwy na 85% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd mewn ysgolion i'r plant yn ôl y rhagolygon. Os gadewir pethau fel mae nhw, byddai llefydd gweigion ar draws yr ardal yn parhau yn gymharol uchel. Felly byddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod yn parhau i fod o gwmpas 10%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol newydd.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai sefydlu ysgol gynradd newydd o'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £150,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai'r ysgol gynradd newydd estynedig yn arwain at welliant yn yr amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau dosbarth newydd yn cynnwys ystafelloedd dosbarth o faint digonol, golau naturiol da, toiledau o safon dda ac yn agos at y dosbarthiadau ayb. Cynllunnir go gyfer ardaloedd addysgu a dysgu tu allan i'r dosbarthiadau. Byddai angen sicrhau manau chwarae pwrpasol ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Darperir swyddfeydd addas ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon. Buasai'r ysgol wedi'i rhwydweithio gydag adnoddau TGCh yn integredig yng nghynllun pob ystafell ddosbarth.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai sefydlu un ysgol yn dileu'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai dyluniad yr ysgol newydd yn sicrhau bod materion diogelwch yr adeilad yn cael sylw priodol. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafndiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Ni fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Buasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	10

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol newydd yn addas iawn ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Er hynny, petai un ysgol gynradd yn lle'r 3 presennol, byddai hynny yn golygu colli 2 adeilad ysgol fel adnodd cymunedol. Fe fyddai'r adnoddau hefyd yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	4
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai sefydlu un ysgol newydd yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer nifer o blant. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae hyn yn ddibynnol ar y dewis o safle ar gyfer yr ysgol newydd h.y. y man ble lleolir yr ysgol. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	3
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	7
11.	Argaeledd tir		Byddai angen prynu tir i ymestyn yr ysgol	0
	Cyfanswm			73

Opsiw 7 : Ymestyn Ysgol Llangoed, cau Ysgol Llandegfan ac Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llangoed

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai angen i'r ysgol estynedig o'r maint yma allu cymryd tua 270-300 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle na fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Buasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 10 ystafell ddosbarth yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig cyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Ni fyddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	10
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd newydd i tua 270-300 o ddisgyblion, rhagwelir byddai 5-35 o lefydd gweigion ond byddai'n sicrhau fod yr ysgol yn fwy na 85% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd mewn ysgolion i'r plant yn ôl y rhagolygon. Os gadewir pethau fel mae nhw, byddai llefydd gweigion ar draws yr ardal yn parhau yn gymharol uchel. Felly byddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod yn parhau i fod o gwmpas 10%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol newydd.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai sefydlu ysgol gynradd newydd o'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £150,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai'r ysgol gynradd newydd estynedig yn arwain at welliant yn yr amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau dosbarth newydd yn cynnwys ystafelloedd dosbarth o faint digonol, golau naturiol da, toiledau o safon dda ac yn agos at y dosbarthiadau ayb. Cynllunnir go gyfer ardaloedd addysgu a dysgu tu allan i'r dosbarthiadau. Byddai angen sicrhau manau chwarae pwrpasol ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Darperir swyddfeydd addas ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon. Buasai'r ysgol wedi'i rhwydweithio gydag adnoddau TGCh yn integredig yng nghynllun pob ystafell ddosbarth.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai sefydlu un ysgol yn dileu'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai dyluniad yr ysgol newydd yn sicrhau bod materion diogelwch yr adeilad yn cael sylw priodol. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafndiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Ni fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Buasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	10

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol newydd yn addas iawn ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Er hynny, petai un ysgol gynradd yn lle'r 3 presennol, byddai hynny yn golygu colli 2 adeilad ysgol fel adnodd cymunedol. Fe fyddai'r adnoddau hefyd yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	4
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai sefydlu un ysgol newydd yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer nifer o blant. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae hyn yn ddibynnol ar y dewis o safle ar gyfer yr ysgol newydd h.y. y man ble lleolir yr ysgol. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	2
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	7
11.	Argaeledd tir		Byddai angen prynu tir i ymestyn yr ysgol	0
	Cyfanswm			72

Opsiwn 8: Ffedereiddio Ysgol Beaumaris gydag ysgol(ion) eraill

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwyr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedranau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai gan Ysgol Beaumaris tua 40 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod mae hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fuasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 4 ystafell ddosbarth yn yr ysgol ond ni fyddai llawer o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn parhau yr ysgol ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir na fyddai ysgol o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	2
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd efo tua 40 o ddisgyblion, rhagwelir bydd llefydd gweigion yn parhau yn uchel a byddai'r ysgol yn llai na 30% llawn. Byddai hyn yn golygu bod gormod o lefydd gweigion yn yr ysgol. Felly ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 11%.</p>	4

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai ffedereiddio yn lleihau ychydig ar y gost y pen ar draws yr ardal. Byddai'n lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Ni fyddai arbedion gros blynyddol yn deillio o'r opsiwn hwn.	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai'r opsiwn hwn yn gwella'r amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau dosbarth yn well na'r presennol. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	6
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai'r opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-gronid cynnal a chadw. Byddai materion diogelwch yr adeilad yn cael mwy o sylw. Ni fyddai'r dyluniad yn newid y patrwm i drafnidiaeth ar y safle. Byddai'n rhoi rhywfaint o sylw i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	6
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fyddai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	7
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Beaumaris yn parhau i fod yn ysgol ddwyieithog	5
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Ni fyddai newid yn nifer y disgyblion yn Ysgol Beaumaris ac felly ni fyddai cynnydd yn y pellter ac amser teithio ar gyfer y blant. Ni fyddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn newid. Ni fyddai newid yn y cyfeiriad teithio i'r ysgol. Ni fyddai newid yn y costau cludiant.	7
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	7
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			64

Opsiwn 9: Gwneud cais am arian i adnewyddu Ysgol Beaumaris

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oeddrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai gan Ysgol Beaumaris tua 37 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod mae hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fuasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 4 ystafell ddosbarth yn yr ysgol ond ni fyddai llawer o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn parhau yr ysgol ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir na fyddai ysgol o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	2
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd efo tua 37 o ddisgyblion, rhagwelir bydd llefydd gweigion yn parhau yn uchel a byddai'r ysgol yn llai na 30% llawn. Byddai hyn yn golygu bod gormod o lefydd gweigion yn yr ysgol. Felly ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 11%.</p>	4

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai ffedereiddio yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Byddai'n lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Ni fyddai arbedion gros blynyddol yn deillio o'r opsiwn hwn.	6
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai'r opsiwn hwn yn gwella'r amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau dosbarth yn well na'r presennol. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai'r opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai materion diogelwch yr adeilad yn cael mwy o sylw. Ni fyddai'r dyluniad yn newid y patrwm i drafnidiaeth ar y safle. Byddai'n rhoi rhywfaint o sylw i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fyddai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	7
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Beaumaris yn parhau i fod yn ysgol ddwyieithog	5
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Ni fyddai newid yn nifer y disgyblion yn Ysgol Beaumaris ac felly ni fyddai cynnyddyn y pellter ac amser teithio ar gyfer y blant. Ni fyddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn newid. Ni fyddai newid yn y cyfeiriad teithio i'r ysgol. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	7
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	6
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			64

Opsiwn 10: Cau Ysgol Beaumaris a trosglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan

Tudalen 112

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Amcangyfrifir byddai tua 185 o blant yn Ysgol Llandegfan os gwireddir yr opsiwn hwn. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle na fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos a byddai dirprwy bennaeth yno. Gallai'r ysgol ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 6 ystafell ddosbarth yn y naill a 4 yn y llall yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig rhywfaint o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Efallai byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	6
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Rhagwelir byddai llefydd gweigion yn llai na 5% yn y ddwy fyddai'n sicrhau fod yr ysgolion dros 90% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd yn yr ysgol i'r plant yn ôl y rhagolygon. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 9%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol newydd.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai ymestyn Ysgol Llandegfan i'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £112,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai gwelliant yn yr amgylchedd dysgu a'r cyfleusterau dosbarth. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw yn Ysgol Llandegfan. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai'n gwella materion diogelwch yn yr ysgol. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafnidiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Yn Ysgol Llandegfan, byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos a byddai dirprwy bennaeth yno. Gallai'r ysgol ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	5

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn Ysgol Llandegfan yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini. Er hynny, byddai'r opsiwn hwn yn golygu byddai un ysgol yn llai ar gael ar gyfer defnydd cymunedol.	5
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed yn parhau i fod yn ysgolion cyfrwng Cymraeg.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai cau Ysgol Beaumaris yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer nifer o blant. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	4
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd.	6
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			75

Opsiwn 11: Cau Ysgol Beaumaris a trosglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llangoed

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedranau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Amcangyfrifir byddai tua 120 o blant yn Ysgol Llangoed os gwireddir yr opsiwn hwn. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos ond byddai pennaeth cynorthwyol yn parhau yno. Byddai'r uwch dim rheoli yn parhau i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai o leiaf 4 ystafell ddosbarth yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig rhywfaint o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Efallai byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	7
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Rhagwelir byddai llefydd gweigion yn llai na 5% fyddai'n sicrhau fod yr ysgol dros 90% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd yn yr ysgol i'r plant yn ôl y rhagolygon. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 9%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai ymestyn Ysgol Llangoed i'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £109,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai gwelliant yn yr amgylchedd dysgu a'r cyfleusterau dosbarth. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw yn Ysgol Llangoed. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai'n gwella materion diogelwch yn yr ysgol. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafnidiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Yn Ysgol Llangoed, byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos ond byddai pennaeth cynorthwyol yn parhau yno. Byddai'r uwch dim rheoli yn parhau i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brechwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn Ysgol Llangoed yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brechwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini. Er hynny, byddai'r opsiwn hwn yn golygu byddai un ysgol yn llai ar gael ar gyfer defnydd cymunedol.	5
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Llangoed yn parhau i fod yn ysgol cyfrwng Cymraeg.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai cau Ysgol Beaumaris yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer nifer o blant. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	4
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd.	9
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			76

Opsiwn 12 : Ymestyn Ysgol Beaumaris, cau ysgol Llangoed, a cau Ysgol Llandegfan a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Beaumaris

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwyr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai angen i'r ysgol estynedig o'r maint yma allu cymryd tua 270-300 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle na fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Buasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 10 ystafell ddosbarth yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig cyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Ni fyddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	10
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd newydd i tua 270-300 o ddisgyblion, rhagwelir byddai 5-35 o lefydd gweigion ond byddai'n sicrhau fod yr ysgol yn fwy na 85% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd mewn ysgolion i'r plant yn ôl y rhagolygon. Os gadewir pethau fel mae nhw, byddai llefydd gweigion ar draws yr ardal yn parhau yn gymharol uchel. Felly byddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod yn parhau i fod o gwmpas 10%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgyrch yr ysgol newydd.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai sefydlu ysgol gynradd newydd o'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £42,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai'r ysgol gynradd estynedig yn arwain at welliant yn yr amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau newydd yn cynnwys ystafell(oedd) dosbarth o faint digonol, golau naturiol da, toiledau o safon dda ac yn agos at y dosbarthiadau ayb. Cynllunnir go gyfer ardaloedd addysgu a dysgu tu allan i'r dosbarthiadau. Byddai angen sicrhau manau chwarae pwrpasol ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Ni fyddai llawer o newid yn swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon. Ni fyddai llawer o newid o ran rhwydweithio gydag adnoddau TGCh yn integredig yng nghynllun pob ystafell ddosbarth.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai'r opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai materion diogelwch yr adeilad yn cael sylw priodol. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafnidiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Ni fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Byddai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu a byddai dirprwy.	8

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol estynedig yn parhau i fod addas ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Er hynny, byddai'r opsiwn hwn yn golygu colli 2 adeilad ysgol fel adnodd cymunedol. Fe fyddai'r adnoddau hefyd yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	4
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai cau Ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer y plant sydd yno. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	2
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	3
11.	Argaeledd tir		Byddai angen prynu tir i ymestyn yr ysgol	0
	Cyfanswm			66

Opsiwn 14: Ffedereiddio [Ysgol Llandegfan] gydag ysgol(ion) arall/eraill

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai gan Ysgol Llandegfan tua 145 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod mae hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos. Ni fuasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 6 ystafell ddosbarth yn yr ysgol ond ni fyddai dim mwy o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn parhau yr ysgol ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgol o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	6
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd efo tua 145 o ddisgyblion, rhagwelir bydd llefydd gweigion yn parhau yn isel a byddai'r ysgol o leiaf yn 90% llawn. Felly ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 11%.</p>	6

Tudalen 121

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai ffedereiddio yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Byddai'n lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £15,000.	6
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Ni fyddai llawer o newid yn yr amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau dosbarth yn debyg i'r presennol. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	6
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw. Ni fyddai materion diogelwch yr adeilad yn cael mwy o sylw. Ni fyddai'r dyluniad yn newid y patrwm i drafnidiaeth ar y safle. Byddai'n rhoi rhywfaint o sylw i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	6
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos. Ni fyddai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	7
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Llandegfan yn parhau i fod yn ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg.	8
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Ni fyddai newid yn nifer y disgyblion yn Ysgol Llandegfan ac felly ni fyddai cynnydd yn y pellter ac amser teithio ar gyfer y blant. Ni fyddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn newid. Ni fyddai newid yn y cyfeiriad teithio i'r ysgol. Fe fyddai costau cludiant yr un peth a'r rhai cyfredol.	7
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	9
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			73

Opsiwn 15: Gwneud cais am arian i adnewyddu Ysgol Llandegfan

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai gan Ysgol Llandegfan tua 145 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod mae hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos. Ni fuasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 6 ystafell ddosbarth yn yr ysgol ond ni fyddai dim mwy o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn parhau yr ysgol ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgol o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	6
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd efo tua 145 o ddisgyblion, rhagwelir bydd llefydd gweigion yn parhau yn isel a byddai'r ysgol o leiaf yn 90% llawn. Felly ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 11%.</p>	6

Tudalen 124

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Ni fyddai'n lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Ni fyddai'r opsiwn yn arwain at arbedion gros blynyddol.	6
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai newid yn yr amgylchedd dysgu ac yn y cyfleusterau dosbarth. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai'r opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai materion diogelwch yr adeilad yn cael mwy o sylw. Ni fyddai'r dyluniad yn newid y patrwm i drafnidiaeth ar y safle. Byddai'n rhoi rhywfaint o sylw i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos. Ni fyddai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	7
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Llandegfan yn parhau i fod yn ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg.	8
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Ni fyddai newid yn nifer y disgyblion yn Ysgol Llandegfan ac felly ni fyddai cynnydd yn y pellter ac amser teithio ar gyfer y blant. Ni fyddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn newid. Ni fyddai newid yn y cyfeiriad teithio i'r ysgol. Fe fyddai costau cludiant yr un peth a'r rhai cyfredol.	7
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	9
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			76

Opsiwn 16: Cau Ysgol Beaumaris a trosglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llandegfan

Tudalen 127

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Amcangyfrifir byddai tua 185 o blant yn Ysgol Llandegfan os gwireddir yr opsiwn hwn. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos a byddai dirprwy bennaeth yno. Ni fuasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 6 ystafell ddosbarth yn y naill a 4 yn y llall yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig rhywfaint o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Efallai byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn yr ysgolion ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgolion o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	6
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Rhagwelir byddai llefydd gweigion yn llai na 5% yn y ddwy fyddai'n sicrhau fod yr ysgolion dros 90% llawn. Byddai hyn yn sicrhau bod llefydd yn yr ysgol i'r plant yn ôl y rhagolygon. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 9%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol newydd.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai ymestyn Ysgol Llandegfan i'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £112,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai gwelliant yn yr amgylchedd dysgu a'r cyfleusterau dosbarth. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw yn Ysgol Llandegfan. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai'n gwella materion diogelwch yn yr ysgol. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafnidiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Yn Ysgol Llandegfan, byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos a byddai dirprwy bennaeth yno. Gallai'r ysgol ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	8

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn Ysgol Llandegfan yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini. Er hynny, byddai'r opsiwn hwn yn golygu byddai un ysgol yn llai ar gael ar gyfer defnydd cymunedol.	5
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Llandegfan ac Ysgol Llangoed yn parhau i fod yn ysgolion cyfrwng Cymraeg.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai cau Ysgol Beaumaris yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer nifer o blant. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	4
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd.	6
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			78

Opsiw 17:**Ffedereiddio Ysgol Llangoed gydag ysgol(ion) arall/eraill**

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai gan Ysgol Llangoed tua 85 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod mae hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fuasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 4 ystafell ddosbarth yn yr ysgol ond ni fyddai dim mwy o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn parhau yr ysgol ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgol o'r maint hyn yn gallu cynnig mwy o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	3
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd efo tua 85 o ddisgyblion, rhagwelir bydd llefydd gweigion yn parhau yn isel a byddai'r ysgol o leiaf yn 90% llawn. Felly ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 11%.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai ffedereiddio yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Byddai'n lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £15,000.	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Ni fyddai llawer o newid yn yr amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau dosbarth yn debyg i'r presennol. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	6
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw. Ni fyddai materion diogelwch yr adeilad yn cael mwy o sylw. Ni fyddai'r dyluniad yn newid y patrwm i drafnidiaeth ar y safle. Byddai'n rhoi rhywfaint o sylw i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	6
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos. ond byddai pennaeth cynorthwyol yn parhau yno. Byddai'r uwch dim rheoli yn parhau i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	7
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Llangoed yn parhau i fod yn ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg.	6
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Ni fyddai newid yn nifer y disgyblion yn Ysgol Llangoed ac felly ni fyddai cynnydd yn y pellter ac amser teithio ar gyfer y blant. Ni fyddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn newid. Ni fyddai newid yn y cyfeiriad teithio i'r ysgol. Fe fyddai costau cludiant yr un peth a'r rhai cyfredol.	7
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	7
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			68

Opsiwn 18: Gwneud cais am arian i adnewyddu Ysgol Llangoed

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwyr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai gan Ysgol Llangoed tua 85 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod mae hyn yn arwain at sefyllfa lle fyddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos. Ni fuasai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai hyd at 4 ystafell ddosbarth yn yr ysgol ond ni fyddai dim mwy o gyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn parhau yr ysgol ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgol o'r maint hyn yn gallu cynnig yr un hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	3
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd efo tua 85 o ddisgyblion, rhagwelir bydd llefydd gweigion yn parhau yn isel a byddai'r ysgol o leiaf yn 90% llawn. Felly ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod tua 11%.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Ni fyddai'r opsiwn hwn yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Ni fyddai'n lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Ni fyddai'r opsiwn yn arwain at arbedion gros blynyddol.	6
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai newid yn yr amgylchedd dysgu ac yn y cyfleusterau dosbarth. Ni fyddai newid yn y manau chwarae ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Byddai swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd. Buasai'r rhwydwaith TGCh yn debyg i'r hyn sydd yno ar hyn o bryd.	6
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai'r opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai materion diogelwch yr adeilad yn cael mwy o sylw. Ni fyddai'r dyluniad yn newid y patrwm i drafnidiaeth ar y safle. Byddai'n rhoi rhywfaint o sylw i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos ond byddai pennaeth cynorthwyol yn parhau yno. Byddai'r uwch dim rheoli yn parhau i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol yn parhau i gael eu defnyddio ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Fe fyddai'r adnoddau parhau i fod yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	7
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog. Er hynny, byddai Ysgol Llangoed yn parhau i fod yn ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg.	8
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Ni fyddai newid yn nifer y disgyblion yn Ysgol Llangoed ac felly ni fyddai cynnydd yn y pellter ac amser teithio ar gyfer y blant. Ni fyddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn newid. Ni fyddai newid yn y cyfeiriad teithio i'r ysgol. Fe fyddai costau cludiant yr un peth a'r rhai cyfredol.	7
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyciad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifioldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	8
11.	Argaeledd tir		Mae'r tir a'r ysgol ar gael yn barod	10
	Cyfanswm			71

Opsiwn 19 : Ymestyn Ysgol Llangoed, cau Ysgol Beaumaris a throsglwyddo'r disgyblion i Ysgol Llangoed

Tudalen 136

Rhif	Gyrrwr	Meini Prawf o fewn y gyrrwr	Sylwebaeth	Sgôr.
1.	Codi safonau addysgol	<p>Maint ysgol [100 neu fwy]</p> <p>Capasiti'r tîm arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau</p> <p>Athrawon gyda mwy o arbenigedd mewn meysydd penodol sydd yn ei dro yn dylanwadu ar arferion athrawon eraill</p> <p>Lleihau nifer dosbarthiadau oedrannau cymysg sydd gyda mwy na 2 grŵp oed.</p> <p>Codi safonau ymhellach</p>	<p>Byddai angen i'r ysgol estynedig o'r maint yma allu cymryd tua 120 o blant. Yn ôl fformiwla'r Awdurdod byddai hyn yn arwain at sefyllfa lle byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran o'r wythnos. Ni fyddai'r ysgol yn ffurfio uwch dim rheoli i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.</p> <p>Byddai 4 neu 5 ystafell ddosbarth yn yr ysgol fyddai yn ei dro yn cynnig cyfle i athrawon unigol weithredu fel arweinwyr ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd a'r pynciau unigol.</p> <p>Byddai dosbarthiadau oedran cymysg mwy na dau oedran yn yr ysgol ar wahân i'r posibilrwydd o gyfuno grwpiau oedran ar gyfer cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Rhagwelir byddai ysgol o'r maint hyn yn gallu cynnig rhywfaint o hyblygrwydd i gyfarfod ag anghenion plant unigol fyddai yn ei dro yn arwain a chodi safonau ar draws yr ystod gallu.</p>	6
2.	Lleihau nifer llefydd gweigion	<p>Cyfraniad at leihau llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod fel bod llefydd gweigion yn 15% yn yr Awdurdod a 10% mewn ysgolion unigol</p> <p>Ysgolion unigol yn fwy na 85% llawn</p>	<p>Mewn ysgol gynradd newydd i tua 120 o ddisgyblion, rhagwelir byddai'r ysgol yn fwy na 85% llawn. Os gadewir pethau fel mae nhw, byddai llefydd gweigion ar draws yr ardal yn parhau yn gymharol uchel. Felly byddai'r opsiwn hwn yn lleihau llefydd gweigion. Arweiniad Llywodraeth Cymru yw y dylid cynllunio ar gyfer 10% o lefydd gweigion. Os byddai'r opsiwn hwn yn cael ei wireddu, byddai llefydd gweigion ar draws yr Awdurdod yn parhau i fod o gwmpas 10%. Un risg i hyn fyddai penderfyniad rhai rhieni i ddewis ceisio am le mewn ysgolion y tu allan i ddalgylch yr ysgol newydd.</p>	6

3.	Lleihau'r amrywiad mewn cost y disgybl	Lleihau'r amrywiad yng nghost y pen ar draws yr Awdurdod ac ar draws yr ardal fel bod cost y pen yn nes at gyfartaledd yr Awdurdod. Hyn yn arwain at arbedion cyllidol gan hefyd defnyddio'r gyllideb yn fwy effeithiol ac effeithlon	Byddai sefydlu ysgol gynradd newydd o'r maint yma yn lleihau cost y pen ar draws yr ardal. Fe fyddai hefyd yn lleihau cost cyfartalog i fod yn is na cyfartaledd yr Awdurdod sef £4,109 am 2016/17. Byddai arbedion gros blynyddol o gwmpas £109,000	8
4.	Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	Cyfleusterau addysgu a dysgu o'r ansawdd gorau o fewn yr adeilad ac allan Mannau chwarae addas Ardaloedd staffio a gweinyddu priodol Cyfleusterau TGCh o'r radd flaenaf.	Byddai'r ysgol gynradd estynedig yn arwain at welliant yn yr amgylchedd dysgu. Buasai'r cyfleusterau newydd yn cynnwys ystafell(oedd) dosbarth o faint digonol, golau naturiol da, toiledau o safon dda ac yn agos at y dosbarthiadau ayb. Cynllunnir go gyfer ardaloedd addysgu a dysgu tu allan i'r dosbarthiadau. Byddai angen sicrhau manau chwarae pwrpasol ar gyfer disgyblion o wahanol oedran. Ni fyddai llawer o newid yn swyddfeydd ar gyfer y Pennaeth a staff gweinyddol, ystafell staff ac ystafell ar gyfer cyfnodau CPA'r athrawon. Ni fyddai llawer o newid o ran rhwydweithio gydag adnoddau TGCh yn integredig yng nghynllun pob ystafell ddosbarth.	7
5.	Sicrhau bod adeiladau ysgolion mewn cyflwr da a bod dim materion iechyd a diogelwch	Cyflwr yr adeiladau yn lleihau costau cynnal a chadw ar lefel yr ardal. Materion iechyd a diogelwch- 1. diogelwch mynediad i'r safle a'r adeilad 2. Parcio ar gyfer staff, rhieni ac ymwelwyr 3. Cyffredinol	Byddai'r opsiwn hwn yn lleihau'r ôl-groniad cynnal a chadw. Byddai hefyd yn gyfle i sefydlu trefn i sicrhau bod cynnal a chadw cyfnodol yn cael sylw priodol. Byddai materion diogelwch yr adeilad yn cael sylw priodol. Byddai'r dyluniad yn rhoi sylw priodol i drafnidiaeth ar y safle er mwyn sicrhau diogelwch plant/cerddwyr. Byddai hefyd yn rhoi sylw priodol i faterion yn ymwneud a pharcio ar gyfer ymwelwyr ac ar gyfer man gollwng addas ar gyfer bysiau.	8
6.	Cynyddu capasiti arweinyddol	Capasiti'r ysgol i ddarparu amser digyswllt digonol. Capasiti i allu darparu dirprwy a thîm rheoli.	Yn Ysgol Llangoed, byddai gan y pennaeth gyfrifoldeb dosbarth am ran helaeth o'r wythnos ond byddai pennaeth cynorthwyol yn parhau yno. Byddai'r uwch dim rheoli yn parhau i arwain ar yr addysgu a'r dysgu.	2

7.	Defnydd cymunedol o adeilad yr ysgol	Darpariaeth cyn ac ôl-ysgol e.e. clybiau brecwast, clybiau gweithgareddau ar ôl ysgol, clwb gwarchod plant. Gweithgareddau haf a phenwythnos Darpariaeth gymunedol er mwyn hyrwyddo gweithgareddau cymunedol sy'n cynnwys rhieni, aelodau o'r gymuned a grwpiau lleol.	Fe fyddai'r cyfleusterau yn yr ysgol estynedig yn parhau i fod addas ar gyfer clybiau brecwast, clybiau ar ôl ysgol ac unrhyw weithgareddau eraill y tu allan i oriau ysgol. Er hynny, byddai'r opsiwn hwn yn golygu colli 1 adeilad ysgol fel adnodd cymunedol. Fe fyddai'r adnoddau hefyd yn addas iawn ar gyfer cynnal gweithgareddau cymunedol e.e. neuadd o faint digonol ar gyfer gweithgareddau yn cael eu hyrwyddo gan y Gymuned, neuadd addas ar gyfer gweithgareddau cadw'n heini.	5
8.	Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	Blaenoriaeth i gryfhau a diogelu'r Gymraeg ac addysg ddwyieithog.	Byddai'r Awdurdod yn sicrhau bod unrhyw benodiadau i'r ysgol newydd yn gwbl ymroddedig i adeiladu ymhellach ar y sylfaen gref sydd wedi'i osod yn yr ardal yn gyfredol mewn perthynas â hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a hyfedredd dwyieithog.	10
9.	Ffactorau daearyddol a theithio	Pellter teithio. Cyfeiriad teithio Costau cludiant	Byddai cau Ysgol Beaumaris yn cynyddu pellter ac amser teithio ar gyfer y plant sydd yno. Byddai nifer y plant sydd yn gallu cerdded i'r ysgol yn lleihau. Mae'n bosib hefyd byddai cyfeiriad teithio i'r ysgol newydd yn gallu bod yn groes i gyfeiriad teithio'r rheini i'r gwaith. Fe fyddai costau cludiant yn uwch na'r rhai cyfredol.	4
10.	Costau		Cost i CSYM ei gyllido, Cost blynyddol y benthyriad, costau cludiant, costau diswyddo ac o bosib costau cyfrifoldebau ychwanegol i ryddhau pennaeth newydd	7
11.	Argaeledd tir		Byddai angen prynu tir i ymestyn yr ysgol	10
	Cyfanswm			73

10. YSTYRIAETHAU ARIANNOL

Ceir manylion ariannol yn y tabl isod:-

Opsiw'n	Cost cyfalaf	Arbedion referniw	Costau cludiant	Arbedion net	Derbynion cyfalaf	Cost net y prosiect	Cost i'w gyllido	Cost blynyddol
1	£1,671,000	£61,474	£26,000	£35,474	£364,000	£1,307,000	£471,500	£20,416
2	£1,330,000	£112,000	£27,000	£85,000	£342,000	£988,000	£323,000	£13,986
3	£1,330,000	£112,000	£27,000	£85,000	£342,000	£988,000	£323,000	£13,986
4 a 20	£7,300,000	£133,000	£83,000	£50,000	£1,394,000	£5,906,000	£2,256,000	£97,685
5	£200,000	£0	£0	£31,000	£0	£200,000	£100,000	£4,330
6	£1,671,000	£150,063	£83,000	£67,063	£706,000	£965,000	£129,500	£5,607
7	£1,400,000	£174,721	£110,000	£64,721	£1,030,000	£370,000	£0	£0
8	£0	£39,000	£0	£39,000	£0	£0	£0	£0
9	£971,000	£0	£0	£0	£0	£971,000	£485,500	£21,022
10	£700,000	£112,000	£27,000	£85,000	£342,000	£358,000	£8,000	£346
11	£630,000	£109,000	£26,000	£83,000	£342,000	£288,000	£0	£0
12	£2,620,000	£42,000	£135,000	£-93,000	£1,052,000	£1,568,000	£258,000	£11,171
13	£200,000	£31,000	£0	£31,000	£0	£200,000	£100,000	£4,330
14	£0	£15,000	£0	£15,000	£0	£0	£0	£0
15	£38,000	£0	£0	£0	£0	£38,000	£19,000	£823
16	£700,000	£112,000	£27,000	£85,000	£342,000	£358,000	£8,000	£346
17	£0	£21,000	£0	£21,000	£0	£0	£0	£0
18	£107,000	£0	£0	£0	£0	£107,000	£53,500	£2,317
19	£630,000	£109,000	£26,000	£83,000	£342,000	£288,000	£0	£0
4 a 20	£7,300,000	£133,000	£83,000	£50,000	£1,394,000	£5,906,000	£2,256,000	£97,685

Crynoir y sgoriau yn y tabl isod:

Tudalen 140

	Newydd							Beaumaris						Llandegfan			Llangoed			Newydd
Gyrwyr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1. Codi safonau addysgol	7	7	7	10	2	10	10	2	2	6	7	10	2	6	6	6	3	3	6	10
2. Lleihau nifer y llyfdd gweigion	6	6	6	6	4	6	6	4	4	6	6	6	4	6	6	6	6	6	6	6
3. Lleihau'r amrywiaeth mewn cost y disgybl	8	8	8	8	2	8	8	8	6	8	8	8	2	6	6	8	8	6	8	8
4. Sicrhau bod adeiladau ysgol yn creu amgylchedd dysgu orau bosib	6	7	7	10	6	7	7	6	7	7	7	7	6	6	7	7	6	6	7	10
5. Sicrhau bod adeiladau ysgol mewn cyflwr da ac nad oes materion iechyd a diogelwch	7	9	9	10	7	8	8	6	8	8	8	8	7	6	8	8	6	8	8	10
6. Cynyddu capasiti arweinyddiaeth	2	9	9	10	2	10	10	2	2	5	2	8	2	2	2	8	2	2	2	10
7. Defnydd cymunedol o'r adeilad	5	5	5	4	7	4	4	7	7	5	5	4	7	7	7	5	7	7	5	4
8. Darpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog	6	10	10	10	5	10	10	5	5	10	10	10	5	8	8	10	6	8	10	10
9. Ffactorau daearyddol a theithio	4	4	4	3	8	3	2	7	7	4	4	2	8	7	7	4	7	7	4	3
10. Costau	3	4	4	0	8	7	7	7	6	6	9	3	8	9	9	6	7	8	7	0
11. Argaeledd tir	10	10	10	0	10	0	0	10	10	10	10	0	10	10	10	10	10	10	10	0
Cyfanswm	64	79	79	71	61	73	72	64	64	75	76	66	61	73	76	78	68	71	73	71

1. Opsiwn 2 - Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall, adnewyddu'r ddwy ac efallai ffedereiddio (79 pwynt)
2. Opsiwn 3 - Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall ac adolygu'r dalgylchoedd (79 pwynt)

O ystyried yr gwerthuso opsiynau uchod, awgrymir y dylai'r opsiwn dewisol fod yn seiliedig ar gau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall sef ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan. Yna byddai angen adolygu'r dalgylchoedd ac efallai gellir ffedereiddio Ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan yn y dyfodol.

11. ARGYMHELLIAD

Cau Ysgol Beaumaris a rhoi dewis i'r rhieni i anfon eu plant i'r ddwy ysgol arall sef ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan. Yna byddai angen adolygu'r dalgylchoedd ac efallai gellir ffedereiddio Ysgol Llangoed ac Ysgol Llandegfan yn y dyfodol.

Ysgolion Cynradd yr Unfed Ganrif ar Hugain

Mae'n debygol bydd unrhyw ysgol newydd yn Ysgol Gynradd yn yr Unfed Ganrif. Mae Cyngor Môn yn ystyried ysgol gynradd yn yr Unfed Ganrif ar Hugain fel un sy'n gallu darparu'r canlynol:

Cyfleusterau Addysgu a Dysgu

Mannau addysgu addas sy'n cynnwys digon o:

- Ystafelloedd dosbarth sydd o faint addas gydag ymdeimlad o ofod a golau (yn unol â'r arweiniad cyfredol gan Lywodraeth Cymru a'r Bwletinau Adeiladu)
- Cyfleusterau addas ar gyfer y Cyfnod Sylfaen gan gynnwys ardaloedd tu allan (yn unol â'r arweiniad cyfredol gan Lywodraeth Cymru a'r Bwletinau Adeiladu)
- Mannau ymarferol arbenigol, gan gynnwys ardal ar gyfer gweithgareddau technoleg a chelfyddydol
- Offer TGCh modern
- Cyfleusterau storio digonol (yn unol â'r arweiniad cyfredol gan Lywodraeth Cymru a'r Bwletinau Adeiladu)
- Mynediad i ystafell adnoddau dysgu (yn unol â'r arweiniad cyfredol gan Lywodraeth Cymru a'r Bwletinau Adeiladu)
- Ystafelloedd llai ar gyfer grwpiau llai e.e. targedu ac A.A.A.
- Man dysgu yn yr awyr agored ar dir yr ysgol
- Neuadd ysgol a chyfleusterau ciniawa ac o faint priodol. (yn unol â'r arweiniad cyfredol gan Lywodraeth Cymru a'r Bwletinau Adeiladu). Gan ddibynnu ar faint yr ysgol, gall hyn fod yn neuadd ysgol defnydd deuol. Efallai y bydd angen lloriau sbring ar gyfer neuaddau ysgol defnydd deuol. Byddai angen storfa pwrpasol i'r byrddau bwyta.

Cyfleusterau Cymunedol

Yn gallu darparu ystod o wasanaethau yn y gymuned yn ystod oriau ysgol, naill ai trwy ardaloedd a rennir neu ardaloedd pwrpasol. Dylid ystyried y posibilrwydd o ddefnydd cymunedol eang gan gadw diogelu plant yn flaenoriaeth.

Cyfleusterau Chwarae

- Ardal laswelltrog breifat a diogel o faint digonol ar dir yr ysgol (yn unol â'r arweiniad cyfredol gan Lywodraeth Cymru a'r Bwletinau Adeiladu)
- Man chwarae caled (iard ysgol) o faint digonol ar gyfer capasiti'r ysgol (yn unol â'r arweiniad cyfredol gan Lywodraeth Cymru a'r Bwletinau Adeiladu)

Ardaloedd Staff a Gweinyddu

- Ystafell(oedd) athrawon
- toiledau ar wahân i staff
- ardal waith i staff (CPA)
- swyddfa'r Pennaeth
- swyddfa Ysgrifennydd / Weinyddol
- ystafell Archwiliadau Meddygol neu Ystafell ar gyfer cleifion
- ystafell Adnoddau / llungopio
- ystafell gyfweld

Cyffredinol

- Adeiladau ysgol mewn cyflwr ardderchog ac yn cael eu cadw ar y lefel hon.
- Sicrhau bod mynediad ar gael i bobl anabl i'r ystod lawn o gyfleusterau
- Adeilad(au) diogel:
 - Sydd â derbynfa gydag arwyddion i ddynodi ei lleoliad
 - Y gellir eu cloi yn ystod y dydd gyda mynediad i ardaloedd a ddefnyddir gan blant trwy un pwynt mynediad a reolir
 - Gyda ffens ddiogel o gwmpas y safle ond sy'n caniatáu mynediad cyhoeddus i gaeau chwarae y tu allan i oriau ysgol a system larwm lladron
 - Gyda llecyn wedi ei ffensio/amgáu ar gyfer gweithgareddau'r Cyfnod Sylfaen
 - Gyda chamerâu goruchwyllo - mewnol ac allanol
 - Yn cyrraedd safonau rheoliadau adeiladu sy'n gyfredol ar adeg adeiladu'r ysgol
 - Gyda systemau canfod tân a systemau chwistrellu
 - Sy'n cydymffurfio â'r Ddeddf Cydraddoldeb (2010) fel bod yr holl adeilad yn hygyrch i bawb.
 - Mynediad ar wahân i gerbydau a cherddwyr
 - Man troi / 'gollwng' ar gyfer bysus (lle bo'n briodol)
 - Llecyn diogel i gadw beiciau
 - Llefydd parcio digonol ble mae hynny'n bosib
 - Ni fydd unrhyw ystafelloedd dosbarth symudol neu leoedd dysgu dros dro yn rhan o ysgol newydd
 - Bod nifer briodol o ystafelloedd ymolchi / toiledau / ystafelloedd cotiau ar gyfer disgyblion
 - Dylid cynnwys y dechnoleg adnewyddadwy lle'n briodol e.e. tyrbinau gwynt, paneli solar/ffotofoltaig, cyfleusterau ailgylchu, pypiau gwres daear a / neu fwyleri tanwydd pren i sicrhau y cydymffurfir â safonau BREEAM er mwyn lleihau ôl-troed carbon.
 - Dylai pob cyfeiriad at safonau maint / gofod gydymffurfio â'r canllawiau arwynebedd a luniwyd gan Lywodraeth Cymru sydd yn y Bwletin Adeiladu priodol.

Atodiad 2

Enw
Cyfeiriad
Côd post

Gorffennaf 2017

Rheolwr Rhaglen (Moderneiddio Ysgolion)
Adran Dysgu Gydol Oes,
Swyddfeydd y Cyngor,
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW

Annwyl Syr/ Madam,

PAR: Ymgynghoriad anffurfiol ar yr ysgolion cynradd yn ardal Seiriol, 27 Mehefin 2017

Rwy'n ysgrifennu mewn cysylltiad â'r ymgynghoriad anffurfiol uchod. Yr wyf yn ymwybodol o'r ddogfen ac yn dymuno gwrthwynebu'n gryf i unrhyw gynnig a fyddai'n arwain at gau'r ysgol gynradd yn Biwmares.

Rwy'n credu ei bod yn hollbwysig bod Biwmares yn cadw ei ysgol gynradd oherwydd

Bydd hyn yn bendant yn cael effaith ar y gymuned oherwydd

Felly, gofynnaf i Gyngor Sir Ynys Môn wrthod y cynnig hwn a darganfod ateb fydd ddim yn niweidiol i ddyfodol Biwmares.

Yn gywir.

Enw

26 Gorffennaf 2017

Annwyl Syr/Madam

Adolygiad Ysgolion Cynradd yn ardal Seiriol

Dymunwn dynnu eich sylw at y canlynol:

1. A allwch chi egluro'r hyn a olygir gan gynlluniau ar gyfer cyfleusterau gofal cymdeithasol yn yr ardal, sut mae'r cynlluniau hynny yn effeithio ar y penderfyniad ar ddyfodol Ysgol Gynradd Beaumaris?
2. Tynnwyd sylw i'ch materion cynnal a chadw bob blwyddyn, pam y caniatawyd yr Ôl-Groniad Cynnal a Chadw i gyrraedd £ 971,000? Yn Adroddiad Estyn 2014 mae'n nodi "Mae'r adeilad a'r tiroedd o gwmpas yr ysgol mewn cyflwr da".
3. a) Nodir cost adeiladu estyniad i Ysgol Gynradd Llangoed fel £ 630,00,000 Ysgol Gynradd Llandegfan yn £ 700,000 a allwch chi esbonio pam y byddai'r gost i ymestyn Ysgol Gynradd Beaumaris yn £ 2.2 miliwn?
b) Pam y byddai angen estyniad ar Ysgol Gynradd Beaumaris pan adeiladwyd adeilad yr ysgol i ddarparu ar gyfer 260 o ddisgyblion?
4. Os oedd YGB yn cau beth yw'r cynlluniau ar gyfer yr adeilad?
5. A roddwyd ystyriaeth i'r ffaith y gallai adeiladu / cwblhau Wylfa Newydd gael effaith ar niferoedd disgyblion yn ward Seiriol? Ar hyn o bryd y duedd yw bod niferoedd disgyblion yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn, gwyddom fod cynnydd yn nifer y disgyblion sy'n mynd i'r ysgol yn y flwyddyn ysgol 2017/18.
6. Mae'r ymgynghoriad yn cyfeirio at ostyngiad yn ardal Ysgol Gynradd Beaumaris, esboniwch beth mae hyn yn ei olygu?
7. Mae ymgynghoriad ar Dai Gofal Ychwanegol, sut y byddai'r datblygiad hwn yn effeithio ar Ysgol Gynradd Beaumaris?
8. Ystyried effaith iechyd a lles y plant, i'w symud ymhell oddi cartref a ffrindiau.

Is-Gadeirydd Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd Beaumaris

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Gorffennaf 21ain 2017

Rheolwr Rhaglen(Dysgu Gydol Oes)

Cyfarwyddiaeth Dysgu Gydol Oes

Swyddfeydd y Cyngor

Llangefni

Ynys Mon

LL77 7TW

Annwyl Syr,

Rwyf yn ysgrifennu'r llythyr yma fel ymateb i Ymgynghoriad Anstatudol Ardal Seiriol. Ar ol darllen yr adroddiad fe allaf ddeall yn iawn pam fod angen newid yn yr ardal fel lleihau nifer gweigion, gwariant yn ol disgybl ac i ryw raddau codi safonau.

O edrych ar fanylion Ysgol Biwmares mae'n amlwg ei bod yn ysgol helaeth ac yn rhestredig. Dylid yn fy marn i gofio pam y mae hi'n gofrestredig – y gyntaf o'i math ar yr ynys i gymeryd plant meithrin yn 1951, yn arloesol yn ei dysgu yn y cyfnod yma ac yn dangos agweddau pensaernïol arbennig ac felly angen eu cadwar gyfer y dyfodol. O ran hanes addysg Mon felly mae'n holl bwysig ei chadw fel ysgol. Dylech fel awdurdod fod yn ymfalchio yn hyn nid ceisio ei chau.

Mae'r lleoedd gweigion yn gryn bryder i mi hefyd ac wrth gwrs mae'n rhaid ymateb i hyn. Un syniad yw y gellir eu lleihau drwy adleoli disgyblion y ddwy ysgol arall yma. Yn wir mae digonedd o le ac anodd yw credu fod angen gwario £2.6 miliwn i wneud hynny. Yma yn y dref mae digonedd o gyfleusterau ar gyfer addysg – y traeth, castell, y llys, y cwrt, Bad Achub, Y Ganolfan. ... mae'r rhain i gyd ar garreg ein drws ni. Hefyd bydd cylch Ti a Fi, Clwb ar ol Ysgol a fydd yn cymeryd mantais o addysg plant 3 oed.

Nid yw'r syniad uchod yn dilyn yr hyn mae Kirsty Williams eisiau. Fe fyddai'r syniad o haneru arwynebedd yr ysgol yn golygu y byddai cyfle i'r ysgol barhau ar y safle a phob pentref arall yn cael cadw eu hysgol. Hyn fyddai orau i dref Biwmares – ysgol yn parhau yma ac o ystyried fod nifer y disgyblion yn cynyddu ac o feddwl am y dyfodol dyma'r ateb gorau. Byddai rhannu safle a Thai Gofal yn dda ond rhaid cael mwy o wybodaeth amdan hyn gyntaf. Byddai plant yn elwa o fod a chyswllt a henoed a henoed yn bendant yn elwa o fod a phlant. Roeddem ar un adeg mewn cyswllt da a Chanolfanyr Henoed oedd ar dir yr ysgol.

Dylid yma feddwl paham mae nifer y disgyblion wedi lleihau. Rhiad edrych ar yr hyn mae'r Cyngor Sir wedi'i wneud I ddatblygu'r dref o ran tai. Nid oes tai fforddadwy wedi'i hadeiladu I rieni ifanc yma o gwbl. Rhaid I'r cyngor ystyried hyn. Pam ddim adeiladu tai fforddadwy ar dir yr ysgol?

Yn groes i'r uchod mae nifer y disgyblion yn cynyddu'n raddol – mae gennym o leiaf 12 disgybl wedi cofrestru yn y Derbyn flwyddyn nesaf a 10 yn y meithrin. Mae ystadegau'n dangos hefyd fod nifer o fabanod yn y dref ond byddai tai fforddadwy yn eu cadw yma ac o bosibl yn denu mwy.

Agweddau eraill sydd angen sylw o ddarllen y ddogfen yw yr ochr yr adeiladau. Mae'n adeilad sylweddol gyda Neuadd a Neuadd ginio, dosbarthiadau mawr gyda digonedd o olau a drws I fynd allan o bob dosbarth ond un. Yn ol un o'r swyddogion dyma un o rinweddau yr ysgolion newydd. Yma yn Biwmares ers 1951. Dywedodd Estyn yn yr arolwg ddiwethaf yn 2014 fod cyflwr yr adeilad yn dda, Felly anodd yw credu'r gost o bron i filiwn i adnewyddu'r ysgol. Sut fedrwch chi gyfiawnhau gwario £700 000 ar roi estyniad I Ysgol Llandegfan neu £630 000 Llangoed? Hefyd beth yw'r cyfiawnhad o roddi cost o £ 2.6 miliwn ar estyniad i Biwmares pryd mae digonedd o le yma'n barod (246 o blant) Wrth gwrs byddai rhaid adnewyddu ond nid ar gost o £2.6 miliwn!

Pe byddai dim un o'r syniadau uchod o gadw ysgol yn y dref yn bosibl yna rwyf yn hollol yn erbyn eu symud I Langoed neu Llandegafan. Gwell fyddai adeiladu ysgol newydd ar safle fyddai'n niwtral I'r dair ysgol.

Rwyf yn gobeithio y gwnewch ystyried pob opsiwn ac ystyried o ddifrif am addysg I ddisgyblion Biwmares yn Ysgol Biwmares.

Yn gywir iawn

Pennaeth mewn gofal Ysgol Biwmares.

GR ŴP CHWARAE LITTLE PUFFINS

26tb Gorffennaf, 2017

Annwyl Syr/Madam,

**Par. Ymgynghoriad anffurfiol ar yr ysgolion
cynradd yn ardal Seiriol, 27 Mehefin 2017**

Rydym yn ysgrifennu mewn cysylltiad â'r ymgynghoriad anffurfiol uchod. Yr ydym yn ymwybodol o'r ddogfen ac yn dymuno mynegi ein dadleuon cryf yn erbyn unrhyw gynig a fyddai yn arwain at gau ysgol gynradd Beaumaris. Teimlwn nad yw ein darpariaeth wedi cael ei gynnwys na'i ystyried yn ddyledus yn yr ymgynghoriad hwn ac nid yw'n cael ei grybwyll yn unrhyw le yn y dogfennau

Yn ystod y cyflwyniad anffurfiol gan staff gan eich adran, diystyriwyd y farn gan Little Puffins gan nad oedd y plant yn cael eu hystyried yn berthnasol tan 5 oed ac mewn addysg amser llawn. Mae ein derbyniad eleni yn cyfateb i'r rhai yn y plant sy'n mynychu Cylch Chwarae Llandegfan ac eto roedd eu hystadegau wedi'u cynnwys yn y dogfen ymgynghori. Pam?

Rydym yn aelodau o Gymdeithas Darparwyr Cyn-ysgol Cymru (CDCC) ac yn elusen gofrestredig.

Rydym yn cael ei fonitro gan yr AGGCC (Arolygiaeth Gofal a Safonau Cymdeithasol Cymru) ac Estyn (Arolygiaeth Ei Mawrhydi ar gyfer Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru)

Mae Adran Addysg Ynys Môn wedi bod yn darparu, ers tua 2009, ein lleoliad gyda grant a chefnogaeth i Athro Cyfnod Sylfaen o'r Tîm y Blynyddoedd cynnar. Mae'n hollbwysig bod Ysgol Biwmares yn parhau i fod yn agored ac yn weithredol ar gyfer Little Puffins i barhau i ddarparu'r gwasanaeth. Mae ein staff wedi bod ar yr holl Hyfforddiant Sylfaenol ers dechrau gweithredu'r Cyfnod Sylfaen. Mae'r holl staff wedi'u hyfforddi'n llawn ac mae ganddynt lawer

Atodiad 5

o flynyddoedd o brofiad yn gweithio gyda plant. Mae llawer o amser ac arian wedi cael ei wario gan y cyngor mewn hyfforddiant ac ariannu ein Cylch Chwarae.

Yn Little Puffins, mae'r plant rhwng 3 a 4 oed, sydd hefyd yn mynychu'r dosbarth Meithrin yn y prynhawn, yn cael eu cymryd drwy'r ysgol i'r Dosbarth Meithrin i'w trosglwyddo. Trosglwyddir unrhyw broblemau neu ddigwyddiadau neu wybodaeth berthnasol i'r Athro Meithrin. Mae'r cyswllt hwn rhwng y lleoliadau yn sicrhau pontio llyfn i'r plant fel bod trefn gyfarwydd wedi'i sefydlu. Mae'r plant wedyn yn hyderus ac yn gyfforddus gyda'r staff a'r amgylchoedd gan sicrhau bod modd trosglwyddo'n hawdd o addysg rhan amser i addysg amser llawn ym mis Medi.

Felly, gofynnwn i Gyngor Sir Ynys Môn wrthod y cynnig hwn a darganfod ateb na fydd yn niweidiol i ddyfodol Biwmares.

Yn gywir,

Staff Grŵp Chwarae Little Puffins

**TOWN HALL/NEUADD Y DREF, CASTLE STREET/STRYD Y CASTELL,
BEAUMARIS, ANGLESEY/YNYS MON LL58 8AP**

TOWN CLERK/CLERC Y DREF:

25 Gorffennaf 2017

YMGYNGHORI YSGOLION SEIRIOL

Diolch am y cyfle i wneud sylwadau ar gynlluniau ar gyfer addysg gynradd yn ward Seiriol. Y Mae'r Cyngor Tref wedi trafod eich dogfen ac yn dymuno ei gwneud hi'n glir eu bod yn gwrthwynebu'r cau unrhyw un o'r tair ysgol yr effeithir arnynt. Mae ysgolion yn chwarae rhan hanfodol wrth helpu i greu cydlyniant cymunedol ac ni fyddai'r cyngor eisiau gweld hynny a gollwyd ar gyfer unrhyw un o'r aneddiadau yr effeithir arnynt.

Roedd y Cynghorwyr am wneud rhai pwyntiau penodol:

1. Cydnabyddir yn eang bod cau ysgol yn cael effaith negyddol ar gymuned. Dyma pam y mae diwygiadau arfaethedig Llywodraeth Cymru i'r Cod Trefniadaeth Ysgolion yn cynnwys a rhagdybiaeth yn erbyn cau ysgolion gwledig. Rydym yn gwerthfawrogi nad yw Biwmares yn cael ei ddsbarthu fel ysgol wledig yn ôl y cod arfaethedig, fodd bynnag, mae'n ysgol mewn cymuned gymharol fach sy'n gwasanaethu cefnwlod gwledig. O dan y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, mae Biwmares yn a nodwyd fel Canolfan Gwasanaethau Lleol. Mae'r canolfannau o'r fath yn cael eu cydnabod gan y cynllun fel y'u darperir ystod o gyfleusterau a gwasanaethau i ddiwallu anghenion eu poblogaethau eu hunain a'u heiddo dalgylchoedd. Goblygiad y dynodiad hwn yw datblygiad sy'n gwella dylid annog gallu'r canolfannau hyn i wasanaethu eu dalgylch. Y corollary yw y byddai lleihau gwasanaethau (hy cau'r ysgol ym Miwmares) yn niweidio a gallu'r ganolfan gwasanaeth leol i wasanaethu ei bwrpas ac felly dylid ei annog. Byddai cynlluniau i gau ysgol Biwmares yn hedfan yn wyneb bwriadau'r lleol cynllun datblygu a thanseilio ei gyflwyno.

2. Mae ysgolion yn rhan bwysig o'r hyn sy'n gwneud cymuned yn teimlo fel cymuned ac yn rhoi mae'n werth. Mae cymuned Biwmares dan fygythiad. Nifer gynyddol o wyliau cartrefi a llety gwyliau yn

Atodiad 6

gwthio pobl leol allan o'r dref ac oddi wrthynt teuluoedd a rhwydweithiau cefnogi. Mae hyn yn rhoi ymdeimlad o gymuned yn y dref dan fygythiad ac yn peryglu tanseilio bywiogrwydd y dref yn ystod y flwyddyn. Byddai cau'r ysgol yn risg gan gyflymu'r broses hon a rhoi risg i bopeth sy'n tanategu Biwmares fel cyrchfan twristiaeth llwyddiannus a chynaliadwy

3. Amcangyfrifir bod cost ysgol uwch newydd i wasanaethu'r ardal yn £ 7 miliwn. Pryd Cwblhawyd yr arbedion refeniw amcangyfrifedig yw dim ond £ 53,000. Gyda chyfnod talu drosodd 100 mlynedd mae hyn yn anodd fel buddsoddiad da o arian cyhoeddus ar adeg pan fo'r cyhoedd mae gwariant o dan bwysau. Ymagwedd arall o ffedereiddio'r tair ysgol o dan un pennaeth ynghyd â gostyngiad yn maint Ysgol Biwmares (ac yn rhyddhau lle ar gyfer y cyfleuster gofal ychwanegol arfaethedig) yn arbed tua £ 71,000. Gan ystyried y byddai hyn yn gofyn am ollyngiad cyfalaf cyfyngedig mae'n cynrychioli llawer gwell gwerth am arian tra nad yw'n cael effaith negyddol ar blant Biwmares.

4. Tra'n derbyn nad yw dadansoddiad Llywodraeth Cymru yn dosbarthu Ysgol Biwmares fel gwledig, mae Biwmares yn eistedd mewn ardal wledig. Mae Ynys Môn ei hun yn sir wledig. Gwneud cais meini prawf sy'n gweddu i amgylchedd trefol (ardaloedd cywasgedig â chludiant cyhoeddus gwell a llai pellteroedd rhwng ysgolion presennol) yn briodol yn ward Seiriol. Byddai'n well i trin pob un o'r tair ysgol fel pe baent yn holl ysgolion gwledig.

5. Rhaid ystyried effaith Wylfa B ar boblogaeth Ynys Môn. Mae'n debyg y bydd rhywfaint o fewnlif o bobl ac er y bydd llawer yn cael eu lleoli yng ngogledd y gogledd ynys bydd rhai yn edrych i fyw yn y Biwmares. Yn wir, y Cydgynllun Datblygu Lleol yn cyfeirio datblygiad tai tuag at Fiwmares (yn hytrach na'r pentrefi cyfagos). Bydd angen y tai ychwanegol hyn (neu yn fwy arbennig y teuluoedd a fydd yn eu meddiannu) cyfleusterau addysg.

6. Mae Cyngor y Dref yn croesawu'r posibilrwydd bod y Cyfleuster Gofal Ychwanegol ar gyfer Seiriol gellid lleoli ward yn y dref. Fodd bynnag, nid oes angen safle'r ysgol gyfan ar gyfer cyfleuster. Mae'n eithaf ymarferol cadw'r ysgol, efallai ei fod yn llai o faint ac yn defnyddio gweddill ardaloedd o'r safle ar gyfer y cyfleuster newydd. Byddai ymagwedd o'r fath yn cyd-fynd yn dda â'r Cyd-Leol Bwriad strategol y Cynllun Datblygu o gefnogi, datblygu a gwella rôl Canolfannau Gwasanaethau Lleol.

7. Rhaid i unrhyw benderfyniad am ddyfodol yr ysgol ystyried yr iechyd hirdymor a lles anghenion y disgyblion. Mae cyngor y dref o'r farn gadarn bod angen y rhain yn cael eu diwallu orau gan ysgol yn y dref. Y manteision o allu cerdded i'r ysgol yn ogystal mae integreiddio'r ysgol gyda'r gymuned yn rhy dda i'w golli. Y manteision hyn fydd wedi'i wella gan gadw tri ysgol gymunedol yn y ward, gyda phob un wedi ei gwreiddio'n gadarn y cymunedau y maent yn eu gwasanaethu.

I grynhoi, mae'r Cyngor Tref yn ffafrio ateb sy'n cadw'r tair ysgol. O gofio'r angen i arbed costau ateb ffederal gyda phen a rennir a rhai adnoddau a rennir (e.e. athrawon arbenigol) yn cynnig ffordd gost effeithiol o ddarparu cymuned dda seiliedig ar addysg gynradd. Gwelir manteision dull o'r fath ym maes iechyd a lles disgyblion ward Seiriol ac yn iechyd a lles y cymunedau a wasanaethir.

Yr eiddoch yn gywir

Clerc y Dref

YSGOL GYNRADD LLANDEGFAN
LLANDEGFAN, YNYS MON, LL59 5UW
Ffôn[Tel: 01248 713431 Fax: 01248 715468
E-bost/Email: [REDACTED]
Pennaeth / Headteacher: [REDACTED]

Annwyl Reolwr Rhaglen,

Gorffennaf 19eg, 2017

Yn dilyn cyfarfodydd Ymgynghori Anstatudol ar Addysg yn Ward Seiriol gyda staff, llywodraethwyr a rhieni Ysgol Llandegfan, ysgrifennaf ar ran staff yr ysgol yn nodi eu barn a'u teimladau clir hyn a nodir yn y ddogfen ac awgrymiadau o ran opsiynau sydd yn cael eu cynnig ar gyfer y ward.

Er yn cydnabod fod angen edrych ar foderneiddio yn gyffredinol ar draws addysg, y teimlad unfrydol o ran y staff yw fod y sefyllfa o fewn ein hysgol ni yn gryfder sydd wedi eu selio ar sawl ffactor sef:

- Mae rhifau disgyblion Ysgol Llandegfan wedi bod yn sefydlog ers blynyddoedd maith, ac erbyn hyn dros ei chapasiti (145 o ddisgyblion eleni yn codi i 150 ym mis Medi 2017). Mae'r ysgol ar ei thyfiant a mae rhagolygon a phatrwm hanesyddol o ran niferoedd yn dyst i hynny. Credwn fod y ffaith i'r ysgol fod yn llawn i'w chapasiti yn adlewyrchiad o'r addysg a'r cyfleon sydd yn cael eu cynnig yma yn Ysgol Llandegfan. Mae data fod 37% o ddisgyblion all-ddalgylch yn cael ei ddefnyddio yn y ddogfen fel elfen o risg, ond i'r gwrthwyneb, mae'r ffaith fod rhieni yn dewis i ddod a'u plant i'r ysgol yn siarad cyfrolau o ran beth a gynigir yma.
- Cydnabyddir safonau uchel yr ysgol yn yr adroddiad gan ESTYN a pherfformiad yr ysgol dros y blynyddoedd diwethaf. Yn ogystal i'r safonau uchel hyn mae llwyddiant yr ysgol o fewn sawl maes e.e. chwaraeon/perfformio, yn rhoi cyfleon i ddisgyblion i dyfu yn ddisgyblion cyflawn sydd yn cael profiadau gwerthfawr.
- Mae'r ysgol yn gonglfaen i'r gymuned yma'n Llandegfan. Mae'n chwarae rôl bwysig o dynnu'r gymuned at ei gilydd drwy achlysuron amrywiol megis Eisteddfod Llandegfan, Ras Hwyl y Pentref yn ogystal a sawl achlysur arall. Heb sefydliad addysgol o fewn y pentref credir y buasai'n cael effaith niweidiol ar fywyd y pentref a'r gymuned. Mae'r ysgol yn cyfrannu'n fawr i fywyd y pentref o ran yr iaith Gymraeg ac yn falch o'r effaith addysgol drwy gadw'r iaith yn y gymuned.
- safbwynt yr opsiynau sydd yn cael eu crybwyll yn ymwneud a Ysgol Llandegfan hoffwn nodi yr isod:

- Cadw'r ysgol fel ag y mae neu addasu yr ysgol i ychwanegu at ei chapasiti — dyma yw opsiynau o'n dewis o ran addysg yma yn Llandegfan. Credwn fod cyfleon i addasu yr adeilad ac ychwanegu ati ynghyd a datblygu'r adeilad presennol ymhellach i gyd fynd a gofynion ysgolion 2lganrif. Drwy hyn y buasai addysg a safonau uchel yn parhau yn yr ardal a'r posibilrwydd o gynnig addysg i fwy o ddisgyblion o fewn yr ardal. Mae cyflwr yr adeilad fel a nodir yn yr adroddiad yn dda ac o ran ochr gyllidol mi fuasai'n gost effeithlon i ymestyn a moderneiddio yr ysgol fel adeilad.
- Ysgol Ardal - nid ydym o blaid ysgol ardal yn ward Seiriol. Credir os buasai Ysgol Ardal yn cael ei adeiladu yn nghanol y ward yna credir ni fuasai teuluoedd o Landegfan / Borth sydd yn mynychu'r ysgol ar hyn.o bryd yn ystyried cludo eu plant i ganol y ward. Tebygolrwydd y sefyllfa y buasai disgyblion yn trosglwyddo i ysgolion agosach i'r fir mawr.
- Ffederaleiddio - credwn gyda Ysgol maint Ysgol Llandegfan fod angen pennaeth llawn amser i arwain a rheoli yn effeithiol. Mi fuasai sefyllfa o rannu pennaeth rhwng ysgolion yn bwysau mawr ar y drefn arwain a rheoli a fydd yn cael effaith ar eraill o fewn yr ysgol. Mae safonau cadarn yr ysgol wedi ei selio ar dim rheoli effeithiol.

Fel yr ysgol fwyaf yn ward Seiriol mae'r sefyllfa a'r trafodaethau hyn yn peri pryderon am beth sydd ar y gweill yn y dyfodol. Rydym yn cydnabod, ac yn ymwybodol o'r pryderon wrth barhau gyda'r trefniant presennol, ond ar y llaw arall yn credu'n ddiamheuol bod dyfodol yr ysgol yn hynod bwysig gan ei bod yn cynnig cymaint i'w disgyblion a'i chymuned fel y nodir yn glir yn yr adroddiad o ran addysg, darpariaeth ac adeilad.

Hoffem fel staff yr ysgol nodi fod cyfraniad yr ysgol hon i'r ardal leol a'i chymuned yn amhrisiadwy a dymunir iddi barhau yn galon a chonglfaen y pentref.

Yn gywir

[REDACTED]

Pennaeth
ar ran staff Ysgol Gynradd Llandegfan

Gan: [REDACTED]
At: Dydd Mercher, 19 Gorffennaf 2017
Pwnc: [REDACTED]
Anfonwyd: [REDACTED]
Copi: Ymateb Corff Llywodraethu Llandegfan

Yn gyntaf, rwy'n ysgrifennu yma ar ran y corff Llywodraethol gyda'u barn. Yr wyf yn datgan personol a yn niweidiol yn y mater hwn a gallaf gadarnhau hynny yn dilyn y pwyllgor safonau ddydd Mawrth a mae caniatd wedi ei roi i mi gymryd rhan lawn yn ystod tymor y Cyngor hwn ar hyn ond i beidio â phleidleisio.

[REDACTED]

19 Gorffennaf 2017

Annwyl [REDACTED],

PAR: Ymgynghoriad Anstatudol yn Ardal Seiriol - Ymateb Corff Llywodraethol Llandegfan

Mae corff Llywodraethol Ysgol Llandegfan o'r farn clir y dylai'r Ysgol aros yn Llandegfan a chefnogir hyn gan y galw cryf a brofwyd gan rieni i'w plant gael eu haddysgu yn yr ysgol. Caiff yr Ysgol ei rheoli'n dda ac mae mewn iechyd ariannol da, mae'r safonau'n uchel ac mae'r ysgol yn cynnal diwylliant cefnogol a chroesawgar ac ethos cryf o welliant parhaus. Mae'r ysgol yn chwarae rhan weithredol yn y gymuned ac wedi bod yn rhan o Ras Hwyl Llandegfan a'r Eisteddfod Llandegfan ers nifer o flynyddoedd.

Isod mae rhai sylwadau cyffredinol:

1. Mae nifer o ddisgyblion sy'n mynychu o'r tu allan i'r dalgylch, mae llawer o rieni yn gweithio ym Mangor. Gan ystyried y ffactorau hyn, gallai unrhyw fygythiad i gau ysgol Llandegfan arwain at ymfudo i ysgolion yng Ngwynedd.
2. Nid yw'r corff Llywodraethol yn cefnogi creu ysgol fawr ar sail 1) y ward gyfan nid yw ffigurau disgyblion posib gan gynnwys nifer y tu allan i'r dalgylch yn cyfiawnhau gwariant cyfalaf o'r fath, 2) mae'n annhebygol y byddai pob rhiant yn teithio mewn cyfeiriad arall i'w man gwaith, 3) o fewn Ward Seiriol mae lle i foderneiddio'r ddarpariaeth gyfredol, 4) y rhwydwaith ffyrdd o fewn ward Seirfol
Byddai angen buddsoddiad sylweddol ar gyfer ysgol fawr. Er enghraifft, mae angen buddsoddiad o sawl miliwn i wella troadau Garth i fod yn addas ar gyfer y diben presennol ac i gadw Ward Seiriol yn agored.
3. Mae Llandegfan yn ysgol wir gymunedol ac yn yr anheddiad mwyaf poblog o fewn Ward Seiriol i gyd. Lleolir yr ysgol mewn lleoliad blaenllaw yng nghanol y gymuned.
4. Mae Llandegfan yn ysgol gyflawn ac mae ganddi 150 o ddisgyblion i ymrestru ym mis Medi.

Mae'r ysgol yn yn ffynnu ac yn llawn. Mae enw da a geiriau llafar yn golygu bod ceisiadau'n cael eu gwneud yn gyson ac, fel y mae nawr, mae'n debygol y bydd ceisiadau'n cael eu gwrthod i lawer o grwpiau sy'n llawn.

5. Mae angen pennaeth llawn amser ar yr ysgol ac nid yw'r corff Llywodraethol yn gweld unrhyw fudd l safonau gwanhau'r gallu hwn.

Byddai'r corff Llywodraethol yn croesawu'r rhaglen modemeiddio i ddod ag Ysgol Llandegfan i fanyleb yr 21ain ganrif. Mae'r corff Llywodraethol yn gweld potensial ar gyfer ailfodelu'r ysgol a sgôp ar gyfer estyniad. Byddai'r corff Llywodraethol yn croesawu cynyddu'r cynhwysedd i 180-200 gan y byddai hyn yn galluogi athro llawn amser ychwanegol a dosbarth neilltuedig i bob blwyddyn ysgol.

Mae Corff Llywodraethol Llandegfan yn gefnogol i'r egwyddor o foderneiddio ac y byddai'n fodlon trafod cynigion a rhannu syniadau sydd gennym ar gyfer Ysgol Llandegfan.

Yn gywir,

Cadeirydd Ysgol Llandegfan ar ran y Corff
Llywodraeth

Cynghorydd Sir Ynys
M6n
Isle of Anglesey
County Councillor

Cylch Chwarae Llandegfan

14 Gorffennaf, 2017.

Par: Ymgynghori ar ddyfodol darpariaeth addysg gynradd yn ardal Seiriol

Mae Ysgol Gynradd Llandegfan wrth galon ein cymuned, mae'n ysgol ffyniannus sy'n cynnig addysg ysgol gynradd o ansawdd uchel i tua 150 o blant. Mae'r ysgol bron yn llawn ac mae llawer o blant yn teithio o'r tu allan i'r dalgylch i fynychu'r ysgol sydd ag enw da iddi.

Mae Cylch Chwarae Llandegfan wedi'i leoli yn Ysgol Gynradd Llandegfan yn cynnig addysg cyn-ysgol o safon uchel i blant rhwng 2.5 a 4 oed. Rydym ni'n darparu gwasanaeth hygyrch iawn i'r gymuned yn Llandegfan. Rydym yn pryderu pe bai'r ysgol yn cau na fyddai teuluoedd gallu cael mynediad i addysg cyn-ysgol yn Llandegfan. Nid oes gan nifer o deuluoedd fynediad i gar neu sydd ar gyllideb gyfyngedig fel y byddent yn cael trafferth i gael mynediad i addysg cyn-ysgol mewn lleoliad arall.

Credwn ei bod yn hanfodol bod Ysgol Gynradd Llandegfan yn parhau ar agor fel y gall y plant yn ein cymuned barhau i fwynhau addysg gynradd ac ysgol gynradd o safon uchel yn eu pennau eu cymuned eu hunain.

Pwyllgor Cylch Chwarae Llandegfan

Grŵp Chwarae Llandegfan, Ysgol Gynradd Llandegfan. Llandegfan, Anglesey, LL59 5UW.

Ffôn: [REDACTED]

Par: Ymgynghori ar ddyfodol y ddarpariaeth addysg gynradd yn ward Seriol.

18 Gorffennaf, 2017.

Fel arweinydd Grŵp Chwarae Llandegfan, yr wyf yn bryderus iawn y gallai cau fel Ysgol Gynradd Llandegfan fod yn rhan o'ch cynigion. Mae'r ysgol yn ysgol gynradd ffyniannus, sy'n cynnig addysg o ansawdd uchel, clwb brecwast a gweithgareddau ar ôl ysgol. Mae Cylch Chwarae Llandegfan, Cyich Meithrin Llandegfan a Chlwb Plant Llandegfan hefyd yn yr ysgol sy'n darparu gwasanaethau gwerthfawr iawn yn y gymuned.

Mae Cylch Chwarae Llandegfan wedi'i leoli yn Ysgol Gynradd Llandegfan sy'n cynnig addysg cyn-ysgol o ansawdd uchel i blant rhwng 2.5 a 4 oed. Yr wyf yn bryderus pe byddai'r ysgol yn cau, na fyddai'r plant yn ein cymuned yn gallu cael mynediad i addysg cyn-ysgol yn Llandegfan. Mae llawer o deuluoedd ar incwm isel ac nid oes ganddynt fynediad i'w cludiant eu hunain fel y byddent yn cael trafferth cael mynediad i addysg cyn-ysgol mewn lleoliad gwahanol.

Mae'r plant sy'n mynychu Cylch Chwarae Llandegfan yn elwa o addysg cyn-ysgol o safon uchel sy'n dylanwadu ar bob maes dysgu a datblygu. Mae plant yn dysgu bod yn ddysgwyr chwilfrydig ac annibynnol tra'n mynychu Cylch Chwarae Llandegfan ac maen nhw'n datblygu sgiliau cymdeithasol a chyfeillgarwch yn ein cymuned. Mae teuluoedd hefyd yn gwneud cysylltiadau cymdeithasol ac yn datblygu rhwydweithiau cefnogi yn y gymuned.

Pe byddai Ysgol Gynradd Llandegfan yn cau, byddai'r goblygiadau ar y plant ieuengaf yn ein cymuned yn bellgyrhaeddol. Byddai llawer o blant yn cael trafferth cael mynediad i addysg cyn-ysgol a chaiff y cyfle ei wrthod i brofi manteision addysg cyn-ysgol o safon uchel. Byddai rhyngweithiadau cymdeithasol a chysylltiadau yn ein cymuned hefyd yn cael eu colli.

Rwy'n credu'n gryf y dylai Ysgol Gynradd Llandegfan barhau ar agor fel y gall plant Llandegfan a'r ardaloedd cyfagos elwa o addysg gynradd ac ysgol gynradd o ansawdd uchel yn eu cymuned.

[REDACTED]
Grŵp Chwarae Llandegfan

Ynys Mon Education Department

Annwyl Syr,

- 7 GORFF 2017

Par: Opsiwn i gau Ysgol Gynradd Beaumaris

Fel un o'r Cynghorwyr Sir etholedig ar gyfer Ward Seiriol, yr wyf yn bryderus iawn am yr opsiwn a'r bygythiad o gau neu drosglwyddo gwahanol sefydliadau sy'n eiddo i'r Cyngor Sir yn ne-ddwyrain yr ynys. Eisoës, mae'r ganolfan gofal dydd ym Miwmares wedi cau a chafodd y Ganolfan ei waredu. Mae'r bygythiad o gau Cartref Preswyl Haulfre yn Llangoed yn y dyfodol. Mae Llys a Charchar Biwmares yn y broses o gael eu dadlwytho i Gyngor y Dref, a gallai'r llyfrgell hefyd gael ei golli.

Cymuned yw hon sydd o dan fygythiad o fod wedi ei hamddifadu'n llwyr o wasanaethau hanfodol ac mae'n cael ei danseilio'n llwyr yn gymdeithasol ac yn economaidd. Bu ysgol ym Miwmares ers 1605 a byddai ei chau yn gadael un o bump tref Ynys Môn heb sefydliad addysgol ar draul ei ddinasyddion. Hefyd, gyda chymaint o ail gartrefi, bydd yn mynd yn anheddiad marw.

Mae llawer o'm hetholwyr yn teimlo bod y rhan hon o Ynys Môn yn cael ei dargedu fel ardal gyfoethog ac mae hyn yn rhoi canfyddiad anghywir i'r cyhoedd am y Cyngor Sir.

Fel Cynghorydd Sir, nid wyf yn deall y rhesymeg y tu ôl i'r opsiwn i gau Ysgol Gynradd Beaumaris. Rhoddwyd y rhesymau a ganlyn gan rieni a theuluoedd am gadw ysgol ar y safle presennol:

- 1) Mae'n ysgol gymunedol sy'n mynd yn ôl yn bell.
- 2) Mae'r llywodraethwyr presennol yn yr ysgol wedi gweithio'n ddiflino i godi safonau.
- 3) Mae ethos o ddysgu a disgyblaeth reolaethol yn yr ysgol sy'n caniatáu i ddisgyblion wneud y gorau o'r broses ddysgu.
- 4) Mae'n ysgol ddwyieithog lle mabwysiadwyd y "Siarter Iaith" yn frwdfrydig.
- 5) Mae mwyafrif y plant yn cerdded i'r ysgol, gan eu bod yn byw yn agos, gan leihau'r ôl troed carbon a chynyddu ymwybyddiaeth o ffordd iach o fyw.
- 6) Yn ddemograffig, mae gan Biwmares boblogaeth sy'n heneiddio ac, er mwyn i gymuned fywiog ffynnu, rhaid i chi gael plant a theuluoedd ifanc.
- 7) Mae'r gyfradd geni wedi codi a bydd cynnydd yn nifer y disgyblion sy'n mynychu'r ysgol hon.
- 8) Bydd cau'r ysgol yn arwain at allfudiad allanol pobl ifanc a theuluoedd.

Atodiad 11

9) Mewn llawer o deuluoedd ifanc, mae angen i'r ddau riant weithio oherwydd cyflogau isel ac felly maent yn dibynnu ar gymorth teulu i fynd â phlant i'r ysgol ac o'r ysgol ac i ddarparu gofal ddiwedd y prynhawn.

10) Mae angen sefydliad addysgiadol ar dref Biwmares gan fod ysgol yno ers 1605.

Mae dadleuon cryf iawn dros gadw'r ysgol, a disgwyliaf ichi eu hastudio'n fanwl cyn gwneud penderfyniad. Byddwn yn gwerthfawrogi ymateb ysgrifenedig.

Yn gywir,

████████████████████

Bwrdd Llywodraethol
Ysgol Gynradd Llangoed
Llangoed
Ynys M6n
LL58 8NA

Cyngor Sir Ynys M6n
Adran Addysg
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7EY

10/07/2017

Annwyl

Parthed: Opsiwn i gau Ysgol Gynradd Llangoed

Ysgrifennwn atoch fel cynrychiolwyr bwrdd Llywodraethol Ysgol Gynraadd Llangoed i ddatgan ein hanfodlonrwydd llwyr at y bygythiad o gau'r ysgol. Rydym yn herio yr opsiwn a nodir yn y ddogfen "Ymgynghori ar Fodemeiddio Ysgolion Cynradd Sir Fôn" (Ardal De Ddwyrain Môn) oherwydd y rhesymau a'r ffeithiau perthnasol a restrir isod. Dymunwn hefyd fynegi ein sion at gynnwys y ddogfen sy'n cynnwys nifer o ffeithiau camarweiniol.

Sut gellir ymateb i newidiadau sydd yn y gymdeithas, y cymunedalf a'r economi drwy gau ysgof gymunedol, lwyddiannus, mewn ardal lle anogir pobl ifanc i aros a chyfrannu at fywyd yr ardal?

Sut gellir gwella deillfannau ar gyfer plant a phobl ifanc ac yn benodol dorri'r cysylltiad rhwng amddifadedd a chyflawniad isel drwy gall ysgol sy'n gymysg yn gymdeithasof ac yn economaidd?

Pa reswm sydd dros anfon plant i ysgol sydd wedi sgorio 3 am yr adeilad, o'i chymharu ag Ysgol Llangoed. sydd wedi sgorio 2 am ei hadeilad?

Mae ethos yr ysgol yn ardderchog, y ddisgyblaeth yn gadarn a'r plant yn ddiogel mewn adeilad sydd wedi ei addasu ar gost sylweddol, ar gyfer plant ag anableddau.

Faint o ddisgyblion o Ysgol Beaumaris sydd wedi trosglwyddo i'r ffrwd Gymraeg neu i'r ffrwd ddwyieithog yn Ysgol David Hughes dros yr 20 mlynedd diwethaf o'u cymharu â disgyblion Ysgol Llangoed? Byddem ni fel Llywodraethwyr yn anhapus iawn pe bai cau Ysgol Llangoed yn arwain at fwy o blant yr ardal yn trosglwyddo i'r ffrwd Saesneg.

Sui gellir codi safon addysg plant wrth eu cludo i ysgol sydd tu allan i ddaJgy1ch yr ardal.

Sut gellir cyfiawnhau can ysgol lewyrchus sydd â nifer ei lleoedd gwcigion yn gostwng yn sylweddol? Mae 90 plentyn yn yr ysgol ar hyn o bryd a rhagolygon cryf am fwy o ddisgyblion yn y dyfodol agos, a buan lawn y bydd canran y llefydd gweigion yn gostwng i 10%. Mae canran llefydd gweigion yr ysgol eisoes yn llawer is na chanran llefydd gweigion ysgol arall dan sylw.

Fel y nodir yn yr ymgynghoriad, mae canran disgyblion Ysgol Llangoed sydd wedi cyflawni lefel 5 neu uwch yn y Gymraeg yn uchel, er mai 8% yn unig o ddisgyblion yr ysgol sy'n dod o garner Cymraeg iaith gyntaf. Dylid tynnu sylw hefyd at berfformiad gwych disgyblion cyfnod sylfaen yr ysgol dros y tair mlynedd diweddaf.

Mae perfformiad disgyblion Ysgol Llangoed yn y pynciau craidd hefyd yn uchel.

Caiff y plant brofiadau cymdeithasol ac allgyrsiol rhagorol, y tu mewn i'r ysgol a thu allan i'r ysgol, e.e.:

Côr plant Eisteddfod Genedlaethol;

Ymweld â Haulfre, y cartref preswyl lleol, i ddiddanu'r henoed gyda charolau yn ystod cyfnod y Nadolig;

Cyngerdd N.S.P.C.C. yn Eglwys Biwmares.

Gweithiodd y llywodraethwyr presennol a'r athrawon yn galed i godi safonau ar ôl Arolwg Estyn a chyflanyd bob am o'r argymhellion yn llwyddiannus.

Mae cefnogaeth ardderchog i'r ysgol gan y gymuned, ac mae'r corff llywodraethol yn gefnogol dros ben i bob agwedd ar yr ysgol. Mae arweiniad cadarn y pennaeth, ymroddiad yr hol staff, yr athrawon a chymorthyddion, a'r gymuned gyfan i gyd yn cyfrannu at ysgol llwyddiannus a llewyrchus. Gallai'r ffaith fod yr ysgol dan fygythiad o'i chau gael effaith andwyol ar ysbryd y disgyblion, y staff, y rhieni a'r gymuned yn gyffredinol; byddai colli'r ysgol yn amddifadu'r pentref yn gymdeithasol mewn sawl ffordd.

Oherwydd y sylwadau a'r pwyntiau cryf a nodir uchod, gofynnwn i chi ddileu opsiwn 4 yn gyfan gwbl o'r ymgynghoriad, a rhoi datganiad i'r perwyl hwnnw yn y wasg.

Hyderwn y byddwch yn rhoi sylw teilwng i gynnwys y llythyr hwn ac cdrychaf ymlaen at dderbyn ymateb cadarnaol gennych.

Yr eiddoch yn gywir,

 (cadeirydd).

Parent / governor for Ysgol Llangoed

Rwy'n ysgrifennu fel rhiant a llywodraethwr Ysgol Llangoed.

Ymddengys fod yr opsiynau ar gyfer cau ysgol / syniad ysgol newydd fel un ras un ceffyl i mi.

Byddai ymestyn Biwmares yn costio 1.2 miliwn gydag arbediad refeniw blynyddol o 58 mil. Byddai ymestyn Llangoed yn costio 631,000 ac arbediad refeniw blynyddol o 106,000! Un o nodau moderneiddio ysgolion yw arbed arian. Mae hyn yn arbed y mwyaf yn gyflymaf! Mae'r ysgol yn talu drosti ei hun o fewn 6 mlynedd, yna byddwch chi'n dechrau arbed!

A dyna cyn i chi edrych ar y tasau! Mae Ysgol Biwmares yn ysgol sy'n methu gyda rhifau sy'n gostwng. Mae Llangoed yn ffynnu! Tyfu rth yr eiliad. Mae gan ysgol sy'n wir yn gymunedol deimlad teuluol. Perfformio'n dda. Addysgu arbennig o anghenion addysgol arbennig.

Ac ar gyfer y dalgylch! Mae'r rhan fwyaf o blant Llanfaes yn mynd i Ysgol Llangoed eisoes. Mae Ysgol Llangoed yn ysgol ragorol gyda'r ethos perffaith. Mae'n tyfu'n dda ac yn mynd i'r cyfeiriad iawn! Gyda'r gefnogaeth iawn gall yr ysgol hon fod yn eithriadol!

Cofion

Rhiant / llywodraethwr Ysgol Llangoed

Annwyl Syr / Madam,

Rwy'n ysgrifennu mewn ymateb i'r ymgynghoriad cyfredol ar yr ysgolion cynradd yn ward Seiriol. Rydw i wedi bod yn rhwystredig i beidio â gallu defnyddio'r ffurflen ar-lein (ni fydd yn ymddangos yn eich galluogi i ysgrifennu mwy nag ychydig o gymeriadau yn unrhyw un o'r blychau) felly rwy'n ymateb drwy'r e-bost hwn. Byddwn yn ddiolchgar pe gallech gadarnhau bod hyn yn dderbyniol a byddwch yn ystyried yr ymateb hwn fel rhan o'r ymgynghoriad.

1. Ydych chi'n cytuno â'r rhesymau dros y newid?

Cytunaf yn rhannol, ac rwy'n gwerthfawrogi'r pwysau ariannol sylweddol y mae'r Cyngor yn ei gael ar hyn o bryd, a'r lleoedd dros ben mewn ysgolion y mae angen mynd i'r afael â hwy yn ardal Seiriol.

2. Pa opsiwn ydych chi'n ei ffafrio?

Rwyf yn awyddus i gael archwiliad pellach o 6.3.5.

3. Nid oes gennyf unrhyw gynigion pellach.

4. Unrhyw faterion eraill?

Yr wyf yn bryderus iawn am yr opsiwn posibl i gau Ysgol Llangoed a gobeithio y gellir diystyru hyn mewn unrhyw waith pellach i fynd i'r afael â'r materion yn yr ardal, am y rhesymau canlynol:

Byddai cau'r ysgol yn fygythiad sylweddol i wydnwch y gymuned hon, a allai arwain at allfudo pobl ifanc a theuluoedd, ac yn sicr yn lleihau'r tebygolrwydd y bydd teuluoedd yn symud i mewn i'r ardal. Fel rhieni sy'n gweithio ym Mangor, gwnaeth fy ngŵr a minnau benderfyniad ymwybodol i symud yma oherwydd yr ysgol dda, ac i anfon ein plant yno i'w galluogi i gwrdd â phlant yn lleol, i sicrhau eu bod yn dysgu'r iaith Gymraeg, ac i helpu ein bod ni fel teulu i integreiddio i'r gymuned yn yr ardal hon. Mae bodolaeth yr ysgol wedi bod yn amhrisiadwy wrth ein helpu i setlo yma.

Mae'r ysgol wedi'i sefydlu'n dda, gydag awyrgylch hapus sy'n galluogi dysgu. Rwyf wedi dod yn rhiant-lywodraethwr eleni ac rydw i'n ymwybodol iawn o waith caled y staff i wella safonau'r ysgol yn gyson, y llwyddiant a gawsant wrth wneud hyn, a'r camau yr ydym oll yn dymuno eu cymryd i wella ymhellach yr amgylchedd dysgu a'r canlyniadau ar gyfer yr ysgol. Mae hyn, ynddo'i hun, yn rheswm cryf dros gadw a buddsoddi yn yr ysgol.

Mae gan Ysgol Llangoed lefel isel o leoedd gwag yn gyson. Fel ysgol fach, gall amrywiad bach mewn niferoedd gael effaith gymharol fawr ar y canran sydd dros ben. Serch hynny, mae ffocws ar adeiladu tai fforddiadwy yn yr ardal, gyda nifer o dai a adeiladwyd yn ddiweddar eisoes yn cynyddu nifer y tai plant yn yr ysgol. Bydd gennym blentyn arall yn dechrau yn yr ysgol o fewn 2 flynedd ac rydym yn ystyried bod y galw am yr ysgol yn debygol o gael ei gynnal neu cynyddu o leiaf.

Mae llawer o blant yn cerdded i'r ysgol oherwydd ei agosrwydd at eu cartrefi. Mae hyn yn gwneud effaith amgylcheddol gadarnhaol trwy leihau'r defnydd o geir, a hefyd ar iechyd y

plant eu hunain trwy weithgaredd corfforol. Mae cau ysgolion lleol llai o blaid ysgol fwy yn gweithio yn erbyn yr effeithiau cadarnhaol hyn.

Mae'r ddogfen ymgynghori yn nodi cost ysgolion yn y Ward o'i gymharu â Chymru gyfan. Nid yw'n syndod, fodd bynnag, y gall rhedeg ysgolion mewn ardaloedd gwledig fod yn llai cost-ffeithiol nag mewn ardaloedd eraill sydd â mwy o boblogaeth yng Nghymru. Nid yw hynny'n golygu ei bod yn amhriodol darparu ysgolion mewn ardaloedd o'r fath, ac felly byddai'n fwy synhwyrol cymharu costau addysgu ar lefel gynradd mewn cymunedau gwledig tebyg ledled Cymru a sicrhau cydraddoldeb ar y lefel hon.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Yr eiddoch yn gywir,

[REDACTED]

Gan: [REDACTED]

Pwnc: Ymgynghoriad – Dyfodol Addysg yn Ward Seiriol

20 Gorffennaf 2017

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ymgynghoriad – Dyfodol Addysg yn Ward Seiriol

Dymunwn wneud yr ymateb canlynol mewn perthynas â'r ymgynghoriad ac o ran gweledigaeth a strategaeth y Cyngor ar gyfer Ward Seiriol.

Rydyn ni wedi mynd fewn i'r broses hon gyda meddwl agored ac wedi darllen y ddogfen ymgynghori'n fanwl, yn gwrandao ar rieni, staff, llywodraethwyr, Cyngorau Lleol a'r gymuned. Rydym bellach mewn sefyllfa i gyfleu ymateb unedig a chytunwyd gan y 3 Cyngorydd etholedig i Ward Seiriol.

Cyn i ni symud ymlaen, rhaid inni osod y cyd-destun yr ydym wedi'i wneud o'r blaen ar sawl achlysur yn ystod gweinyddiaeth ddiwethaf y Cyngor. Mae'r union faterion wedi codi unwaith eto gan y rhieni a'r Cyngorwyr lleol. Am ryw reswm, mae'n ymddangos mai dim ond colli gwasanaethau a ddarperir gan yr Awdurdod mae De-ddwyrain Ynys Môn. Yn ddiweddar, mae'r Awdurdod wedi cau'r Ysgol yn Llanddona, wedi cau canolfan gofal dydd ym Miwmares ac wedi dadlwytho'r ganolfan hamdden. Mae'r toiledau wedi cael eu dadlwytho i Gyngor y Dref, ac mae'r Awdurdod yn benderfynol nawr i waredu'r Llys a'r Carchar, dwy ased o bwysigrwydd hanesyddol ac addysgol anferth, ac mae yna hefyd ansicrwydd ynghylch y gwasanaeth llyfrgell yn y dyfodol. Ddwy flynedd yn ôl, fe wnaeth pobl leol ymgyrchu'n galed i achub cartref preswyl Haulfre rhag cau, ac maen nhw'n byw mewn ofn bob dydd rhag i'r Awdurdod unwaith eto geisio cau'r cartref ar ryw adeg yn y dyfodol agos. Yn yr ychydig flynyddoedd diwethaf, rydym wedi gweld arwyddion cadarnhaol gyda chyllid Ewropeaidd yn mynd tuag at y pier a'r pontŵn, buddsoddiad lliniaru llifogydd ac ymrwymiad rhagorol gan yr adran dai, sydd wedi arwain at fuddsoddiad tai cymdeithasol ac eiddo newydd, ond dyma'r cychwyn yn unig, yn anorfod mae angen mwy o dai cymdeithasol a chynllun corfforaethol yn cwmpasu De Ddwyrain Môn.

Mae angen buddsoddiad mawr ar y ffordd sy'n cysylltu Biwmares, un o'r pum Tref ar yr Ynys, mae angen uwchraddio'r seilwaith, mae arnom angen cynllun datblygu economaidd ar

gyfer yr ardal sy'n ymgorffori'r Ddeddf Cenedlaethau'r Dyfodol yn llawn, mae angen cyfleoedd gwaith arnom. Yn y 1960au, cyflogwyd 900 o bobl leol yn bennaf yn Cammell Laird, mae'r safle hwn yn ddolur llygad ar hyn o bryd a gallai datblygiad economaidd addas fod yn gatalydd.

Credwn fod angen i'r Awdurdod yn y lle cyntaf ddatblygu a chyflwyno cynllun corfforaethol cydlynol ar gyfer De Ddwyrain Môn, strategaeth ymrwymedig i roi cyfle i'r ardal ffynnu yn gymdeithasol ac yn economaidd.

Yn yr adroddiad ymgynghori, adroddir bod cost addysg y pen Seiriol ar gyfartaledd ar gyfer 16/17 yn £ 4,356, mae hyn yn cymharu'n ffafriol â chyfartaledd Ynys Môn o £ 4,869 ac ychydig yn uwch na chyfartaledd Cymru o £ 4,226. Mae ward Seiriol eisoes wedi colli Ysgol Llanddona ac ni welwyd unrhyw fuddsoddiad na moderneiddio i wneud iawn am hyn.

Rydym yn eich annog chi i gadw a buddsoddi yn y tair Ysgol ar draws y ward, mae rhagamcaniadau niferoedd disgyblion yn y dyfodol yn dda iawn ar gyfer pob un o'r 3 ysgol ac nid yw'r rhagamcaniadau twf wedi ystyried datblygiad Wylfa Newydd. Fel aelodau lleol, rydym yn gwbl ymrwymedig i addysg a gwelliant parhaus ac yn dymuno gweld pob plentyn yn cael yr addysg orau bosibl i gyflawni eu potensial.

Yr eiddoch yn gywir,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ward Seiriol

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	2 Hydref 2017
Pwnc:	Tai Gofal Ychwanegol Seiriol
Pwrpas yr Adroddiad:	Ystyried cynnig i ymgysylltu gyda'r gymuned leol mewn perthynas â datblygu Tai Gofal Ychwanegol yn Ardal Seiriol
Cadeirydd Sgriwtini:	Aled Morris Jones
Aelod(au) Portffolio:	Linos Medi Huws
Pennaeth Gwasanaeth:	Alwyn Jones
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: Ebost:	Alwyn Jones 01248752707 alwynjones3@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Carwyn Elias Jones Alun Roberts Lewis Wyn Davies

1 – Argymhelliad/Argymhellion

Mae swyddogion yn awgrymu bod cyfnod o ymgysylltiad yn cael ei gynnal yn lleol yn ardal Seiriol yn ystod Tachwedd 2017 mewn perthynas â thri o faterion, sef :-

- 1) Datblygu tai gofal ychwanegol yn Ardal Seiriol er mwyn darparu o leiaf 39 o fflatiau hunan-gynhaliol yn unol â modelau darpariaeth a gymeradwywyd yn genedlaethol.
- 2) Y safle sy'n cael ei ffafrio ar gyfer y datblygiad hwn yw safle cyfredol Ysgol Gynradd Biwmares naill ai wedi ei gyd-leoli gydag ysgol wedi ei haddasu neu fel yr unig ddefnydd ar gyfer y tir hwn.
- 3) Bod y cyngor yn mynd ar ôl opsiynau i gyllido'r datblygiad drwy'r Cyfrif Refeniw Tai fel bod y datblygiad yn cael ei ychwanegu at y stoc dai yn y sir gan ddarparu llety hanfodol ar gyfer pobl hŷn.

Ar ddiwedd y cyfnod ymgynghori, bydd crynodeb o'r adborth o'r sesiynau yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Tachwedd ynghyd â'r argymhelliad terfynol.

2 – Cyswllt gyda'r Cynllun Corfforaethol / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Yn y cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 2 Rhagfyr 2013, penderfynodd yr Awdurdod Lleol y dylid, fel rhan o'i gynllun corfforaethol, dargedu buddsoddiad yn y dyfodol at ddatblygu darpariaeth Gofal Ychwanegol ac y byddai'r Awdurdod Lleol yn gweithio

mewn partneriaeth gyda'r sector annibynnol i sicrhau bod dewis ar gael o fewn sefydliadau preswyl.

3 – Egwyddorion i Arwain Sgriwtini

Bydd yr egwyddorion isod o gymorth i Aelodau graffu'r pwnc hwn:

3.1 Y cwsmer / dinesydd [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt y bobl leol]

Mae'r adroddiad hwn yn cynnig ymgysylltu gyda'r bobl leol ynghylch datblygu tai gofal ychwanegol yn Ardal Seiriol. Mae'r cynnig yn gyson â datblygu llety lleol sy'n cefnogi pobl hŷn i fyw'n annibynnol yn eu cymunedau eu hunain gyda mynediad i ofal.

3.2 Gwerth [edrych ar a yw cynlluniau a chynigion yn economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol. Hefyd, edrych ar y gofynion ehangach o safbwynt buddion cymunedol]

Mae'r cynnig dan sylw'n anelu at sicrhau bod gan y cyngor fwy o fynediad at lety fforddiadwy i bobl hŷn. Bydd datblygu a chyllido'r cynllun drwy'r CRT yn caniatáu i'r cyngor gael dylanwad uniongyrchol dros y costau o adeiladu a rheoli'r prosiect yn gyffredinol.

3.3 Risg [Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt gwydnwch a thrawsnewid gwasanaethau. Mae'n ymwneud â newid gwasanaeth o fod yn un traddodiadol i fod yn un sydd wedi ei drawsnewid ac â chadernid y gwasanaeth wedi ei drawsnewid unwaith y mae wedi ei sefydlu]

Ar hyn o bryd, rydym yn argymhell y dylid ymgysylltu gyda'r bobl leol ynghylch y datblygiad hwn. Petai'r cynllun yn mynd yn ei flaen, byddai'n rhaid ystyried ymhellach y risgiau cyfredol a lliniarol hefyd. Mae symud i ffwrdd o fodel gofal preswyl traddodiadol tuag at ddarpariaeth gofal ychwanegol yn hollol gydnaws â datblygu gwasanaeth wedi ei drawsnewid ar gyfer pobl hŷn yn Ynys Môn.

3.4 Canolbwyntio ar y system (gan gynnwys datblygiad sefydliadol) Sicrhau bod gan y Cyngor a'i bartneriaid y system yn eu lle i sicrhau y gallent weithredu trawsnewidiad yn llyfn ac yn effeithlon a heb gael effaith negyddol ar y ddarpariaeth o wasanaeth

Os ceir caniatâd i symud ymlaen gyda'r datblygiad Gofal Ychwanegol hwn gan ddilyn y broses ymgysylltu a argymhellir, bydd cynllun gweithredu manwl yn cael ei gytuno a fydd yn cael ei graffu'n barhaus.

3.5 Canolbwyntio ar berfformiad ac ansawdd [Sgriwtini yn cymryd arno rôl monitro perfformiad neu sicrhau ansawdd, ar sail eithriad]

Dim yn berthnasol ar hyn o bryd

3.6 Canolbwyntio ar Lesiant [Edrych ar gynlluniau a chynigion o bersbectif gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol]

Mae'r cynlluniau sydd dan ystyriaeth wedi cael eu dylunio i ddarparu llety i bobl hŷn sy'n caniatáu iddynt barhau i fyw'n annibynnol yn eu cymunedau eu hunain. Ymddengys bod y cynnig cychwynol hwn yn gwbl gyson felly â darparu gofal cynaliadwy ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

4 – Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

- A yw'r argymhellion sy'n cael eu craffu'n gyson â blaenoriaethau corfforaethol ac yn benodol y rhai y cytunwyd arnynt ar gyfer yr Adran Gofal Cymdeithasol i Oedolion a'r Adran Dai
- A yw'r argymhellion, yn eich barn chi, yn briodol yn wyneb yr wybodaeth a gyflwynwyd?
- Pwyntiau eraill er eglurder

5 – Cefndir/Cyd-destun

Rhesymau dros ddatblygu Gofal Ychwanegol

Mae'r Awdurdod yn gyfrifol am sicrhau bod anghenion gofal a llety pobl hŷn yn cael eu bodloni mewn modd sy'n sicrhau eu hurddas a'u lles. Mae rhai o'r cyfrifoldebau hyn yn statudol ac mae eraill yn rhan o ethos ac ymagwedd gyffredinol sy'n gysylltiedig â'r ddarpariaeth o ofal cymdeithasol yn Ynys Môn. Wrth i anghenion a disgwyliadau/dyheadau pobl hŷn newid ac wrth i'r adnoddau sydd ar gael leihau, rhaid newid y modd y darperir gwasanaethau ar gyfer pobl hŷn. Yn Ynys Môn, rydym yn rheoli'r newid hwn drwy ein Rhaglen Trawsnewid ar gyfer Oedolion.

Elfen allweddol o'r Rhaglen Drawsnewid ar gyfer Oedolion yw ailgyflunio'r modd y darperir llety, gan symud i ffwrdd oddi wrth ofal preswyl "traddodiadol" tuag at fodel Tai Gofal Ychwanegol. Mae'r rhesymau am y newid hwn wedi cael eu disgrifio yn yr adroddiad a gyflwynwyd eisoes i'r pwyllgor hwn ar 2 Gorffennaf 2015¹ ac o'r herwydd, nid oes bwriad i ymhelaethu ymhellach yn yr adroddiad hwn.

Penderfynodd yr Awdurdod Lleol yn y cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith ar 2 Rhagfyr, 2013, y byddai, fel rhan o'i gynllun corfforaethol, yn targedu buddsoddiad yn y dyfodol tuag at ddatblygu darpariaeth Gofal Ychwanegol ac y byddai'r Awdurdod Lleol yn gweithio mewn partneriaeth gyda'r sector annibynnol i sicrhau bod dewis ar gael o ran sefydliadau preswyl. Gwnaed cynnydd da yn hyn o beth – mae Penucheldre wedi hen sefydlu ac mae model gofal 24 awr wedi bod ar gael ers Ebrill 2016. Yn yr un modd, mae Hafan Cefni wrthi'n cael ei ddatblygu a disgwyli'r bydd wedi ei gwblhau erbyn Mehefin 2017. Bydd hyn yn darparu 63 o fflatiau hunan-gynhaliol gyda mynediad i ofal 24 awr.

Rhesymau dros ffafrio'r safle hwn

Ym mis Hydref 2015, gwnaed ymrwymiad i ystyried opsiynau ar gyfer safleoedd yn Ne Ynys Môn er mwyn datblygu Tai Gofal ychwanegol. Nodwyd Ardal Seiriol fel y lleoliad a oedd yn cael ei ffafrio petai safleoedd ar gael yn y cyffiniau. Yn ystod 2016, comisiynwyd arolwg o wahanol safleoedd drwy Wasanaethau Eiddo'r Cyngor a roes sylw i wahanol ffactorau a fyddai'n cefnogi datblygiad o'r fath. Roedd y ffactorau a ddylanwadodd ar yr asesiad hwn yn cynnwys:-

¹ Alwyn Jones, 15Awst2017, Adroddiad i'r Pwyllgor Gwaith: Llety ar gyfer Oedolion Hŷn - Haulfre

Caniatâd Cynllunio – Ystyried y tebygolrwydd o gael caniatâd cynllunio

Addasrwydd y safle ar gyfer y datblygiad – Yn seiliedig ar y lleoliad ffisegol, cyfyngiadau ac amodau y gwyddys amdanynt ar y safle

Hwylustod – Rhoddwyd sylw i ba mor agos oedd y safleoedd at ganol y dref o safbwynt cysylltiadau i gerddwyr, y gallu i gael at y safle gyda neu heb gerbydau.

Cost – Rhoddwyd sylw hefyd i werth y tir datblygu, naill ai'r gost o'i brynu neu golli incwm o werth yr ased yn sgil unrhyw fwrriad i gael gwared arno. Ystyriwyd hefyd effaith y costau o glirio'r safle lle yr oedd adeiladau neu strwythurau eisoes ar y safle.

Argaeledd ac Amseriad – Mae safleoedd tir glas nad ydynt wedi eu datblygu eisoes o bosib ar gael yn sydyn iawn ar gyfer eu datblygu; fodd bynnag, nid yw safleoedd tir llwyd neu safleoedd sy'n cael eu defnyddio'n barod neu sydd wedi ei datblygu eisoes ar gael mor rhwydd.

Gwasanaethau – Y prif ystyriaethau dan y maen prawf hwn yw agosrwydd a lleoliad y draeniau ar gyfer dŵr budr a dŵr wyneb.

Mae'r adroddiad hwn wedi ei gynnwys yn Atodiad A. Yn yr adroddiad, amlygwyd mai'r opsiwn a oedd yn cael ei ffafrio oedd yr un i ddatblygu Tai Gofal Ychwanegol ar safle'r ysgol gynradd gyfredol a naill ai ei gyd-leoli gyda'r ysgol gan sicrhau defnydd effeithiol o'r tir, neu fel arall, fel yr unig denant. Cafodd dau leoliad ar y safle eu hasesu, sef lleoliad y ganolfan ddydd sydd bellach yn wag, a safle y tu cefn i'r ysgol. Er bod y cyntaf ar y blaen o ryw ychydig ar ôl yr asesiad cychwynnol, daeth yn amlwg yn ystod y cyfnod dylunio cynnar, bod mynediad i'r lleoliad yn anodd ac nad oedd lle arno ond ar gyfer adeilad bychan. Nid oedd y problemau hynny'n bodoli gyda datblygu y tu cefn i'r ysgol ac mae'n gwneud gwell defnydd o'r ardal hon gyda'r posibilrwydd y bydd modd dylunio adeilad sy'n gydnaws â statws rhestredig yr ysgol ac o bosib yn caniatáu ar gyfer rhannu cyfleusterau arlwygo gyda'r ysgol.

Rhesymau am ddatblygu'r safle drwy'r CRT

Mae cynlluniau Tai Gofal Ychwanegol yn tueddu i fod yn ddatblygiadau mwy sy'n cynnwys 40 – 70 o unedau sydd, yn hanesyddol wedi cael eu hariannu drwy'r Grant Tai Cymdeithasol (SHG).

Yn ddiweddar, mae llai o SHG wedi bod ar gael ar gyfer datblygu tai gofal ychwanegol oherwydd byddai angen oddeutu £4.5m o SHG ar gyfer pob datblygiad.

Ers Ebrill 2015, mae'r CRT wedi bod yn ariannu ei hun ac o ganlyniad, gellir yn awr sicrhau arian drwy'r cap benthycia CRT ac o Ebrill 2018 ymlaen, bydd modd ymgeisio am gyllid o'r Grant Cyllid Tai (HFG) sy'n fath o gyllid cyfalaf sydd ar gael i Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig gan Lywodraeth Cymru.

Gan gymryd yr uchod i ystyriaeth a'r ffaith fod gan y Gwasanaethau Tai Dîm Datblygu Mewnol, byddai'n rhesymol i'r Gwasanaethau Tai ddatblygu'r cynllun tai gofal ychwanegol nesaf ar gyfer yr Ynys.

Oherwydd y gall y CRT gael benthyciadau gan y PWLB am gyfraddau cystadleuol iawn, byddai hynny'n gostwng costau cyllido'r cynllun gyda hynny yn ei dro yn golygu rhenti wythnosol rhatach i denantiaid.

6 – Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Mae AEA cyffredinol wedi cael ei gynnal ar gyfer Datblygiad Gofal Ychwanegol

7 – Goblygiadau Ariannol

Ar hyn o bryd, rydym yn cynnig ymgysylltu gyda'r cyhoedd yn ardal Seiriol. Rhoddwyd sylw i'r goblygiadau ariannol yn gynnar iawn yn yr Adran Dai.

8 – Atodiadau:

Atodiad A – Adroddiad ar Ddewis Safle

9 – Papurau cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

Adroddiad Dewis Safle

Prosiect Gofal Ychwanegol Seiriol

Paratowyd gan: Barry. W. Jones BSc (Hons) MRICS
Uwch Swyddog Priso

Adroddiad Dewis Safle – Prosiect Gofal Ychwanegol Seiriol

Cynnwys

	Tudalen
Pwrpas	2
Cwmpas	2
Dadansoddiad Safle	
Safle 1 – Ysgol Gynradd Biwmares	4
Safle 2 – Canolfan Gofal Dydd Biwmares	5
Safle 3 – Carchar Biwmares	6
Safle 4 – Bryn Tirion, Biwmares	7
Safle 5 – Haulfre, Llangoed	8
Safle 6 – Hen Glwb Cymdeithasol Biwmares	9
Safle 7 – Seiriol Lairds,	10
Cynllunio Lle	11
Gwybodaeth gychwynnol ynglŷn â Chostau	11
Matrics Dewis Safle	12
Argymhellion	13
Atodiad 1 - Cynllun	14

Awdur: Barry. W. Jones BSc (Hons) MRICS
 Uwch Swyddog Prisio
 Cyngor Sir Ynys Môn

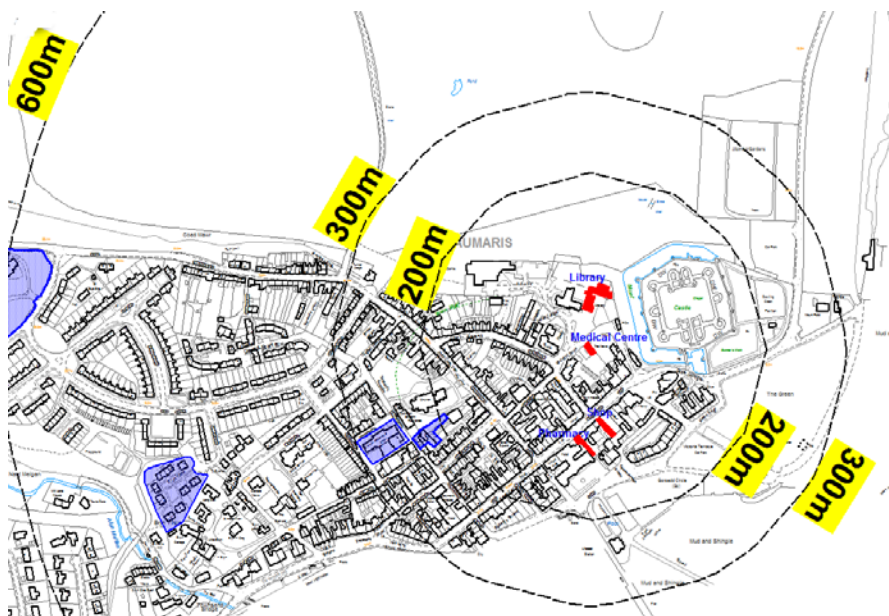
Arwyddwyd: Dyddiad:

Pwrpas

Paratowyd yr adroddiad hwn ar ran y grŵp Prosiect Gofal Ychwanegol er mwyn archwilio ac argymell safle addas ar gyfer datblygu cynllun tai gofal ychwanegol wedi ei adeiladu o'r newydd yn ward Seiriol, Ynys Môn. Seiliwyd yr argymhellion ar yr wybodaeth a ddarparwyd gan dîm rheoli'r Grŵp Prosiect.

Cwmpas

Cafodd nifer o safleoedd eu nodi yn dilyn astudiaeth ddesg fanwl o'r tir sydd ar gael sydd â'r potensial i gael ei ddatblygu, yn agos i gyfleusterau allweddol ac o fewn pellter cerdded/teithio rhesymol yn ogystal â chynnig mynediad rhwydd i drafnidiaeth gyhoeddus leol. Gan mai ychydig iawn o gyfleusterau sydd yn Llangoed, dim ond yr opsiynau ym Miwmares all ateb y gofynion penodol hyn yn llawn. Mae'r holl safleoedd a ystyriwyd ym Miwmares wedi eu lleoli o fewn 600m i'r cyfleusterau canol tref mwyaf perthnasol megis siop, llyfrgell, meddygfa a fferyllfa (fel y gwelir o'r darlun isod (Darlun 1)).

Darlun 1 – Canol Tref Biwmares

Mae chwech o'r safleoedd a nodwyd yn eiddo rhyddfrait i'r Cyngor ac un mewn perchnogaeth breifat.

Rhestrir y safleoedd sy'n cael eu hystyried yn yr adroddiad fel a ganlyn:

- Safle 1 – Ysgol Gynradd Biwmares (eiddo'r Cyngor)
- Safle 2 – Hen Ganolfan Gofal Dydd, Biwmares (eiddo'r Cyngor)
- Safle 3 – Bryn Tirion, Biwmares (eiddo'r Cyngor)
- Safle 4 – Carchar Biwmares (eiddo'r Cyngor)
- Safle 5 – Heulfre, Llangoed (eiddo'r Cyngor)
- Safle 6 – Hen Glwb Cymdeithasol Biwmares (eiddo preifat)

Safle 7 – Seiriol – Lairds, Biwmares (eiddo preifat)

Ymgynghorwyd â nifer o Wasanaethau mewnol y Cyngor ynglŷn â photensial pob safle o ran datblygu cyfleuster Gofal Ychwanegol newydd. Darparwyd mewnbwn yn bennaf gan Wasanaeth Eiddo'r Cyngor o safbwynt perchnogaeth tir ac agweddau pensaernïol, gyda Phriffyrdd a Pholisi Cynllunio'n darparu arbenigedd ychwanegol. Mae'r Gwasanaeth Priffyrdd wedi rhoi gwybodaeth am fynediad priffyrdd a draenio a derbyniwyd sylwadau ysgrifenedig gan Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd (UPCC) Gwynedd ac Ynys Môn yn ogystal â'r Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI).

Ymgynghorwyd â'r Swyddogion canlynol:

Gareth W. Thomas – Rheolwr Gwasanaethau Cynllunio
Huw Percy – Prif Beiriannydd (Priffyrdd)
David F. Jones – Rheoli Datblygu (Cynllunio)
Dave Jump – Uwch Swyddog Cynllunio a Chadwraeth
Sean Pritchard – Syrfëwr Adeiladu

Mae'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd (UPCC) wedi darparu sylwadau polisi cynllunio ar bob un o'r safleoedd sydd dan ystyriaeth. Ar hyn o bryd mae'r tîm UPCC yn gweithio tuag at fabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn 2016 ac mae'n debygol iawn y bydd rhaid rhoi sylw i'r datblygiad Gofal Ychwanegol arfaethedig o dan y polisi hwnnw.

Mae pob un o'r safleoedd yn nhref Biwmares wedi'u lleoli oddi fewn i ffiniau cynllunio diffiniedig Cynllun Datblygu Lleol Ynys Môn a'r Cynllun Datblygu Unedol a Stopiwyd. Nid yw'r un o'r safleoedd dan ystyriaeth wedi eu dynodi ar gyfer unrhyw bwrpas penodol yng Nghynllun Datblygu Lleol Ynys Môn na'r Cynllun Datblygu Unedol a Stopiwyd.

Nid ymddengys fod yr un o'r safleoedd o ddiddordeb ecolegol sylweddol, ond byddai cynnal archwiliad priodol ar gyfer ystlumod (sydd wedi eu gwarchod o dan Reoliadau Cynefinoedd 2010 ayb) yn darparu gwybodaeth a fyddai'n cynorthwyo i benderfynu ar unrhyw achos sy'n golygu dymchwel adeiladau presennol. Yn yr un modd, mae adar sy'n nythu'n cael eu gwarchod gan y gyfraith, felly byddai'n rhaid cynnal arolwg ar unrhyw adeiladau, coed neu wrychoedd cyn eu dymchwel neu osgoi gwneud gwaith yn ystod y tymor nythu.

Safle 1 – Safle Ysgol Gynradd Biwmares

Disgrifiad – Mae'r safle'n mesur oddeutu 2.07 hecтар (5.13 acer) ac mae wedi cael ei ddatblygu'n rhannol i ddarparu adeilad ysgol deulawr sydd ag arwynebedd o thua 2025m² ynghyd â chaeau chwarae. Mae'r safle eisoes ym mherchnogaeth Cyngor Sir Ynys Môn ac mae'n bosib y bydd ar gael mewn cyfnod rhesymol o amser. Lleolir y safle cyfan oddi fewn i ffiniau datblygu, fodd bynnag mae'r ysgol yn adeilad rhestredig Gradd II ac nid oes modd ei ddymchwel.

Darlun 2 – Ysgol Gynradd Biwmares

Penseiri – Mae'r safle'n ddigon mawr ar gyfer adeiladu cyfleuster gofal ychwanegol, fodd bynnag mae'r adeilad yn un rhestredig Gradd II felly mae cyfyngiadau ar sut y gellid ei addasu. Serch hynny, mae'r safle mewn lleoliad da iawn gyda llefydd tu allan da a digon o le ar gyfer parcio a cherbydau danfon nwyddau, ond nid yw'n gyfleus o ran pellter cerdded i ganol y dref a'i gyfleusterau. Byddai'n rhaid i unrhyw waith addasu ar yr adeilad fod yn sensitif i gofrestrriad Gradd II yr adeilad ac mae nifer o stepiau yn lefelau'r llawr o fewn yr adeilad presennol y byddai'n rhaid eu hystyried.

Priffyrdd – Mae'r safle hwn yn dderbyniol o ran y briffordd sy'n arwain tuag ato. Lleolir y safle ar lwybr bws ac mae cysylltiadau da i gyfeiriad y dref, fodd bynnag mae cryn dipyn o daith ar droed.

Draenio – Mae trefniadau draenio'r rhan o'r safle sydd wedi ei ddatblygu'n barod yn ddigonol, er efallai y byddai angen darpariaeth ychwanegol ar gyfer gwanhau dŵr wyneb fel rhan o ddyluniad y cynllun.

Cynllunio - Lleolir yr eiddo oddi fewn i'r ffin ddatblygu yng Nghynllun Lleol Ynys Môn, y Cynllun Datblygu Unedol a Stopiwyd a'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd sy'n esblygu. Fodd bynnag mae rhai cyfyngiadau oherwydd bod yr adeilad yn un rhestredig.

Cadwraeth / Adeilad Rhestredig – Mae'r ysgol yn adeilad rhestredig gradd II ond gellid ystyried addasu'r adeilad mewn modd sensitif iawn gydag estyniad(au) modern o ansawdd uchel. Byddai hynny'n golygu datblygiad sensitif iawn a mwy costus na datblygiad ar safle tir llwyd neu dir glas.

Fodd bynnag, gellid datblygu rhan fechan o'r tiroedd ar ochr chwith y safle fel rhan o ddatblygiad yr eiddo cyfagos, sef 'Canolfan Ofal Dydd Biwmares'.

Safle 2 – Canolfan Ofal Dydd Biwmares

Disgrifiad – Eiddo a adnabyddir fel Canolfan Ofal Dydd Biwmares sy'n ffinio ar gaeau chwarae Ysgol Biwmares. Mae'r safle'n mesur oddeutu 0.16 hectar (0.41 acer) ac mae'r adeilad yn ymestyn i 215 m². Mae'r eiddo'n terfynu ar gae chwarae Ysgol Biwmares sy'n cynnig cyfle i ymestyn arwynebedd y safle er mwyn creu datblygiad mwy. Cafwyd gwybodaeth y gellid ystyried rhannu rhai gwasanaethau a chyfleusterau gyda'r Ysgol gyfagos, yn amodol ar ystyriaethau'n ymwneud â'r dyluniad arfaethedig, perchnogaeth a materion cyfreithiol.

Darlun 3 – Canolfan Ofal Dydd Biwmares

Penseiri – Efallai nad yw'r safle'n ddigon mawr ar gyfer adeiladu Cyfleuster Gofal Ychwanegol a byddai angen ymgorffori rhan o dir yr Ysgol gyfagos mewn unrhyw ddatblygiad.

Priffyrdd – Mae'r safle wedi ei leoli ar lwybr bws ac mae cysylltiadau da i gyfeiriad y dref, er ei bod gryn bellter ar droed. Ystyrir bod y ffordd fynediad yn addas hyd at gyffordd Maes Hyfryd ond mae'n rhy gul ar ôl hynny a byddai angen lledu'r ffordd gan ddefnyddio rhan o gaeau chwarae Ysgol Gynradd Biwmares sydd gerllaw ac sydd ym mherchnogaeth Cyngor Sir Ynys Môn (sy'n rhan o diroedd yr ysgol).

Draenio – Mae'r safle presennol wedi ei wasanaethu'n briodol. Byddai datblygiad ychwanegol yn ychwanegu at y llwyth, ond credir y byddai'r system ddraenio yn ymdopi petai system ddigonol ar gyfer gwanhau dŵr wyneb yn rhan o ddyluniad y cynllun. Efallai y byddai angen system wanhau dŵr wyneb ychwanegol fel rhan o ddyluniad y cynllun.

Cynllunio – Mae'r eiddo oddi fewn i'r ffin ddatblygu yng Nghynllun Lleol Ynys Môn, y Cynllun Datblygu Unedol a Stopiwyd a'r Cynllun Datblygu ar y Cyd sy'n esblygu.

Cadwraeth / Adeilad Rhestredig - Nid yw'n adeilad rhestredig ond mae'n rhan o osodiad hanfodol yr ysgol gyfagos. Er bod hwn yn safle tir llwyd byddai'n rhaid ei ddatblygu mewn modd sensitif oherwydd ei fod yn agos i'r Adeilad Rhestredig.

Safle 3 – Bryn Tirion, Biwmares

Disgrifiad – Datblygiad bach o fyngalos gwarchod yr awdurdod lleol ar ffordd bengaead yw Bryn Tirion ac mae'n mesur oddeutu 0.92 hectar (2.27 acer). Mae'r safle wedi'i leoli mewn ardal breswyl sefydledig ond mae'r ffyrdd yn gul ac mae llefydd parcio yn brin. Mae pob un o'r byngalos yn cael eu dal ar gytundebau tenantiaeth ddiogel felly nid yw'r eiddo ar gael yn rhwydd i'w datblygu.

Darlun 4 - Bryn Tirion, Biwmares

Penseiri – Mae'n bosib nad yw'r safle'n ddigon mawr ar gyfer cyfleuster gofal ychwanegol a phrin yw'r lle tu allan ar gyfer gardd a pharcio. Mae cyfyngiadau hefyd o ran gosodiad unrhyw ddatblygiad gerllaw eiddo arall oherwydd materion megis edrych dros ayb. Gallai danfon deunyddiau / nwyddau fod yn anodd oherwydd natur y ffyrdd.

Priffyrdd – Cysylltiadau ar droed da i ganol y dref. Fodd bynnag, mae'r ffordd fynediad yn gul ac yn anaddas ar gyfer traffig ychwanegol sy'n deillio o ddatblygiad mwy.

Draenio – Mae'r safle presennol wedi ei wasanaethu'n briodol. Byddai datblygiad ychwanegol yn ychwanegu at y llwyth, ond credir y byddai'r system ddraenio yn ymdopi petai system ddigonol ar gyfer gwanhau dŵr wyneb yn rhan o ddyluniad y cynllun. Efallai y byddai angen system wanhau dŵr wyneb ychwanegol fel rhan o ddyluniad y cynllun.

Cynllunio – Lleolir y safle o fewn ardal breswyl sefydledig ac mae oddi fewn i'r ffin ddatblygu a gynhwysir yng Nghynllun Datblygu Lleol Ynys Môn, y Cynllun Datblygu Unedol a Stopiwyd a'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd sy'n esblygu. Fodd bynnag, gallai'r tai sydd o gwmpas y datblygiad achosi problemau o ran unrhyw gynigion datblygu gan eu bod mor agos i'r safle.

Cadwraeth / Adeilad Rhestredig – Mae'r safle hwn yn yr Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol ond ychydig tu allan i'r ardal gadwraeth arbennig ddynodedig. Mae'r safle'n ffinio â Bryn Cottage sydd tu fewn i'r ardal gadwraeth arbennig. Mae rhai adeiladau rhestredig yn yr ardal o gwmpas ond byddai'n anodd asesu effaith posib datblygiad arfaethedig ar osodiadau Adeiladau Rhestredig gan nad oes mwy o fanylion ar gael ar hyn o bryd.

Safle 4 – Carchar Biwmares

Disgrifiad – Adeilad hanesyddol Gradd 1 yr hen garchar wedi ei leoli yn agos at ganol tref Biwmares. Mae'r safle'n mesur oddeutu 0.17 hectar ac mae 0.42 hectar wedi ei ddatblygu'n llawn. Mae'r lonydd sy'n arwain at yr eiddo yn gul iawn ac mae prinder llwybrau cerdded.

Darlun 5 – Carchar Biwmares

Penseiri – Nid ystyrir fod y safle'n ddigon mawr ac mae'r adeilad presennol yn adeilad rhestredig Gradd I.

Priffyrdd - Safle yng nghanol y dref ond mae'r lonydd o'i amgylch yn gul ar gyfer cerbydau, heb sôn am draffig adeiladu. Mae prinder o lwybrau cerdded o gwmpas y safle.

Draenio – Mae rhan y safle sydd wedi'i ddatblygu'n barod yn cael ei wasanaethu'n ddigonol, fodd bynnag bydd datblygiad ychwanegol yn cynyddu'r llwyth a gallai hynny olygu y byddai angen gwella'r system ddraenio.

Cynllunio – Mae'r eiddo oddi fewn i'r ffin ddatblygu yng Nghynllun Datblygu Lleol Ynys Môn, y Cynllun Datblygu Unedol a Stopiwyd a'r Cynllun Datblygu ar y Cyd sy'n esblygu. Fodd bynnag, byddai unrhyw ddatblygiad yn anodd iawn oherwydd ei fod yn adeilad rhestredig Gradd 1, mae'n agos i eiddo gerllaw ac mae'r lonydd yn gul.

Cadwraeth / Adeilad Rhestredig - Mae'r adeilad a'r safle hwn yn Heneb Restredig, Adeilad Rhestredig Gradd I, mewn Ardal Gadwraeth arbennig ddynodedig, mewn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol ac wedi ei leoli ymysg nifer o Adeiladau Rhestredig ac yn rhan hanfodol o osodiad Castell Biwmares sydd wedi ei ddynodi yn Heneb Restredig, Adeilad Rhestredig Gradd I a Safle Treftadaeth y Byd. Nid yw'n amhosib datblygu'r safle ond byddai'r broses o baratoi ceisiadau Caniatâd Heneb Restredig (Cadw) a Chaniatâd Adeilad Rhestredig (Cadw) yn gymhleth iawn ac yn gostus i'w paratoi ac nid oes unrhyw sicrwydd y byddai'r ceisiadau'n llwyddiannus.

Safle 5 - Haulfre, Llangoed

Disgrifiad – Cyfleuster cartref gofal sydd ym mherchnogaeth yr Awdurdod Lleol mewn tiroedd sy'n mesur oddeutu 8.41 hectar (20.79 acer).

Darlun 6 - Haulfre, Llangoed

Penseiri – Mae'r safle'n ddigon mawr ar gyfer datblygiad ar raddfa fawr, fodd bynnag, mae'n bosib y byddai cyfyngiadau ar sut y gellid ei addasu oherwydd ei fod yn adeilad rhestredig Gradd II ac mae'n debygol y byddai'n ddrud iawn i'w adnewyddu neu i ddymchwel rhannau mawr ohono. Lleolir y safle mewn lleoliad da iawn gydag ardaloedd tu allan da a digon o le parcio ac ar gyfer cerbydau danfon nwyddau. Fodd bynnag, nid oes opsiwn i breswylwyr gerdded i'r dref.

Priffyrdd – Mae gwasanaeth bws i bentref Llangoed, fodd bynnag mae'r safle dan sylw tu allan i'r pentref ac nid oes llwybrau cerdded yn cysylltu'r safle â'r pentref. Mae'r lôn yn gul ar gyfer cerbydau a cherbydau adeiladu.

Draenio - Mae rhan y safle sydd wedi'i ddatblygu'n barod wedi ei wasanaethu'n ddigonol. Bydd datblygiad pellach yn cynyddu'r llwyth, ond credir y byddai'r system draenio yn ymdopi pe ymgorfforwyd system wanhau dŵr wyneb digonol yn nyluniad y cynllun.

Cynllunio – Mae'r eiddo y tu allan i ffin ddatblygu Cynllun Lleol Ynys Môn a'r Cynllun Datblygu Unedol a Stopiwyd ond fe'i dynodir yn glwstwr cefn gwlad yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd sy'n esblygu. Mae'r tir wedi ei ddynodi fel lleoliad cefn gwlad sydd o Harddwch Naturiol Eithriadol. Mae defnydd wedi ei sefydlu ar y safle ond gallai materion godi yn ymwneud ag adeilad rhestredig.

Cadwraeth / Adeilad Rhestredig – Mae hen Stablau Haulfre a'r Adeiladau Allanol yn Adeiladau Rhestredig Gradd II. Nid yw'r adeiladau eraill ar y safle wedi eu rhestru ac yn amlwg mae lle, gyda chaniatâd cynllunio priodol, i ystyried y safle hwn yn ofalus gan fod y safle yn un mor fawr.

Safle 6 – Clwb Cymdeithasol, Biwmares

Disgrifiad - Hen glwb cymdeithasol mewn perchnogaeth breifat sy'n agos i ganol tref Biwmares. 0.07 Hectar, 0.237 acer. Mae'r safle'n cynnwys 2 eiddo canol teras ynghyd â hen adeilad y clwb cymdeithasol yn y cefn. Mae mynediad yn broblem oherwydd natur y lonydd a'r garejys sydd mewn perchnogaeth breifat yng nghefn yr adeilad. Mae lle yn gyfyngedig hefyd oherwydd bod y safle yn ymyl yr Eglwys.

Darlun 7 – Clwb Cymdeithasol, Biwmares

Penseiri – Mae siâp y safle yn afreolaidd braidd ac nid ymddengys ei fod yn ddigon mawr. Efallai y byddai cyfyngiadau hefyd o ran gosodiad y datblygiad gyferbyn â'r Eglwys. Gallai costau dymchwel fod yn broblem ynghyd â materion sylweddol o ran danfon nwyddau'r contractwr i'r safle a chreu ardaloedd storio. Yn ogystal nid oes lle tu allan ar gyfer gardd na pharcio.

Priffyrdd – Safle yng nghanol y dref, ond mae Steeple Lane yn gul ac nid oes llwybr troed ar ei hyd. Byddai'n anodd i gerbydau a thraffig adeiladu gael mynediad.

Draenio – Mae rhan y safle sydd wedi'i ddatblygu'n barod wedi ei wasanaethu'n ddigonol, fodd bynnag bydd datblygiad ychwanegol yn cynyddu'r llwyth a gallai hynny olygu y byddai angen gwella'r system ddraenio.

Cynllunio – Tu fewn i’r ffin ddatblygu yng Nghynllun Datblygu Lleol Ynys Môn, y Cynllun Datblygu Unedol a Stopiwyd a’r Cynllun Datblygu ar y Cyd sy’n esblygu. Mae’n rhaid i’r eiddo gael ei ddatblygu mewn modd sensitif sy’n gweddu i gymeriad a natur yr adeiladau rhestredig gerllaw.

Cadwraeth / Adeilad Rhestredig - Safle sydd wedi achosi problem ers amser maith oddi mewn i Ardal Gadwraeth ddynodedig arbennig, yn yr AHNE, yn rhan o osodiad nifer o Adeiladau Rhestredig ac yn rhan o osodiad hanfodol Castell Biwmares sy’n Heneb Restredig ddynodedig, Adeilad Rhestredig Gradd I ac yn Safle Treftadaeth y Byd.

Safle 7 – Seiriol – Lairds, Llanfaes

Disgrifiad – Safle mewn perchnogaeth breifat sy’n ymestyn i oddeutu 5.96 Hectar (14.73 Acer). Mae nifer o adeiladau diwydiannol ar y safle fyddai’n rhaid eu dymchwel ac mae’n debygol fod rhannau o’r tir wedi’i lygru.

Darlun 8 – Seiriol – Lairds, Llanfaes

Penseiri – Safle mawr a allai fod yn addas i’w ddatblygu yn amodol ar dderbyn caniatâd statudol. Costau dymchwel adeiladau’n debygol o fod yn uchel serch hynny, ac mae’n debygol fod y tir wedi’i lygru. Fodd bynnag mae’n safle da iawn o ran llofydd tu allan da a digon o le parcio ac ar gyfer cerbydau danfon nwyddau, ond ni fyddai’n bosib i breswylwyr gerdded i’r dref.

Priffyrdd – Mae’r safle’n gyfleus o ran gwasanaeth bws ond mae’n bell o dref Biwmares ar droed. Mae’r rhwydwaith ffyrdd yn dderbyniol, fodd bynnag nid oes llwybr troed ar hyd y ffordd i dref Biwmares.

Draenio – Nid oes gwasanaethau ar y tir ond mae cysylltiadau dŵr budr a dŵr wyneb ar gael o dan y briffordd sy’n mynd i Lanfaes. Bydd datblygiad ychwanegol yn cynyddu’r llwyth, ond credir y byddai’r system ddraenio o dan y briffordd yn ymdopi pe ymgorfforwyd system ddigonol i wanhau dŵr wyneb yn nyluniad y cynllun.

Cynllunio – Nid yw'r safle oddi fewn i'r ffin ddatblygu yn y Cynllun Datblygu Unedol a Stopiwyd ond mae wedi ei ddynodi ar gyfer defnydd 'Cyflogaeth'. Bydd Llanfaes yn cael ei aiddosbarthu fel clwstwr cefn gwlad yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd sy'n esblygu ac nid oes dynodiad ar gyfer y safle dan sylw.

Tir sydd wedi ei ddatblygu'n flaenorol mewn lleoliad cefn gwlad sydd wedi ei ddynodi fel Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol.

Cadwraeth / Adeilad Rhestredig - Mae rhan o'r safle yn Heneb Restredig (Hen Briordy) ac mae wedi'i leoli tu fewn i'r AHNE ac mae Gorchmynion Gwarchod Coed oddi fewn i'r safle. Dim adeiladau rhestredig ac mae'r safle tu allan i'r Ardal Gadwraeth ond, serch hynny, mae rhai cyfyngiadau oherwydd yr Heneb Restredig a'r Gorchmynion Gwarchod Coed.

Cynllunio Lle

Darparodd Pensaer y Cyngor asesiad cynllunio lle ar gyfer cyfleuster arfaethedig tebyg yn ardaloedd Amlwch a Llangefni.

Daeth i'r casgliadau a ganlyn:-

- Amcangyfrifir y byddai datblygiad **56** uned angen adeilad **6,600m²**.
- Amcangyfrifir y byddai datblygiad **48** uned angen adeilad **5,825m²**.
- Amcangyfrifir y byddai datblygiad **40** uned angen adeilad **5,055m²**.

Cyngor Cychwynnol ynglŷn â Chostau

Cafwyd data ynglŷn â chostau adeiladu gan Wasanaeth Gwybodaeth Costau Adeiladu Sefydliad Brenhinol y Syrffewyr Siartredig (BCIS). Cyhoeddir mynegai costau adeiladu yn chwarterol ar gyfer gwahanol fathau o eiddo ar sail arwynebedd llawr yn ôl metr sgwâr. Nid yw'r ffigyrau hyn yn cynnwys ffioedd proffesiynol, gwaith allanol a chronfeydd wrth gefn, ond maent yn cynnwys costau cyffredinol, elw a chostau cychwynnol y prif gontractwyr. Nid yw data'r BCIS yn cynnwys categori penodol ar gyfer cyfleusterau 'Gofal Ychwanegol' yn bennaf oherwydd na chafodd sampl digonol ei ddadansoddi. Ystyrir mai'r math tebycaf o eiddo yw:-

BCIS - Tai Gwarchod gyda siopau, tai bwyta neu debyg - Cofnodir y raddfa adeiladu bresennol fel £1,432/m² (wedi ei ail-gyfrifo ar gyfer rhanbarth Cymru o ystadegau cenedlaethol).

Er mwyn caniatáu ar gyfer gwaith allanol ac elfennau wrth gefn y cynllun byddwn yn cynghori cynyddu'r raddfa hon i £1,600/m².

Datblygiad **56** uned = **£10.56 m**

Datblygiad **48** uned = **£9.32 m**

Datblygiad **40** uned = **£8.09 m**

Amcangyfrifir lwfans ar gyfer ffioedd proffesiynol a ffioedd prosiect yn ôl 9% o'r costau adeiladu.

Dewis Safle a Matrics Sgorio

Yn seiliedig ar y wybodaeth a gasglwyd wrth baratoi'r adroddiad hwn, lluniwyd matrices er mwyn sgorio pob un o'r safleoedd sydd dan ystyriaeth yn erbyn nifer o feini prawf, gyda'r bwriad o leihau'r opsiynau. Rhoddwyd pwysau cyfartal i bob un o'r meini prawf.

Caniatâd Cynllunio – Ystyried y tebygolrwydd y bydd caniatâd cynllunio'n cael ei roi ar sail naill ai polisïau presennol neu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd sy'n esblygu. Rhoddwyd sgôr i bob safle, gyda 5 yn golygu'r mwyaf tebygol o gael caniatâd cynllunio ac 1 y lleiaf tebygol.

Addasrwydd y safle ar gyfer ei ddatblygu – Yn seiliedig ar leoliad ffisegol, cyfyngiadau ac amodau sy'n hysbys ynglŷn â'r safle. Rhoddwyd sgôr i bob safle, gyda 5 yn dynodi'r mwyaf addas ac 1 y lleiaf addas.

Mynediad – Ystyriwyd pa mor agos yw'r safleoedd i ganol y dref o ran cysylltiadau i gerddwyr, y gallu i gael mynediad i'r tir gyda, a heb, gerbydau. Rhoddwyd sgôr i bob safle, gyda 5 yn dynodi'r mynediad mwyaf ffafriol ac 1 y mynediad lleiaf ffafriol.

Cost – Rhoddwyd ystyriaeth hefyd i werth y tir ar gyfer datblygu, naill ai'r gost prynu neu'r golled o ran colli incwm o werth yr ased yn sgil y posibilrwydd o gael gwared ohono. Rhoddwyd ystyriaeth hefyd i effaith costau clirio'r safle os oes adeiladau neu strwythurau yno'n barod. Rhoddwyd sgôr i bob safle rhwng 5, sy'n dynodi'r rhataf, ac 1, y dryfaf.

Argaeledd ac Amseru – Mae'n debygol y byddai safleoedd tir glas sydd heb eu datblygu o'r blaen ar gael i'w datblygu mewn amser byr; fodd bynnag, bydd angen mwy o amser i safleoedd tir llwyd, safleoedd wedi eu meddiannu neu safleoedd sydd wedi ei datblygu'n barod ddod ar gael. Rhoddwyd sgôr i bob safle rhwng 5, sy'n dynodi safleoedd sydd ar gael ar hyn o bryd, ac 1, ar gyfer y safleoedd na fyddai ar gael am amser hir.

Gwasanaethau – Ystyrir bod argaeledd cyflenwadau trydan a dŵr yn debyg ar gyfer pob opsiwn. Prif ystyriaeth y maen prawf hwn yw pa mor agos ac ym mhle y lleolir draeniau dŵr budr a dŵr wyneb. Rhoddwyd sgôr rhwng 5, lle gwyddys bod cysylltiadau draenio addas ar gael, ac 1, lle nad oes darpariaethau addas.

	Safle 1 – Ysgol Gynradd Biwmares	Safle 2 – Canolfan Gofal Dydd Biwmares	Safle 3 – Carchar Biwmares	Safle 4 – Bryn Tirion, Biwmares	Safle 5 – Haulfre, Llangoed	Safle 6 – Hen Glwb Cymdeithasol Biwmares	Safle 7 – Lairds, Seiriol
Tebygolrwydd o gael caniatâd cynllunio	4	5	2	3	4	4	3
Addasrwydd y safle							

Mynediad i ac o'r safle							
Mynediad i wasanaethau presennol	4	4	4	4	4	3	2
Cyfanswm	23	26	13	17	20	19	17

	Safle 1 – Ysgol Gynradd Biwmares	Safle 2 – Canolfan Gofal Dydd Biwmares	Safle 3 – Carchar Biwmares	Safle 4 – Bryn Tirion, Biwmares	Safle 5 – Haulfre, Llangoed	Safle 6 – Hen Glwb Cymdeithasol Biwmares	Safle 7 – Seiriol Lairds
	4	5	2	3	4	4	3
	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r eiddo wedi ei leoli oddi fewn i derfynau datblygu lleol. Adeilad Rhestrredig Gradd II felly nid oes modd ei dymchwel. Byddai'n rhaid i'r datblygiad arfaethedig / addasu'r ysgol fod yn sensitif i gymeriad rhestrredig Gradd II yr adeilad. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r eiddo'n ffinio ag Ysgol Biwmares ac oddi fewn i'r ffin ddatblygu lleol. Nid yw'r eiddo'n adeilad rhestrredig a byddai'n addas i'w ddatblygu. Mae defnydd o'r adeilad fel cyfleuster gofal dydd wedi ei sefydlu'n barod. 	<ul style="list-style-type: none"> Yn annhebygol o dderbyn caniatâd cynllunio i ddatblygu'r safle oherwydd bod yr eiddo'n adeilad rhestrredig Gradd 1. Adeiladau gerllaw yn agos i'r safle. Lonydd cul yn arwain at y safle ac o'i gwmpas. 	<ul style="list-style-type: none"> Lleolir y safle mewn ardal breswyl sefydledig oddi fewn i ffiniau datblygu lleol. Ystyrir bod ei leoliad yn agos i anheddau cyfagos yn achosi problemau. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r eiddo tu allan i'r ffin ddatblygu lleol gan fod yr ardal wedi ei dynodi yn glwstr cefn gwlad. Mae defnydd o'r adeilad fel cyfleuster gofal dydd wedi ei sefydlu'n barod. Byddai'n rhaid i'r datblygiad fod yn sensitif i gymeriad rhestrredig gradd II yr adeiladau oddi fewn i'r cwrtil. 	<ul style="list-style-type: none"> Lleolir yr eiddo oddi fewn i'r ffin ddatblygu lleol. Y safle gerllaw nifer o adeiladau rhestrredig a Safleoedd Treftadaeth y Byd (megis Castell Biwmares a'r Eglwys). Y safle wedi'i leoli oddi fewn i ardal gadwraeth. 	<ul style="list-style-type: none"> Nid yw'r safle wedi'i gynnwys oddi fewn i ffiniau datblygu presennol, fodd bynnag fe'i dynodir ar gyfer defnydd 'Cyfogaeth'. Bydd y dynodiad 'Defnydd Cyfogaeth' yn cael ei golli yn y Cynllun Datblygu ar y Cyd sy'n esblygu (sy'n debygol o gael ei fabwysiadu yn 2017). Rhan o'r safle mewn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol. Mae Heneb Restredig ar y safle a allai gyfyngu ar gynigion i ddatblygu'r safle.
	3	4	1	3	4	2	3
	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r safle'n addas ar gyfer ei ddatblygu. Ni ellir ystyried dymchwel yr adeilad presennol oherwydd ei fod yn adeilad rhestrredig Gradd II. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r safle ar gael yn rhwydd. Nid oes unrhyw gyfyngiadau ar y tir na'r eiddo. Mae angen lleuad rhan o'r lôn sy'n arwain at y safle er mwyn symud ymlaen â'r datblygiad. Byddai angen rhan o gae chwarae Ysgol Biwmares ar gyfer y datblygiad. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'n adeilad rhestrredig Gradd I ac yn Heneb Restredig. Byddai'r datblygiad arfaethedig yn anodd ac yn ddrud iawn. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae defnydd preswyl ar y safle'n barod, fodd bynnag mae wedi'i leoli ar ffordd gul. Mae pob eiddo yn destun tenantiaeth ddiogel. Byddai'n rhaid i unrhyw ddatblygiad arfaethedig roi ystyriaeth i edrych drosodd / pa mor agos yw eiddo cyfagos, a fyddai'n cyfyngu ar y cynigion dylunio. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r eiddo yn gartref gofal ar hyn o bryd. Byddai'n rhaid i'r gwaith o ail-ddatblygu'r safle fod yn sensitif i statws Rhestrredig Gradd II yr adeiladau oddi fewn i'r cwrtil. Mynediad yn rhesymol ac mae'r safle wedi'i leoli ar lwybr bws. Cryn dipyn o bellter i'r dref agosaf wrth deithio ar droed. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r safle'n fach ac wedi'i leoli ar ffordd gul. Byddai'n rhaid i gynigion datblygu gynnwys prynu'r garejys cyfagos, a gallai hynny fod yn anodd ac yn gostus. Mae'r eiddo mewn perchnogaeth breifat. 	<ul style="list-style-type: none"> Safle tir llwyd sy'n bodoli'n barod, fodd bynnag mae tu allan i ffiniau datblygu lleol. Nid oes gwasanaethau draenio ar y safle. Mae'r tir wedi'i lygru. Mae'r safle mewn perchnogaeth breifat a byddai'n costio'n ddrud i brynu a datblygu'r safle.
	5	3	2	3	3	3	4
	<ul style="list-style-type: none"> Bernir bod y lonydd sy'n arwain at y safle yn dda ac yn addas ar gyfer yr ailddatblygiad. Mae'r safle wedi'i leoli ar lwybr bws ac mae cysylltiadau da i'r dref. 	<ul style="list-style-type: none"> Bernir bod y lonydd sy'n arwain i Ysgol Biwmares sydd gerllaw yn addas, fodd bynnag mae'r lôn rhwng yr ysgol a'r eiddo dan sylw yn gul. Mae angen lleuad i'r lôn rhwng yr ysgol a'r eiddo mewn mannau. Mae'r safle wedi ei leoli ar lwybr bws ac mae cysylltiadau rhesymol i mewn i'r dref. 	<ul style="list-style-type: none"> Yr eiddo'n agos i ganol y dref. Mae'r lonydd sy'n arwain at ac o gwmpas y safle yn rhy gul ar gyfer y datblygiad arfaethedig. Nid oes llwybrau troed o gwmpas y safle. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r safle'n weddol agos at ganol y dref, fodd bynnag mae'r lôn sy'n arwain ato yn gul iawn ac yn anaddas ar gyfer y traffig ychwanegol a grëir gan ddatblygiad mawr. 	<ul style="list-style-type: none"> Yn gyffredinol mae'r rhwydwaith prifffyrdd sy'n arwain at y safle yn foddhaol ac mae gwasanaeth bws i bentref Llangoed. Mae'r safle tu allan i bentref Llangoed a phellter sylweddol o dref Biwmares a'i gyfleusterau. Nid oes llwybrau troed yn arwain o'r pentref i'r safle. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r safle'n agos at ganol y dref, fodd bynnag mae Steeple Lane yn gul ac nid oes llwybr troed ar ei hyd. Mynediad cyfyngedig ar gyfer cerbydau a thraffig adeiladu. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r safle'n gyffwrdd ar gyfer y gwasanaeth bws ond yn bell o dref Biwmares ar droed. Mae'r ffyrdd yn dderbyniol ond nid oes llwybrau troed arnynt yn arwain i dref Biwmares.
	4	5	2	3	2	3	2
	<ul style="list-style-type: none"> Cyngor Sir Ynys Môn sydd berchen ar yr eiddo. Mae'r eiddo werth tua £280,000. Mae cost y datblygiad yn debygol o fod yn uwch oherwydd statws rhestrredig Gradd II yr eiddo. 	<ul style="list-style-type: none"> Cyngor Sir Ynys Môn sydd berchen ar yr eiddo. Mae'r adeilad werth tua £140,000. Byddai costau cilio'r safle yn debygol o fod yn gymharol resymol. 	<ul style="list-style-type: none"> Cyngor Sir Ynys Môn sydd berchen ar yr eiddo ac mae werth dros £120,000. Mae cost y datblygiad yn debygol o fod yn uchel iawn oherwydd statws rhestrredig Gradd 1 yr adeilad. 	<ul style="list-style-type: none"> Cyngor Sir Ynys Môn sy'n berchen ar yr eiddo. Mae'r eiddo werth tua £400,000 ar hyn o bryd. Mae'r holl eiddo yn destun tenantiaeth ddiogel. Mae'n debyg y byddai costau ail-gartrefu tenantiaid yn uchel. 	<ul style="list-style-type: none"> Cyngor Sir Ynys Môn sydd berchen ar yr eiddo. Yn ddiweddar cafodd yr eiddo ei brisio a rhoddwyd gwerth o £740,000 arno fel endid gweithredol gyda chyfarpar llawn. Cost datblygu strwythurau rhestrredig yn debygol o fod yn uchel. 	<ul style="list-style-type: none"> Eiddo preifat. Mae'r eiddo werth tua £120,000. Byddai'r datblygiad arfaethedig yn golygu prynu'r 10 garej gyfagos. Gwerthwyd un garej am £30,000 yn ddiweddar. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r safle mewn perchnogaeth breifat ac mae'n ymestyn i oddeutu 35 acer. Byddai'n debygol o gostio mwy na £1,500,000 i brynu'r safle. Costau datblygu'n debygol o fod yn uchel iawn oherwydd costau dymchwel / cilio'r safle a materion amgylcheddol.
	3	5	2	1	3	4	3
	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r eiddo'n weithredol ar hyn o bryd ac nid yw'n debygol o fod ar gael tan 2020. 	<ul style="list-style-type: none"> Nid yw'r eiddo'n cael ei ddefnyddio ar hyn o bryd ac mae ar gael yn awr. 	<ul style="list-style-type: none"> Ar hyn o bryd defnyddir y safle fel amgueddfa ac mae'n annhebygol o fod ar gael yn y dyfodol agos. Rhagwelir gwrthwynebiad lleol sylweddol i unrhyw gynigion datblygu. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae tenantiaid ym mhob un o'r eiddo preswyl sy'n rhan o'r safle. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r safle'n weithredol ar hyn o bryd. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae hen adeilad y clwb cymdeithasol ar gael, fodd bynnag, byddai angen y garejys tu ôl i'r adeilad fel rhan o unrhyw ailddatblygiad, ac mae'r rheiny mewn perchnogaeth breifat. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r safle ar gael ar hyn o bryd ond ni fydd yn cael ei ddynodi fel "safle cyfogaeth" pan fydd y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn cael ei fabwysiadu yn y misoedd/blwyddyn i ddod.
	4	4	4	4	4	3	2
	<ul style="list-style-type: none"> Mae prif gyflenwadau i'r safle, fodd bynnag mae angen cynnal arolwg i gadarnhau pa mor addas ydynt. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae prif gyflenwadau i'r safle, fodd bynnag mae angen cynnal arolwg i gadarnhau pa mor addas ydynt. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae prif gyflenwadau i'r safle, fodd bynnag mae angen cynnal arolwg i gadarnhau pa mor addas ydynt. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae prif gyflenwadau i'r safle, fodd bynnag mae angen cynnal arolwg i gadarnhau pa mor addas ydynt. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae prif gyflenwadau i'r safle, fodd bynnag mae angen cynnal arolwg i gadarnhau pa mor addas ydynt. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae prif gyflenwadau'n arwain at y safle ond nid yw'r draeniau'n addas ar gyfer datblygiad mawr. 	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes unrhyw brif draeniau i'r safle nac yn agos i'r safle.
Cyfanswm	23	26	13	17	20	19	17

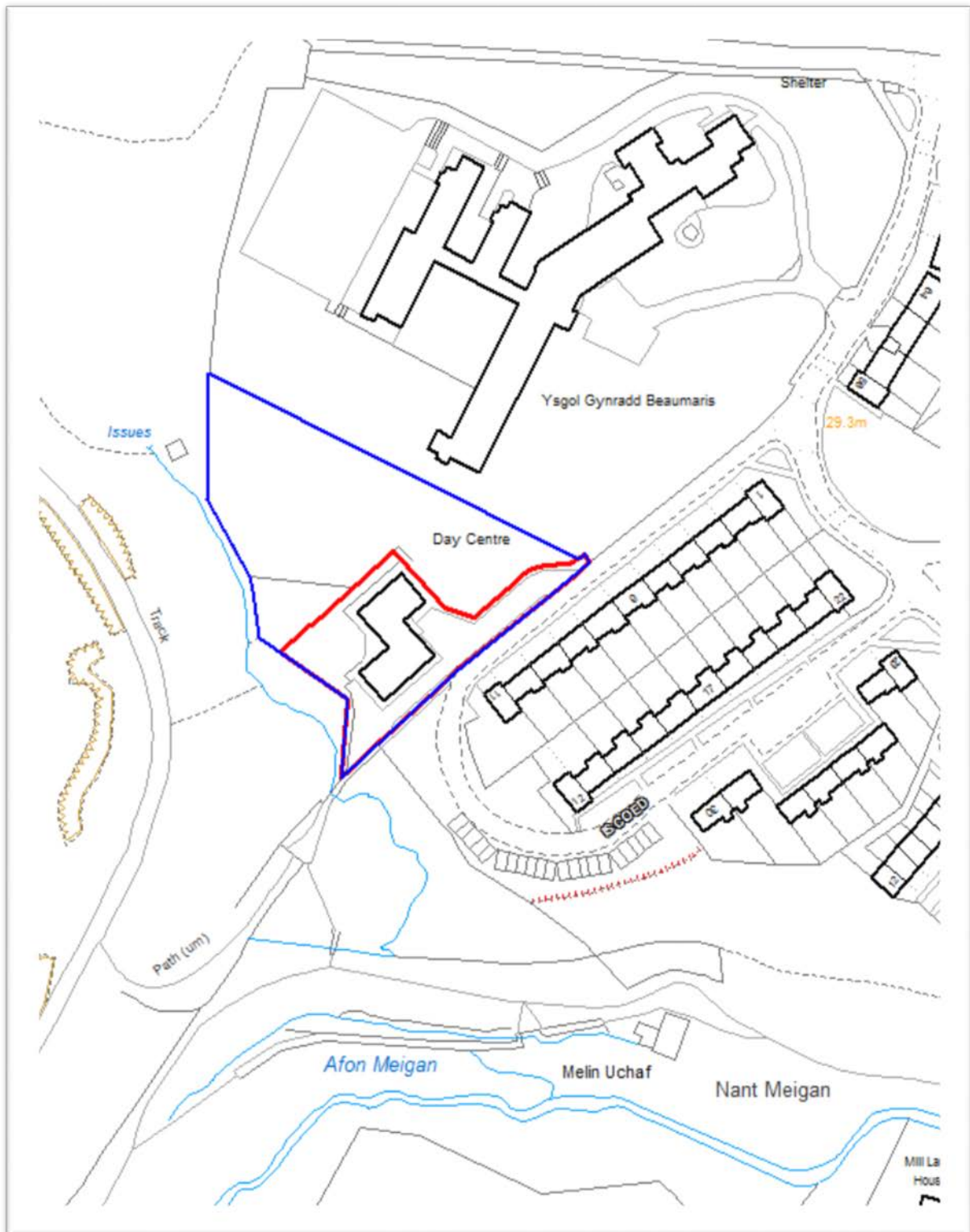
Argymhellion

O'r holl safleoedd a ystyriwyd, fy marn i yw y dylid ffafrio safle'r hen Ganolfan Ofal Dydd, ynghyd â rhan o'r tir yn union y tu ôl iddo sy'n ffurfio rhan o gae chwarae'r Ysgol Gynradd gyfagos, ar gyfer datblygu cyfleuster Gofal Ychwanegol newydd yn ward Seiriol. Hwn hefyd oedd y safle mwyaf ffafriol gan swyddogion y Gwasanaethau Cynllunio, Priffyrdd a Phensaernïaeth wrth i mi ymgynghori â hwy.

Roedd sgoriau Opsiynau 1 a 2 yn debyg iawn yn y matrices gan ddefnyddio'r meini prawf cychwynnol; fodd bynnag, rwyf yn ffafrio safle'r Ganolfan Ofal Dydd am y rhesymau canlynol:

1. Mae'r safle ar gael yn rhwydd ac ym mherchnogaeth Cyngor Sir Ynys Môn, a bernir nad oes defnydd iddo bellach.
2. Hwn yw'r safle mwyaf ffafriol o safbwynt Cynllunio, Priffyrdd a Phensaernïol.
3. Gellir ymestyn y safle i diroedd yr Ysgol Gynradd gyfagos sydd ym mherchnogaeth y Cyngor.
4. Nid oes unrhyw wasanaethau yn gweithredu ar y safle sy'n golygu y byddai'r safle ar gael i'w ddatblygu yn gynt na'r safleoedd eraill.
5. Nid oes unrhyw gyfyngiadau ac nid yw'r adeilad wedi ei leoli oddi fewn i ardal gadwraeth.
6. Mae darpariaeth gwasanaethau ar y safle.
7. Mae'r safle wedi ei leoli gerllaw llwybr bws.

Atodiad 1 – Argymhelliad – Hen Safle Canolfan Gofal Dydd

Canolfan Gofal Dydd Biwmares (tu fewn i'r llinell goch) ynghyd â rhan o gae'r ysgol gyfagos (tu fewn i'r llinell las)

Cyfanswm yr arwynebedd – oddeutu 0.49 Hectar (1.2 Acer)